

EL TURISME A LA COMUNITAT VALENCIANA 2012

GENERALITAT VALENCIANA
CONSELLERIA D'ECONOMIA, INDÚSTRIA, TURISME I OCUPACIÓ

PRESENTACIÓ

En 2012 el sector turístic de la Comunitat Valenciana va evolucionar de forma positiva en el seu conjunt, aconseguint-se els 22,2 milions de turistes, amb prop de 16,9 milions de viatges realitzats pels residents a Espanya i més de 5,3 milions de turistes internacionals.

A esta dada global, que va suposar un increment interanual total del 6,3% respecte a l'aconseguit en 2011, cal afegir el destacat augment del gasto dels turistes internacionals, un 9% superior al de l'any anterior; entre els principals emissors van destacar el francès, nòrdic i holandés que van créixer per damunt de la mitjana. Així mateix, resulta especialment significativa l'evolució experimentada pel mercat rus, el gasto total del qual es va incrementar un 52,5% en 2012.

No obstant això, no podem obviar que la demanda resident a Espanya, que representa 76% dels viatges i un 59% de les pernoctacions totals, va acusar els efectes de la crisi econòmica i la seua incidència sobre l'ocupació, la qual cosa es va traduir en el descens de les pernoctacions en allotjament col·lectiu i en l'ocupació, que es va traslladar a la rendibilitat dels establiments turístics col·lectius, alhora que el conjunt del sector hostaleria va experimentar una reducció del personal ocupat.

A pesar d'això, la Comunitat Valenciana va mantindre durant 2012 una destacada posició competitiva dins del sector turístic nacional i internacional per mitjà del desenrotllament d'actuacions en àrees tan estratègiques per al conjunt dels nostres agents turístics com la generació de coneixement compartit, el foment de la innovació i la qualitat, l'adequació permanent de la normativa d'aplicació o la implementació de ferramentes tecnològiques de distribució i comercialització turística, línies totes elles emmarcades en el *Pla Estratègic Global del Turisme de la Comunitat Valenciana 2010-2020*, l'objectiu del qual és potenciar l'enfortiment d'un sector que resulta estratègic per a l'economia i l'ocupació regional.

I és en esta dinàmica de cooperació, generació i difusió de coneixement entre els agents turístics públics i privats, en la que cal entendre esta nova edició de la publicació institucional *El Turisme en la Comunitat Valenciana*. Edició en què s'ha treballat especialment en l'ampliació de la cobertura estadística, oferint per primera vegada resultats desagregats per províncies de les operacions dirigides a la demanda turística, fruit de l'ampliació de mostra en la Comunitat Valenciana realitzada segons el conveni de col·laboració subscrit entre Turespaña, a través de l'Institut d'Estudis Turístics, i l'Agència Valenciana del Turisme.

Máximo Buch Torralva
Conseller d'Economia, Indústria, Turisme i Ocupació

ÍNDEX

ACTIVITAT TURÍSTICA

1. Activitat turística mundial	9
2. Activitat turística a Espanya	10
2.1. Turistes estrangers	10
2.2. Turisme intern	14
2.3. Activitat en allotjament turístic reglat	16
3. Activitat turística a la Comunitat Valenciana	18
3.1. Demanda turística de la Comunitat Valenciana	18
3.1.1. Resum de l'evolució en 2012	19
3.1.2. Demanda estrangera	25
3.1.3. Demanda nacional	28
3.1.4. Mercat emissor valencià	31
3.2. Ocupació turística a la Comunitat Valenciana	33
3.2.1. Afiliació a la Seguretat Social	33
3.2.2. Personal empleat en les distintes tipologies d'allotjament turístic	35
3.2.3. Enquesta de població activa	36
3.3. Activitat en el sector de l'hostaleria	42
3.4. Evolució de l'activitat en allotjaments turístics	44
3.4.1. Evolució de l'activitat en allotjaments hotelers	45
3.4.2. Evolució de l'activitat en allotjaments extrahotelers	67
3.4.3. Evolució de l'oferta turística reglada	85
4. Altres aspectes d'interés de l'oferta i la demanda turística	88
4.1. Perfil del turista per províncies	88
4.1.1. Província d'Alacant	88
4.1.2. Província de Castelló	92
4.1.3. Província de València	95
4.2. Resultats de l'enquesta Tourist Info 2012	98
4.3. Excel·lència en l'activitat turística: Programa Qualitur	101
4.3.1. Qualitur Club en 2012	101
4.3.2. Evolució de Qualitur Club	107
4.3.3. SICTED 2012-2015 CV	107

ANÀLISIS GRÀFIC

1. Total turistes amb destinació Comunitat Valenciana	110
1.1. Distribució percentual dels turistes segons residència. Any 2012	110
1.2. Allotjament empleat segons origen dels viatgers (en %). Any 2012	110
1.3. Evolució 2012-11 dels pernoctacions segons tipologia d'allotjament (en %)	111
1.4. Evolució 2012-11 dels principals mercats estrangers (en %)	111
1.5. Evolució 2012-11 dels principals mercats nacionals (en %)	112
2. Pernoctacions en el total de l'allotjament col·lectiu	112
2.1. Distribució percentual de les pernoctacions per províncies. Any 2012	112
2.2. Evolució 2012-11 de les pernoctacions per províncies (en %)	113
3. Turistes allotjats en establiments hotelers amb destinació a la Comunitat Valenciana	113
3.1. Evolució 2012-11 dels viatgers i pernoctacions en establiments hotelers (en %)	113
4. Turistes allotjats en establiments extrahotelers amb destinació a la Comunitat Valenciana	114
4.1. Distribució percentual de les pernoctacions segons modalitat d'allotjament. Any 2012	114
4.3. Evolució 2012-11 dels viatgers en establiments extrahotelers (en %)	114
4.4. Evolució 2012-11 de les pernoctacions en establiments extrahotelers(en %)	115
5. Oferta turística	115
5.1. Distribució percentual de l'oferta de places en allotjament col·lectiu per províncies. Any 2012	115
5.2. Distribució percentual de l'oferta de places en allotjament col·lectiu per zones turístiques. Any 2012	116
5.3. Evolució 2012-11 de les places en allotjament col·lectiu per províncies (en %)	116

QUADROS ESTADÍSTICS

1. Oferta turística	118
1.1. Allotjament	118
1.1.1. Nombre d'establiments hotelers (hotels)	118
1.1.2. Nombre de places en establiments hotelers (hotels)	118
1.1.3. Nombre i places en establiments hotelers (hostals)	119
1.1.4. Nombre i places de càmpings	119
1.1.5. Nombre i places d'apartaments	120
1.1.6. Nombre i places de cases rurals	120
1.1.7. Nombre i places d'albergs	121
1.2. Informació i viatges	121
1.2.1. Agències de viatge	121

1.2.2. Oficines d'informació turística	122
1.3. Excel·lència en la gestió.....	122
1.3.1. Qualitur Club. Certificacions en qualitat, medi ambient i accessibilitat.....	122
1.3.2. Evolució de Qualitur Club.....	124
1.3.3. SICTED CV. Sistema integral de qualitat turística en destinacions	125
1.4. Restauració	126
1.4.1. Nombre de restaurants.....	126
1.5. Esports i recreació.....	127
1.5.1. Instal·lacions esportives i d'oci	127
1.5.2. Parcs naturals.....	128
1.5.3. Salut i esplai.....	129
1.5.4. Banderes blaves.....	129
1.6. Cultura.....	130
1.6.1. Activitat cultural	130
1.7. Altres informacions.....	130
1.7.1. Demografia i territori	130
1.7.2. Climatologia	131
2. Demanda turística	131
2.1. Viatgers i pernoctacions en establiments hotelers	131
2.1.1. Viatgers totals.....	131
2.1.2. Pernoctacions totals	132
2.1.3. Viatgers mensuals segons procedència.....	132
2.1.4. Pernoctacions mensuals segons procedència	134
2.1.5. Pernoctacions totals de viatgers espanyols segons CCAA d'origen	135
2.1.6. Pernoctacions totals de viatgers estranjers segons país d'origen.....	136
2.2. Grau d'ocupació es establiments hotelers	137
2.2.1. Grau mitjà d'ocupació per places en totes les categories	137
2.2.2. Grau mitjà d'ocupació per places segons categories	137
2.2.3. Grau mitjà d'ocupació per habitacions segons categories.	138
2.2.4. Grau mitjà d'ocupació mensual per places en establiments hotelers.....	139
2.2.5. Grau mitjà d'ocupació mensual per habitacions en hotels.....	140
2.2.6. Grau mitjà d'ocupació per places en cap de setmana.....	141
2.2.7. Places obertes en establiments hotelers	142

SÈRIES ESTADÍSTIQUES

1. Evolució de la demanda turística	144
1.1. Turistes estrangers segons destinació	144
1.2. Pernotacions estrangers segons destinacions.....	144
1.3. Gasto total dels estrangers segons destinació	145
1.4. Pernotacions dels estrangers a la Comunitat Valenciana segons tipus d'allotjament	145
1.5. Viatges dels residents a Espanya segons destinació	146
1.6. Pernotacions dels residents a Espanya segons destinació.....	146
1.7. Viatges cap de setmana dels residents a Espanya segons destinació	146
1.8. Pernotacions cap de setmana dels residents a Espanya segons destinació.....	147
1.9. Viatges vacances d'estiu dels residents a Espanya segons destinació.....	147
1.10. Pernotacions vacances d'estiu dels residents a Espanya segons destinació.....	147
1.11. Pernotacions dels espanyols a la Comunitat Valenciana segons tipus d'allotjament.....	148
1.12. Viatges dels valencians segons destinació	148
1.13. Pernotacions dels valencians segons destinació.....	149
2. Evolució de l'activitat en allotjaments turístics col·lectius	149
2.1. Establiments hotelers.....	149
2.1.1. Viatgers en establiments hotelers a la Comunitat Valenciana.....	149
2.1.2. Viatgers en establiments hotelers a Espanya	150
2.1.3. Pernotacions en establiments hotelers a la Comunitat Valenciana	150
2.1.4. Pernotacions en establiments hotelers a Espanya	151
2.2. Apartaments	151
2.2.1. Viatgers en apartaments turístics a la Comunitat Valenciana	151
2.2.2. Viatgers en apartaments turístics a Espanya.....	152
2.2.3. Pernotacions en apartaments turístics a la Comunitat Valenciana	152
2.2.4. Pernotacions en apartaments turístics a Espanya.....	153
2.3. Càmpings	153
2.3.1. Viatgers en càmpings a la Comunitat Valenciana.....	153
2.3.2. Viatgers en càmpings a Espanya.....	154
2.3.3. Pernotacions en càmpings a la Comunitat Valenciana.....	154
2.3.4. Pernotacions en càmpings a Espanya	155
2.4. Allotjaments rurals.....	155
2.4.1. Viatgers en allotjaments rurals a la Comunitat Valenciana.....	155
2.4.2. Pernotacions en allotjaments rurals a la Comunitat Valenciana	156
2.4.3. Viatgers i pernotacions en allotjaments rurals a Espanya.....	156

3. Evolució de l'activitat en establiments hotelers segons zones turístiques.....	157
3.1. Pernotacions totals en establiments hotelers segons zones turístiques	157
3.2. Pernotacions espanyoles en establiments hotelers segons zones turístiques	158
3.3. Pernotacions estrangers en establiments hotelers segons zones turístiques.....	159
3.4. Grau d'ocupació mitjà en establiments hotelers segons zones turístiques.....	160
3.5. Nombre de places obertes en establiments hotelers segons zones turístiques	161
4. Evolució provincial de l'activitat en allotjaments turístics colectius	162
4.1. Establiments hotelers.....	162
4.1.1. Viatgers en establiments hotelers	162
4.1.2. Pernotacions en establiments hotelers	163
4.2. Apartaments turístics	165
4.2.1. Viatgers en apartaments turístics.....	165
4.2.2. Pernotacions en apartaments turístics	166
4.3. Càmpings	167
4.3.1. Viatgers en càmpings	167
4.3.2. Pernotacions en càmpings	168
4.4. Allotjaments rurals.....	169
4.4.1. Viatgers en allotjaments rurals	169
4.4.2. Pernotacions en allotjaments rurals.....	170
5. Ingressos per habitació disponible (RevPAR)	171
6. Ocupació turística	172
6.1. Afiliats a la Seguretat Social en hostaleria i agències de viatge a la Comunitat Valenciana per branca d'activitat.....	172
6.2. Afiliats a la Seguretat Social per províncies en hostaleria i agències de viatge	172
6.3. Personal empleat.....	173
6.4. Indústria turística a la Comunitat Valenciana: actius, ocupats i parats	174
6.5. Ocupats: asalariats i autònoms en la indústria turística	174
7. Turisme de creuers en els principals ports de la Comunitat Valenciana.....	175
7.1. Creuers	175
7.2. Passatgers	175
8. Turisme de reunions	176
8.1. Reunions celebrades a la Comunitat Valenciana	176
8.2. Assistents a reunions celebrades a la Comunitat Valenciana	176
FONTS ESTADÍSTIQUES	177

ACTIVITAT TURÍSTICA

1. ACTIVITAT TURÍSTICA MUNDIAL

En 2012 l'activitat turística internacional va créixer per tercer any consecutiu després dels descensos experimentats en 2008 i 2009.

Segons dades de l'Organització Mundial del Turisme, el nombre de viatgers internacionals es va incrementar en un 4% en 2012, arribant a 1.035 milions. Les economies emergents (+4,1%) van tornar a situar-se per davant de les avançades (+3,6%), sent la regió d'Àsia i el Pacífic la que va tirar els millors resultats (+7%). Per subregions, el Sud-est Asiàtic, el Nord d'Àfrica (ambdós amb +9%) i l'Europa Central i de l'Est (+8%) van encapçalar el rànquing. Els ingressos per turisme internacional es van incrementar un 4% en termes reals, arribant als 837.000 milions d'euros.

Quant al rànquing de països per nombre d'arribades de turistes internacionals, Espanya va tornar a ser la quarta destinació, per darrere de França, Estats Units i Xina. Pel que fa al rànquing de països per ingressos de turisme, Espanya va ocupar el segon lloc, només per darrere dels Estats Units.

Les arribades de turistes internacionals a Europa, la regió més visitada del món, van augmentar un 3%; un resultat molt positiu a la llum de la situació econòmica, i després d'un bon exercici en 2011 (+6%). En total, les arribades van aconseguir els 535 milions, 17 milions més que en 2011. D'altra banda, els ingressos, un 43% del total, es van incrementar un 2%.

Entre les tendències detectades per l'European Travel Comission en 2012 destaca l'increment dels viatges interns, més econòmics, i la reducció de la duració del viatge, això ha afavorit uns resultats més favorables dels esperats segons la conjuntura econòmica. No obstant això, en el cas dels establiments hotelers s'han registrat descensos en l'última part de l'any, que poden atribuir-se al descens de l'estada mitjana, en alguns casos, a l'increment de l'oferta i al tranvasament cap a altres modalitats d'allotjament més econòmic.

2. ACTIVITAT TURÍSTICA A ESPANYA

2.1. TURISTES ESTRANGERS

L'entrada de turistes estrangers a Espanya en 2012 es va incrementar un 2,7% respecte al 2011, comptabilitzant-se un total de 57,7 milions de turistes.

Espanya es va posicionar com a quarta destinació turística més visitada del món en 2012 per darrere de França, Estats Units i Xina, i com a segona destinació quant a ingressos per turisme per darrere dels Estats Units.

Entorn del 91% dels turistes estrangers que van viatjar a Espanya es va concentrar en sis comunitats autònomes: Catalunya, Illes Balears, Canàries, Andalusia, Comunitat Valenciana i Comunitat de Madrid. Les principals CCAA de destinació van registrar increments, destacant Catalunya, excepte en el cas de Canàries i Andalusia.

TURISTES SEGONS DESTINACIÓ PRINCIPAL

Principals CCAA destINACIÓ	Turistes	% Quota	% Variació interanual
Total	57.700.714	100,0	2,7
Catalunya	14.447.814	25,0	9,9
Illes Balears	10.442.838	18,1	3,3
Canàries	10.143.135	17,6	-0,7
Andalusia	7.586.671	13,1	-2,3
Comunitat Valenciana	5.346.719	9,3	0,2
Comunitat de Madrid	4.494.488	7,8	0,4

Font: IET. Frontur. 2012

El resultat de la Balança de Pagaments per al 2012 que va elaborar el Banc d'Espanya va mostrar un increment dels ingressos per turisme de l'1,2%, aconseguint els 43.521,1 milions d'euros, mentre que els pagaments van descendir un 3,5%. El saldo per tant es va incrementar un 3%, arribant als 31.609,9 milions d'euros, amb una cobertura del 122,5% del dèficit comercial espanyol.

INGRESSOS I PAGAMENTS RÚBRICA *TURISME I VIATGES*

	Milions d'euros	% variació interanual
Ingressos per turisme	43.521,1	1,2
Pagaments per turisme	11.911,1	-3,5
Saldo per turisme	31.609,9	3,0
Cobertura de dèficit comercial (%)	122,5	

Font: IET. 2012

L'enquesta Egatur de l'Institut d'Estudis Turístics, va estimar el gasto turístic que van realitzar els estrangers que van viatjar a Espanya en un total de 55.594 milions d'euros, xifra que va suposar un increment del 5,7% interanual; el gasto per turista (966 euros) es va incrementar en un 2,8% a pesar del descens del 3% en l'estada mitjana, estimada 8,9 nits; tot això va repercutir en l'increment del 6,0% del gasto mitjà diari, xifrat en 108,4 euros.

Catalunya i la Comunitat Valenciana van registrar els majors increments de gasto i Balears i Comunitat Valenciana van ser els destinacions on es va incrementar l'estada mitjana.

ESTADA MITJANA I GASTO SEGONS DESTINACIÓ PRINCIPAL

Principals CCAA destinació	Gasto (milions euros)	% variació	Estada mitjana	% variació
Total	55.593,5	5,7	8,9	-3
Catalunya	12.607,9	13,8	7,2	-4,8
Canàries	10.617,6	4,4	9,5	-4
Illes Balears	10.092,4	5,9	8,7	0,2
Andalusia	8.126,0	0,8	11,1	-3,5
Comunitat de Madrid	5.145,6	-3,4	7,3	-2,3
Comunitat Valenciana	4.840,2	9,4	11,9	0,3

Font: IET. Egatur. 2012

En 2012 el gasto total del Regne Unit es va incrementar per damunt del nombre de turistes. En el cas dels emissors francès i portugués, a pesar de l'increment en el nombre de turistes es va registrar un descens en el gasto total.

Principals mercats	Gasto total (milions d'euros)	% Var. Interanual	Gasto per turista (euros)	% Var. Interanual	Gasto mitjà diari (euros)	% Var. Interanual
Total	55.594	5,7	966	2,8	108	6,0
Regne Unit	11.135	7,4	816	7,1	93	9,4
Alemanya	9.083	5,0	973	1,0	98	5,0
França	5.190	-1,1	581	-7,7	80	-5,1
Països Nòrdics	5.054	9,7	1.214	2,7	126	4,7
Itàlia	2.733	-7,1	766	-2,1	105	4,1
Països Baixos	2.397	-3,3	941	5,2	92	-0,4
Bèlgica	1.567	-2,1	919	0,8	95	1,6
Suïssa	1.487	8,3	1.029	2	115	3,8
Irlanda	1.112	5,5	935	13,9	103	8,5
Portugal	802	-7,0	432	-6,3	94	1,4

Font: IET. Egatur 2012

Respecte a l'origen dels turistes, el principal mercat que va visitar Espanya va continuar sent el britànic, que va concentrar en 2012 el 23,7% del total de turistes estrangers, 13,6 milions, registrant un lleuger increment del 0,3% en les seues arribades. Li segueixen en importància els mercats alemany, amb 9,3 milions d'arribades de turistes i un increment del 4% i francès, prop de 9 milions de turistes i un increment del 7,1%.

L'evolució de la resta de mercats va ser positiva en el cas dels Països Nòrdics (6,9%), Portugal (3,2%) i Suïssa (6%) i negativa per a Itàlia (-5,1%), Països Baixos (-8,1%), Bèlgica (-2,9%) i Irlanda (-7,4%).

PRINCIPALS MERCATS D'ORIGEN

Principals mercats	Turistes	% var. Interanual	% Quota
Regne Unit	13.653.864	0,3	23,7
Alemanya	9.335.870	4,0	16,2
França	8.969.009	7,1	15,5
Països Nòrdics	4.165.142	6,9	7,2
Itàlia	3.571.660	-5,1	6,2
Països Baixos	2.548.656	-8,1	4,4
Portugal	1.861.092	3,2	-0,9
Bèlgica	1.706.354	-2,9	3,0
Suïssa	1.448.941	6,0	2,5
Irlanda	1.189.523	-7,4	2,1

Font: IET. Frontur i Egatur. 2012

L'evolució del Regne Unit segons les seues principals destinacions a Espanya ha sigut positiva en el cas de Balears (5%) i sobretot de Catalunya (26,3%), mentres que ha decrescut en la resta.

PRINCIPALS DESTINACIONS REGNE UNIT

2012	Turistes	% variació interanual
Canàries	3.457.269	-2,1
Illes Balears	3.105.770	5,0
Andalusia	2.361.432	-5,7
Comunitat Valenciana	2.037.610	-6,9
Catalunya	1.622.167	26,3

Font: IET. Frontur. 2012

El mercat alemany va créixer en les illes i va decreixer a Andalusia i Comunitat Valenciana; Catalunya i la Comunitat de Madrid van registrar destacats increments.

PRINCIPALS DESTINACIONS ALEMANYA

2012	Turistes	% variació interanual
Illes Balears	3.798.651	2,9
Canàries	2.543.479	2,5
Catalunya	1.160.671	14,9
Andalusia	820.829	-0,7
Comunitat Valenciana	415.717	-3,8
Comunitat de Madrid	301.523	14,2

Font: IET. Frontur. 2012

El mercat francès es va incrementar en les seues principals destinacions, excepte en el cas de la Comunitat de Madrid, destaca l'increment de la Comunitat Valenciana (22,9%), quarta destinació a Espanya.

PRINCIPALS DESTINACIONS FRANÇA

2012	Turistes	% variació Interanual
Catalunya	3.844.818	7,7
Andalusia	956.062	0,7
País Basc	849.329	2,5
Comunitat Valenciana	677.653	22,9
Comunitat de Madrid	562.930	-2,2

Font: IET. Frontur. 2012

En 2012 el mercat nòrdic va créixer de forma generalitzada en les seues principals destinacions a Espanya.

PRINCIPALS DESTINACIONS PAÏSOS NÒRDICS

2012	Turistes	% variació Interanual
Canàries	1.529.995	1,4
Illes Balears	694.845	18,4
Catalunya	647.259	8,8
Andalusia	638.641	11,3
Comunitat Valenciana	457.682	6,5

Font: IET. Frontur. 2012

Després de l'increment en 2011, el mercat Italià ha decrescut de forma generalitzada en 2012, excepte en el cas de la Comunitat de Madrid.

PRINCIPALS DESTINACIONS ITÀLIA

2012	Turistes	% variació interanual
Catalunya	1.135.644	-9,5
Illes Balears	633.630	-4,9
Comunitat de Madrid	619.924	9,0
Andalusia	366.156	-14,4
Comunitat Valenciana	321.188	-1,9
Canàries	272.311	-11,1

Font: IET. Frontur. 2012

En 2012, el mercat holandés ha decrescut en les seues principals destinacions, excepte en el cas de la Comunitat Valenciana i la Comunitat de Madrid.

PRINCIPALS DESTINACIONS PAÏSOS BAIXOS

2012	Turistes	% variació interanual
Catalunya	653.418	-24,8
Canàries	480.957	-2,7
Andalusia	407.965	-2,6
Comunitat Valenciana	381.868	5,3
Illes Balears	346.005	-4,6
Comunitat de Madrid	154.991	12,3

Font: IET. Frontur. 2012

2.2. TURISME INTERN

En 2012 els residents a Espanya, segons l'operació estadística Familitur elaborada per l'Institut d'Estudis Turístics, van realitzar 158,7 milions de viatges, la qual cosa va representar un descens interanual de l'1,3%. Els viatges interns van representar un 92,3% del total i van decreïxer lleugerament (-0,6%), mentre que els viatges a l'estranger van decreïxer un 8,7%.

Els principals mercats d'origen van ser la Comunitat de Madrid, els residents de la qual van realitzar el 18,2% dels viatges, Catalunya (17%), Andalusia (15,6%) i Comunitat Valenciana (9,5%). La Comunitat Valenciana va ser l'únic que va experimentar una evolució positiva (7,7%), la Comunitat de Madrid va experimentar el major descens (-7,4%) mentre que Andalusia (-1,9%), i Catalunya (-0,8%) van registrar descensos més moderats.

En 2012 la Comunitat Valenciana va ser la tercera destinació dels viatges per Espanya, amb una quota de l'11,5%, per darrere d'Andalusia (18,2%) i Catalunya (15,2%) i seguida de Castella i Lleó (10%) i la segona destinació en nombre de pernoctacions, amb una quota del (14,1%), per darrere d'Andalusia (19,6%) i seguida de Catalunya (13,1%).

Viatges segons destinació	Quota	% variació interanual
Total Espanya	100,0	-0,6
Andalusia	18,2	-0,7
Catalunya	15,2	0,1
Comunitat Valenciana	11,5	8,4
Castella i Lleó	10,0	-6,7
Castella-La Manxa	7,1	-9,9
Comunitat Madrid	6,2	-10,4

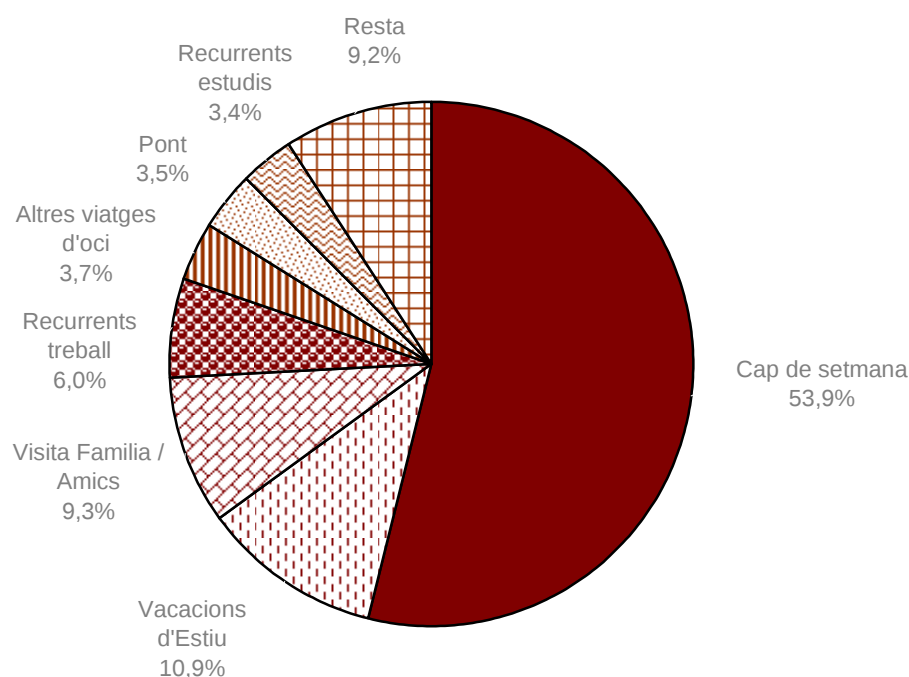
Font: IET. Familitur 2012

Pernotacions segons destinació	% Quota	% variació interanual
Total Espanya	100,0	-1,1
Andalusia	19,6	-0,7
Comunitat Valenciana	14,1	6
Catalunya	13,1	0,6
Castella i Lleó	9,8	-3,6
Castella-La Manxa	5,7	-6,4
Comunitat Madrid	5,4	-11,2

Font: IET. Familitur 2012

Andalusia, la Comunitat Valenciana i Catalunya (amb quasi un 50% dels viatges) van ser les principals destinacions dels viatges de vacances d'estiu dels espanyols. Els viatges d'esta tipologia van suposar un 10,9% dels viatges interns i un 36,6% de les pernoctacions.

DISTRIBUCIÓ DELS VIATGES INTERNS SEGONS TIPUS DE VIATGE

Font: IET. Familitur 2012. Resta: Inclou viatges de treball, estudis, salut, pràctiques esportives, religiosos, viatges de vacances de Nadal, viatges de Setmana Santa i gestions administratives, compres.

Els viatges de cap de setmana, que van suposar el 53,9% dels viatges i el 24% de les pernoctacions van créixer un 2,2%.

Respecte al 2011 es va produir un retrocés dels viatges realitzats a la majoria de les principals comunitats autònomes de destinació a excepció de la Comunitat Valenciana, que va rebre un 8,4% més de viatges i de Catalunya, que va mantindre el nombre de viatges rebuts en 2011, amb un increment de la dita variable del 0,1%. Les pernoctacions van tindre la mateixa evolució que els viatges.

2.3. ACTIVITAT EN ALLOTJAMENT TURÍSTIC REGLAT

En este apartat es ressenyen els principals resultats de les enquestes d'Ocupació en Allotjaments Turístics elaborades per l'Institut Nacional d'Estadística (INE).

En el conjunt de l'**allotjament col·lectiu** (establiments hotelers, càmpings, apartaments turístics i allotjament rural) s'estimen per a l'any 2012 un total de 383,2 milions de pernoctacions, la qual cosa suposa un descens interanual de l'1,7%. El nombre de pernoctacions de residents a Espanya va decreixer un 7,5%, mentres que la demanda no resident es va incrementar un 1,9%. L'estada mitjana es va situar en 3,8 pernoctacions, la qual cosa suposa un increment del 0,7%.

Si analitzem la distribució de les dites pernoctacions segons la tipologia d'allotjament, el 73,4% del total es va realitzar en establiments hotelers. Si tenim en compte únicament les realitzades en allotjament extrahoteler, els apartaments van concentrar el 61,9%, els càmpings el 30,7% i finalment, els allotjaments rurals el 7,4%.

La modalitat d'**establiments hotelers** va registrar un descens de l'1,9% en el nombre de pernoctacions en 2012. Les pernoctacions de residents a Espanya van decreixer un 8,4%, sumant-se al descens de l'1,8% en 2011. Andalusia, la Comunitat Valenciana i Catalunya són les principals destinacions, que han decrescut de forma generalitzada. La Comunitat Valenciana i Catalunya acumulen un descens des de 2008 del 2,5% i del 2,1% respectivament, mentres que Andalusia ha decrescut un 12% en el mateix període.

Les pernoctacions de residents en l'estranger es van incrementar un 2,3% en el seu tercer any consecutiu d'evolució positiva. Les principals destinacions són les illes i Catalunya en la península, registrant increments generalitzats. Alemanya i Regne Unit concentren el 51,1% de les pernoctacions, en 2012 Alemanya va experimentar un descens del 2,2%, mentres que el Regne Unit es va incrementar un 7,9%.

S'estima que l'estada mitjana per al conjunt de l'any va ser de 3,38 dies, un 0,6% superior al 2011.

Les places obertes, 1.430.125 en total, es van incrementar un 0,16% interanual, mentres que el percentatge d'ocupació per places (52,26%) va decreixer un 2,25%. L'índex de preus hotelers va decreixer un 0,1%.

Finalment, les dades referents a la rendibilitat del sector hotelier que va publicar l'Institut Nacional d'Estadística a través dels indicadors ADR (Tarifa mitjana diària facturada) i RevPar (ingressos per habitació disponible) van mostrar un increment de l'1,9% en l'ADR per al conjunt del sector hotelier espanyol que es va estimar en 71,6 euros, mentre que es va reduir en un 0,6% el RevPar, el valor del qual va ser de 40,0 euros, a causa del descens en el grau mitjà d'ocupació per habitacions, entorn d'un 2,5%.

El nombre de pernoctacions en **apartaments** va decreixer un 1,1%, a causa de l'evolució de la demanda resident, que va disminuir un 6,1%, mentre que la demanda resident en l'estranger va experimentar un lleuger increment (0,6%). Canàries és la principal destinació en este tipus d'allotjament, amb una quota del 47,3%, i va decreixer un 3,2% en 2012. Regne Unit és el principal emissor, amb una quota del 36% i va decreixer un 4,8%, a una certa distància li segueix Alemanya, que va decreixer un 1%, els emissors amb major creixement van ser els nòrdics.

L'estada mitjana, estimada en 7,13 pernoctacions, va decreixer un 1%.

L'oferta de places, estimada en 442.201, es va incrementar un 0,57%, i el grau d'ocupació per places (38,63%) va decreixer un 1,78%. En 2012 els preus en apartaments turístics es van incrementar un 1,5%.

El nombre de pernoctacions en **càmping** va decreixer un 1,1%, la demanda resident va decreixer un 3,1%, mentre que la resident en l'estranger es va incrementar un 1,3%. Catalunya, la Comunitat Valenciana i Andalusia van ser les principals destinacions, els dos primers van experimentar un increment respectiu del 0,8% i de l'1,4%, mentre que Andalusia va decreixer un 1,7%. Els emissors holandesos i francesos van experimentar uns increments respectius del 4,2% i del 5,6%, mentre que el Regne Unit i Alemanya van decreixer respectivament un 2,8% i un 0,5%.

Els viatgers que es van allotjar en càmping van realitzar una mitjana de 5,3 pernoctacions, un 2,89% més que en 2011.

L'oferta de places, estimada en 487.795, es va incrementar un 1,72%, les parcel·les van créixer un 2% i el grau d'ocupació per parcel·les (35,32%), va ser un 2,99% inferior. Els preus en esta modalitat d'allotjament es van incrementar un 0,5%.

El nombre de pernoctacions en **allotjament rural** va decreixer un 2,5%. Un 77% de les pernoctacions les va realitzar la demanda resident a Espanya, que va decreixer un 6,2%; acumulant 3 anys de descens. Castella i Lleó va ser la principal destinació amb una quota del 18%, registrant un descens del 5%.

L'estada mitjana en 2012 s'estima en 2,82 dies, la qual cosa suposa un descens interanual del 0,55%.

L'oferta de places, estimada en 142.209, es va incrementar un 3,23%, i el grau d'ocupació per places (14,26%), va decreixer un 5,63%. La variable preus va decreixer un 0,7%.

3. ACTIVITAT TURÍSTICA A LA COMUNITAT VALENCIANA

3.1. DEMANDA TURÍSTICA A LA COMUNITAT VALENCIANA

La font principal utilitzada en este apartat és l'Institut d'Estudis Turístics, a través de les seues operacions estadístiques Frontur, Egatur i Familitur, referides a tot tipus d'allotjament. La dita informació es completa amb les enquestes d'ocupació en allotjament col·lectiu que realitza l'Institut Nacional d'Estadística.

En 2012, la Comunitat Valenciana va rebre més de 22 milions de turistes. La demanda nacional va representar un 75,9% dels viatges i un 58,8% de les pernoctacions. Del total de viatges dels espanyols entorn de la mitat (50,6%) van correspondre a la tipologia de cap de setmana.

Tot tipus d'allotjament	Turistes / Viatges
Total turistes destinació Comunitat Valenciana 2012	22.217.598
Total pernoctacions Comunitat Valenciana 2012	153.922.198

Font: IET. Frontur-Egatur-Familitur. 2012.

Tot tipus d'allotjament	Turistes / Viatges
Total turistes estrangers	5.346.719
Viatges turístics espanyols	16.870.879
Viatges caps de setmana	8.537.274
Resta de viatges	8.333.605

Font: IET. Frontur-Egatur-Familitur. 2012.

Tot tipus d'allotjament	Pernoctacions
Total turistes estrangers	63.414.715
Viatges turístics espanyols	90.507.483
Viatges caps de setmana	16.892.748
Resta de viatges	73.614.735

Font: IET. Frontur-Egatur-Familitur. 2012.

En 2012 tres emissors internacionals avancen una posició en el rànquing: Bèlgica (6è emissor en 2012) ha avançat a Noruega, Irlanda (9è) a Suïssa i Rússia (11è) a

Portugal. Si es considera als Països Nòrdics en el seu conjunt (Noruega, Suècia, Dinamarca, Finlàndia, Islàndia), este emissor s'ha convertit en el tercer de major volum per a la Comunitat, després d'avançar a Alemanya en 2012.

La quota dels viatges dels valencians a la Comunitat Valenciana sobre el total de mercats nacionals s'ha incrementat en 4,8 punts en 2012.

RÀNQUING EMISSORS INTERNACIONALS I NACIONALS

	ESTRANGERS	Turistes	Quota	NACIONALS	Turistes	Quota
1r	Regne Unit	2.037.610	38,11	Comunitat Valenciana	9.109.613	54,0
2n	França	677.653	12,67	Comunitat de Madrid	2.758.967	16,4
3r	Alemanya	415.717	7,78	Castella-La Manxa	1.194.516	7,1
4t	Holanda	381.868	7,14	Catalunya	815.337	4,8
5t	Itàlia	321.188	6,01	Regió de Múrcia	741.162	4,4
6t	Bèlgica	227.862	4,26	Aragó	460.554	2,7
7m	Noruega	227.024	4,25	Castella i Lleó	405.599	2,4
8u	Suècia	157.082	2,94	Andalusia	392.118	2,3
9é	Irlanda	139.408	2,61	País Basc	322.805	1,9
10è	Suïssa	132.532	2,48	Balears	156.211	0,9
11è	Rússia	82.370	1,54	Navarra	154.423	0,9
12è	Portugal	69.497	1,3	Astúries	99.903	0,6
13è	Algèria	49.313	0,92	La Rioja	66.540	0,4
14è	Dinamarca	42.897	0,8			
15è	EUA	42.456	0,79			
16è	Finlàndia	30.678	0,57			

Font: IET. Estadístiques Frontur i Familitur 2012

3.1.1. Resum de l'evolució en 2012

En 2012 la Comunitat Valenciana va superar els 22 milions de turistes en tot tipus d'allotjament, la qual cosa va suposar un increment interanual del 6,3%.

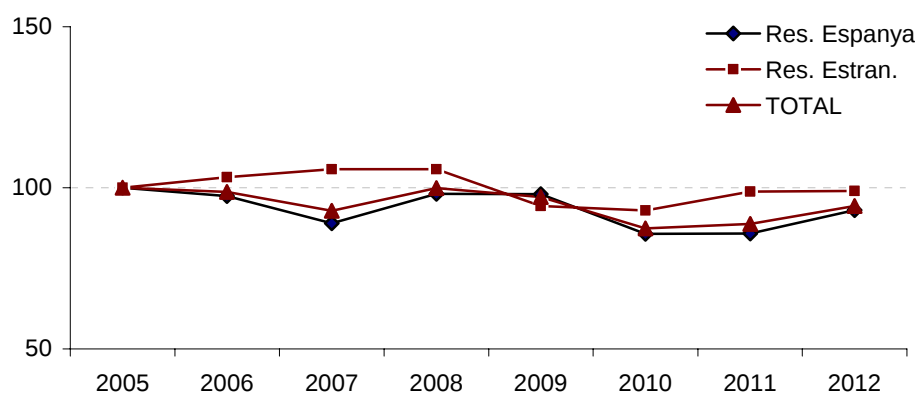
Els residents a Espanya van realitzar un total de 17 milions de viatges, un 9% més i 91,8 milions de pernoctacions, un 7,6% més.

El nombre de turistes estrangers es va xifrar en 5,3 milions, un 0,2% més, la qual cosa va suposar un total de 63,4 milions de pernoctacions, un 0,5% més. El gasto dels residents en l'estranger, estimat en 4.840 milions d'euros es va incrementar un 9,4%.

La sèrie de turistes estrangers manté una tendència cap a la recuperació del nivell de 2008, màxim històric aconseguit abans del començament de la crisi.

La sèrie de viatges dels espanyols acumula dos anys d'increment, acostant-se als nivells de 2005, en este sentit cal distingir l'evolució dels viatges de cap de setmana, més erràtica, de l'evolució dels viatges de vacances d'estiu.

SÈRIE TURISTES COMUNITAT VALENCIANA (ANY 2005=100)

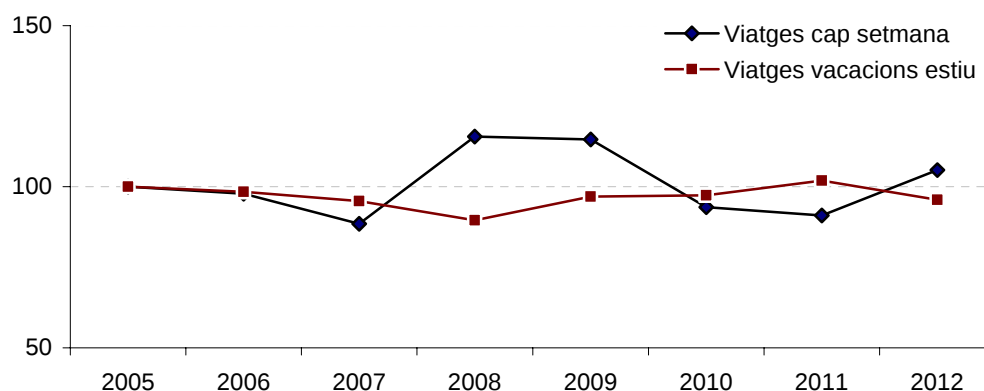

Fonts: IET Frontur-Familitur

La sèrie de viatges de cap de setmana oscil·la entorn dels 8 milions anuals, va experimentar un màxim de 9,4 milions en 2008 i un mínim de 7,2 milions en 2011, mentres que en 2012 se situa en 8,5 milions, un 15,5% més que en 2011.

Els espanyols realitzen una mitjana de 3 milions de viatges de vacances d'estiu a la Comunitat Valenciana, esta tipologia va experimentar el seu mínim en 2008, mentres que el seu màxim es va aconseguir en 2011, amb 3,3 milions; en 2012 s'ha produït un descens del 5,8%. Al contrari el nombre de pernoctacions s'ha incrementat un 2,8% en 2012, per la feta que l'estada mitjana, estimada en 14,9 dies, s'incrementa per primera vegada des de 2009.

SÈRIE VIATGES DELS ESPANYOLS A LA COMUNITAT VALENCIANA (ANY 2005=100)

Fonts: IET Frontur-Familitur

El nombre de pernoctacions en tot tipus d'allotjament, estimat en 153,9 milions, es va incrementar en 2012 un 3,7%.

PERCENTATGE VARIACIÓ INTERANUAL PERNOCTACIONS 2012-2011

Allotjament privat		Allotjament col·lectiu	
Resta Espanya	Resta estranger	Resta Espanya	Resta estranger
10,7	0,7	-4,9	4,8

Fonts: IET allotjament privat (vivenda en propietat, de lloguer i de familiars i amics), INE allotjament col·lectiu

Allotjament privat

Segons la font IET, el nombre de pernoctacions en allotjament privat (vivenda pròpia, llogada i de familiars i amics), estimat en 120,5 milions, va representar un 78,3% del total, un 81,1% de la demanda resident a Espanya i un 74,2% de la demanda resident en l'estranger. En 2012 es va incrementar en un 6,6%.

La demanda resident a Espanya es va incrementar un 10,7%, i la demanda estrangera va créixer un 0,7%.

El nombre de pernoctacions en vivenda pròpia es va incrementar un 16,4% en el cas de la demanda nacional i un 2,4% en el cas de l'estrangera.

La demanda en vivenda llogada va créixer un 1,8% en el cas de la demanda nacional i va decreixer un 3,9% en el cas de la demanda estrangera.

Finalment el nombre de pernoctacions en vivenda de familiars i amics es va incrementar, tant en el cas de la demanda nacional (8,4%) com a estrangera (2,9%).

Allotjament col·lectiu

Segons la font Institut Nacional d'Estadística, l'allotjament col·lectiu (hotels, apartaments, càmpings i allotjament rural) va registrar 37,5 milions de pernoctacions, la qual cosa va suposar un lleuger descens interanual del 0,6%. La demanda resident a Espanya, que representa un 53,7%, va decreixer un 4,9%, mentre que la demanda estrangera es va incrementar un 4,8%.

El nombre de pernoctacions en establiments hotelers va decreixer un 1,2%, mentre que el nombre de pernoctacions en oferta extrahotelera es va incrementar un 0,5%.

La facturació mitjana en establiments hotelers es va situar en 62,2 euros per habitació ocupada (ADR) i es va incrementar un 0,7%; per un altre costat el grau d'ocupació per habitacions va decreixer un 2,2% de manera que els ingressos per habitació disponible (Revpar), estimats en 34,1 euros, van decreixer un 1,4% interanual

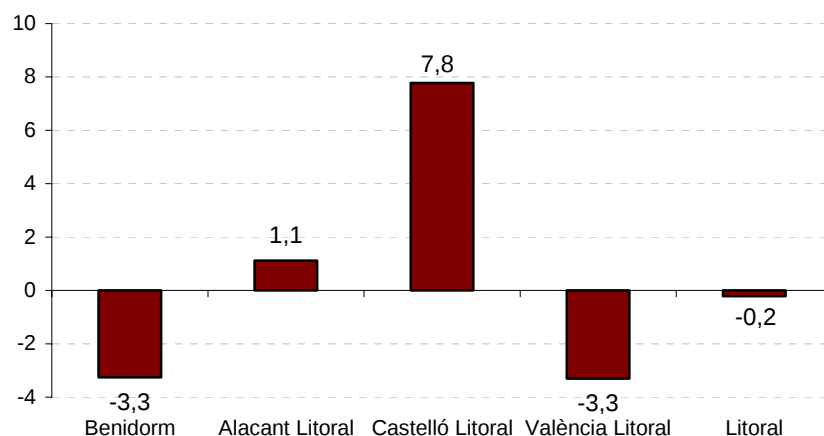
Sol i platja

El litoral de la Comunitat Valenciana compta amb 310.467 places d'allotjament turístic col·lectiu, corresponent el 51% a apartaments, el 31% a establiments hotelers i el 18% a càmpings; la qual cosa representa el 81,5% del total existent en la Comunitat Valenciana.

En 2012 es van realitzar 30,5 milions de pernoctacions en establiments turístics de les zones de litoral¹ de la Comunitat Valenciana: un 63% en establiments hotelers, un 22% en apartaments i un 15% en càmpings.

El nombre de pernoctacions en el conjunt del litoral va romandre estable (-0,2%). Benidorm i el litoral de València van registrar descensos, mentre que els litorals d'Alacant i especialment Castelló van créixer respecte al 2011.

EVOLUCIÓ ALLOTJAMENT COL·LECTIU EN ZONES DE LITORAL 2012-2011

Font: INE. El litoral de València no inclou la ciutat

Turisme rural

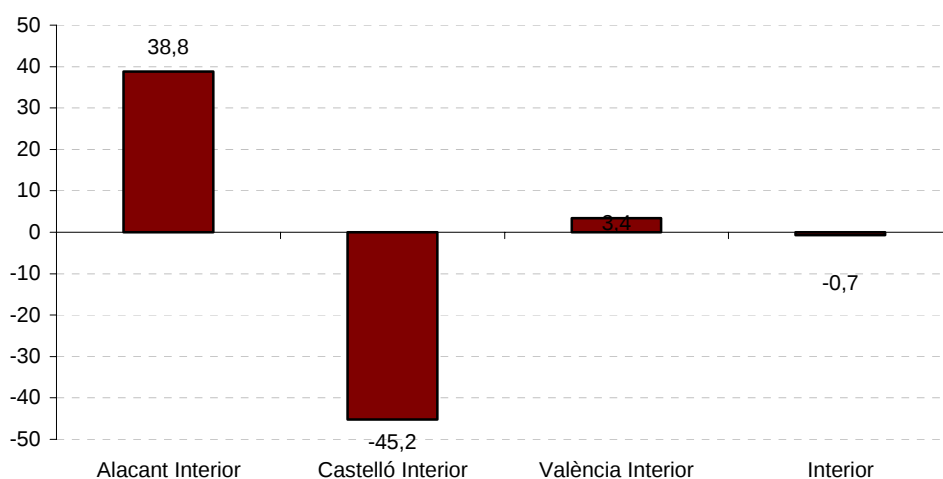
L'interior de la Comunitat Valenciana compta amb 49.731 places d'allotjament turístic col·lectiu, corresponent el 36% a establiments hotelers, el 20% a apartaments, el 24% a càmpings i el 20% a allotjament rural; la qual cosa representa el 13,1% del total de places d'allotjament col·lectiu en la Comunitat.

¹ El total litoral no inclou la ciutat de València. Alacant Litoral equival a Costa Blanca menys Benidorm. L'interior es calcula com la diferència entre el total província i el litoral. L'enquesta d'apartaments de l'INE es refereix a l'oferta gestionada per empreses explotadores. En l'allotjament rural s'assumixen totes les pernoctacions en l'interior. No es publica informació desagregada sobre càmpings per a la ciutat de València, per la qual cosa les seues dades queden inclosos en l'interior per diferència.

En 2012 es van realitzar 3,6 milions de pernoctacions en establiments turístics de les zones d'interior² de la Comunitat Valenciana: un 53% en hotels, un 24,6% en càmpings, un 14% en apartaments i un 8% en allotjament rural.

El nombre de pernoctacions va créixer un 0,7% en l'interior de la Comunitat Valenciana. Els resultats van ser positius a València i especialment a Alacant on destaca l'increment de demanda en càmpings, mentres que es van registrar descensos en l'interior de Castelló³.

EVOLUCIÓ ALLOTJAMENT COL·LECTIU EN ZONES D'INTERIOR 2012-2011

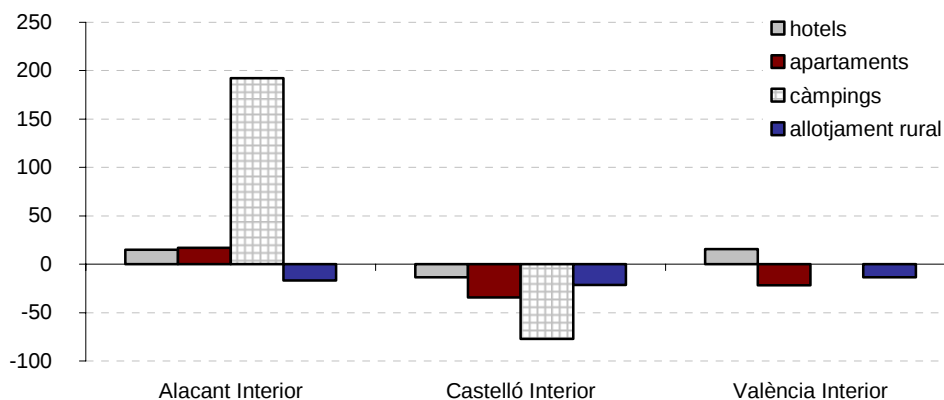
Font: INE

La modalitat d'allotjament rural va experimentar descensos en les tres províncies.

² Idem.

³ Part del descens de l'interior de Castelló es deu a canvis en el directori a l'incloure's Cabanes i la Llosa en la nova zona Costa de Castelló, això ha afectat especialment els càmpings.

EVOLUCIÓ ALLOTJAMENT COL·LECTIU EN DESTINS D'INTERIOR

Font: INE.

Turisme de creuers

Segons el Ministeri de Foment, en 2012 la Comunitat Valenciana va rebre 249 creuers i 560.313 creueristes (13 creuers menys que en 2011 però 72.829 creueristes més). El port de València va rebre 204 creuers, un 1,9% menys que l'any anterior i un total de 480.233 creueristes, la qual cosa va suposar un destacat increment del 26,9%, mantenint-se en el rànquing com 7è port espanyol en nombre de creuers i el 6è en nombre de creueristes.

El port d'Alacant va rebre 78.825 creueristes en un total de 43 creuers, amb un descens respectiu del -27,3% i del -24,6%. En 2012 ha perdut una posició en els rànquings descendint al 13è com a port amb major volum de creuers i al 11è en nombre de creueristes.

El port de Castelló va rebre 2 creuers, igual que en 2011, i un total de 1.255 creueristes, més del doble que en 2011.

Turisme de reunions

Basant-se en la informació recopilada per les principals destinacions de turisme de congressos i reunions⁴ de la Comunitat Valenciana, el nombre de reunions en 2012 es va estimar en 1.180, la qual cosa va suposar un descens interanual de l'1,9%; el nombre d'assistents, estimat en 265.682 va decreixer un 4,4%.

Un 63% de les reunions va tindre lloc en la ciutat de València, destinació que va registrar un increment de l'1,1% en el nombre de reunions i de l'1,5% en el nombre d'assistents.

⁴ Fonts: Turisme València, Alacant Convention Bureau, Centre de Congressos *Ciutat d'Elx*, Grup Intur. Alacant: inclou les reunions celebrades a Alacant i Elx. Castelló: inclou les reunions celebrades a Castelló de la Plana i Peníscola. València: inclou les reunions celebrades en la ciutat de València.

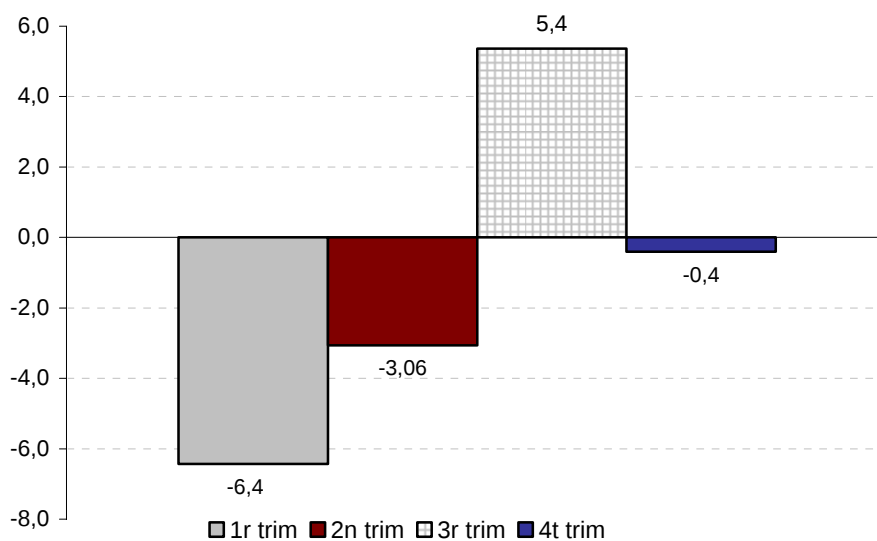
Este descens s'emmarca en l'experimentat pel conjunt de viatges del segment de treball i negocis, basant-se en les enquestes Frontur-Egatur i Familitur de l'IET, xifrat en el 28,9 per als residents en l'estranger i en el 23,9% per als residents a Espanya.

En 2012 el nombre de pernoctacions totals en destinacions urbans va evolucionar de forma negativa en el cas de València (-4,1%) i Alacant (-4,5%) mentres que Castelló de la Plana va créixer lleugerament (0,1%).

3.1.2. Demanda estrangera

En 2012 el bon comportament de la demanda estrangera durant el tercer trimestre, amb una quota del 40,5% i un increment del 5,4%, va compensar el descens de la resta de l'any; el gasto total, estimat en 4,840 milions d'euros, es va incrementar un 9,4%.

EVOLUCIÓ DE TURISTES RESIDENTS EN L'ESTRANGER 2012

Font: IET *Frontur*

El gasto mitjà per turista, estimat en 906,7 euros, va créixer un 9,2%. Per la seua banda, l'estada mitjana, xifrada en 11,9 dies, es va incrementar un 0,3% interanual. El gasto mitjà diari, que va aconseguir els 76,3 euros, es va incrementar un 8,9%.

L'evolució del gasto total per trimestres ha sigut positiva en tots ells, destacant novament l'increment (21,4%) en temporada alta.

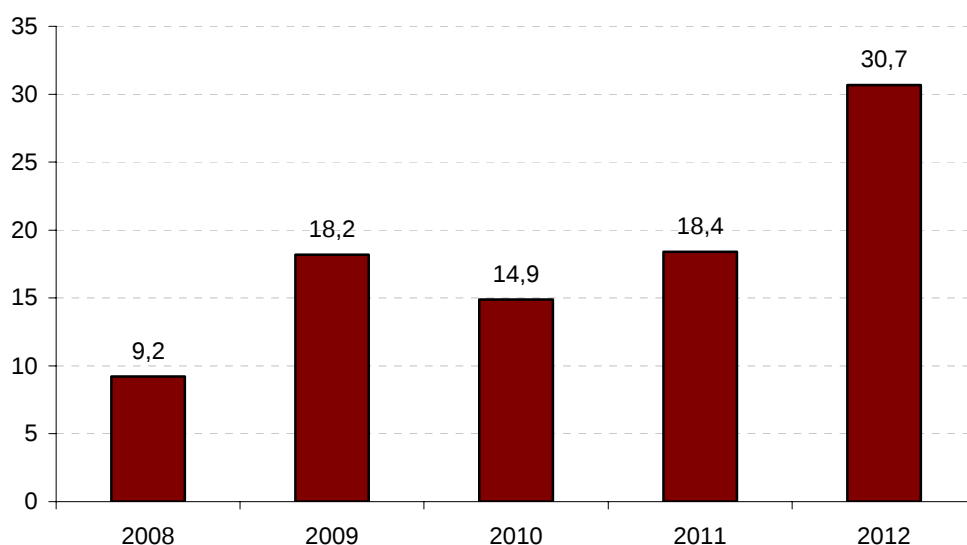
EVOLUCIÓ DEL GASTO TOTAL EN LA COMUNITAT VALENCIANA PER TRIMESTRES

Trimestres	Quota	% Var. Interanual
1r	14,3	1,6
2n	26,3	2,3
3r	41,7	21,4
4t	17,7	2,4
Anual	100,0	9,4

Font: IET. Egatur. 2012 provisionals, 2011 definitius.

En 2012 es va produir un descens del 6,9% del mercat britànic en nombre de turistes, no obstant això el gasto total realitzat per este emissor en els seus viatges a la Comunitat Valenciana es va incrementar un 12,2%, així com el gasto mitjà diari, que va experimentar l'increment més destacat (23%). A este creixement han contribuït tant l'increment de les pernoctacions hoteleres -enfront del descens de les pernoctacions totals (-8,8%) com l'increment de la quota de turistes que viatgen amb paquet que ha passat del 18,4% al 30,7%.

QUOTA TURISTES DEL REGNE UNIT AMB PAQUET TURÍSTIC

Font: IET: Frontur-Egatur

EVOLUCIÓ PRINCIPALS EMISSORS ESTRANGERS

	Turistes	% Var.	Gasto total (milions euros)	% Var.	Estada mitjana	% Var.	Gasto mitjà diari	% Var.
TOTAL	5.346.719	0,2	4.840	9,4	11,9	0,3	76,3	8,9
Regne Unit	2.037.610	-6,9	1.460	12,2	9,0	-2,1	79,4	23,0
França	677.653	22,9	515	16,6	13,8	3,4	55,6	-8,4
Alemanya	415.716	-3,8	386	-7,3	16,7	-1,0	55,6	-2,8
Holanda	381.869	5,3	381	11,3	15,2	5,5	65,8	0,1
Itàlia	321.189	-1,9	191	-5,9	7,0	-14,3	85,2	11,9
Bèlgica	227.863	2	219	0,9	13,3	-8,2	72,0	7,8
Noruega	227.479	1,8						

Font: IET. Frontur-Egatur

L'emissor francès va incrementar el gasto total en un 16,6%, a causa de l'augment tant del nombre de visites (22,9%) com de l'estada mitjana (3,4%), no obstant això el gasto mitjà diari va decreixer un 8,4%.

Els emissors alemany i italià van reduir el gasto total, a causa del descens tant en nombre de turistes com en estada mitjana.

Els emissors nòrdic, holandés i belga van incrementar el gasto total, a causa de l'increment en el nombre de visites, -un 6,5% per al conjunt dels països nòrdics-, els mercats nòrdic i holandés van incrementar a més la seua estada mitjana. L'emissor noruec va créixer un 1,8% en volum de turistes.

Entre els mercats emergents cal destacar l'increment experimentat pel mercat rus (52,5%) que va acumular una quota de l'1,5%.

Un 81,8% de les entrades de turistes estrangers a la Comunitat Valenciana va tindre lloc per via aèria, la qual cosa va suposar un descens de 2% interanual. Les entrades per carretera es van incrementar un 13,8%, aconseguint una quota del 15,9%. Les companyies de baix cost van transportar un 84,5% de les entrades de passatgers internacionals a la Comunitat Valenciana.

L'Altet va rebre un 67,5% dels turistes entrats per via aèria, experimentant un descens interanual del 5,5%, l'aeroport de Manises, va rebre el 21,8% dels turistes, amb un increment del 9,6%.

Els viatges per motius d'oci, recreació i vacances es van incrementar un 3,3%, els viatges per motiu de treball i negocis van disminuir un 28,9% i els realitzats per motius personals van decreixer un 20,7%.

Els turistes que viatgen a la Comunitat Valenciana amb paquet turístic van créixer per segon any consecutiu, l'increment es va xifrar en el 37,4%, la quota sobre el total ha passat del 9,5% en 2010 al 16,5% en 2012. Un 70,8% dels turistes que van viatjar amb paquet procedien del Regne Unit, amb un increment interanual del 55,2%. Este segment va incrementar un 15,2% el gasto total, va reduir un 9,1% la seua estada mitjana i un 16% el gasto per viatge.

	Sense paquet	Amb paquet	TOTAL
Turistes	4.499.275	839.053	5.338.328
% variació	-4,6	37,4	0,2
Gasto total (milions)	4.144	697,6	4.840
% variació	8,4	15,2	9,3
Estada mitjana	12,8	7	11,9
% variació	3,2	-9,1	0,8
Gasto per viatge	921,0	831,3	906,7
% variació	13,6	-16	9,2

Font: IET. Frontur-Egatur

Un 85% dels turistes que visiten la Comunitat Valenciana viatgen sense paquet turístic, este segment va decreïxer un 4,6% respecte al 2011. No obstant això, el gasto total es va incrementar un 8,4%, a causa de l'increment de l'estada mitjana (3,2%) i del gasto per viatge (13,6%). L'anàlisi per partides de gasto mostra un descens del gasto total en restaurants i compra de comestibles, un increment del gasto en allotjament per davall de la mitjana i un increment superior a la mitjana en les partides de transport i excursions.

EVOLUCIÓ DEL GASTO TOTAL SEGONS PARTIDES TURISTA SENSE PAQUET

2012	Restaurants	Comestibles	Excursions	Transport	Allotjament	Total
Gasto total (milions)	593,8	426,8	754,2	1500,5	868,7	4.144,1
% variació	-4,8	-3,4	18,8	18,4	1,8	8,4
Gasto per viatge	132,0	94,9	167,6	333,5	193,1	921,0
% variació	-0,2	1,2	24,5	24,0	6,7	13,6

Font: IET-Egatur. Base: Turistes sense paquet turístic.

El turista ha gastat menys en restauració i més en la resta de partides, destacant l'increment en les partides de transport i excursions.

3.1.3. Demanda nacional

En 2012 els residents a Espanya van realitzar un total de 16,9 milions de viatges amb destinació en la Comunitat Valenciana, un 8,4% més que en 2011, en una conjuntura de lleuger descens (-0,6%) del total de viatges interns dels espanyols.

El nombre de pernoctacions, estimat en 90,5 milions, es va incrementar en un 6%⁵.

⁵ Al tancament d'esta publicació l'IET no ha publicat encara els resultats referits al gasto dels espanyols.

La concentració de viatges en el tercer trimestre (38,4%) va ser superior al 2011, a causa de l'increment del 10,5% experimentat. El nombre de viatges es va incrementar progressivament durant l'any.

EVOLUCIÓ TRIMESTRAL VIATGES DELS ESPANYOLS

Trimestres	% Variació	Quota %
1r	3,4	15,8
2n	5,1	28,2
3r	10,5	38,4
4t	14,1	17,7
Anual	8,4	100,0

Font: IET. Familitur. 2011-2010

Els viatges per motiu d'oci-vacacions es van incrementar un 7,5%; els viatges per a visitar familiars o amics es van incrementar un 24,6% després del descens de 2011; al contrari, van decreixer els viatges de treball/negocis (-23,9%) i d'estudis (9,2%).

EVOLUCIÓ VIATGES A LA COMUNITAT VALENCIANA SEGONS MOTIU

	Quota viatges	% Variació Interanual
TOTAL	100,0	0,1
Oci, recreació, vacances	65,0	7,5
Visita familiars o amics	25,4	24,6
Treball/negocis	5,0	-23,9
Estudis	3,2	-9,2
Resta	1,5	7,4

Font: IET Familitur. 2012-2011.

Un 87,7% dels desplaçaments es va realitzar amb cotxe, modalitat que va créixer per damunt de la mitjana (9,9%). El tren va concentrar una quota del 5% dels desplaçaments, amb un increment interanual del 15,7% enfront del descens del 18,8% dels desplaçaments amb avió. L'autobús, amb una quota del 4,4% dels viatges va decreixer un 0,8%.

En 2012 els residents a Espanya van incrementar l'ús de l'allotjament privat en els seus viatges a la Comunitat Valenciana, especialment en allotjament gratuït.

El nombre de pernoctacions en vivenda pròpia es va incrementar un 16,4% i en vivenda de familiars i amics un 9%. La demanda en vivenda de lloguer va decreixer en nombre de viatges (-9,1%) i es va incrementar lleugerament en nombre de pernoctacions (1,7%). Familitur estima un descens en el nombre de pernoctacions dels residents a Espanya en establiments hotelers de la Comunitat Valenciana, en correspondència amb els resultats de l'enquesta d'ocupació hotelera de l'INE.

EVOLUCIÓ VIATGES I PERNOCTACIONS AMB DESTÍ EN LA COMUNITAT VALENCIANA SEGONS ALLOTJAMENT⁶

	Quota Viatges	% Variació Interanual	Quota Pernoctacions	% Variació interanual
TOTAL	100,0	8,4	100	6,0
Vivenda pròpia / multipropietat	35,2	19,1	35,1	16,4
Vivenda de familiars o amics	35,0	11,3	32,0	9
Hotels o semblants	18,3	-3,6	15,4	-11,1
Vivenda llogada	7,9	-9,1	14,0	1,7

Font: IET Familitur

L'emissor valencià que va decreixer un 10,1% en 2011, s'ha incrementat un 19% en 2012. L'emissor madrileny al contrari va créixer en 2011 (11,4%) i ha decrescut en 2012 (-13,7%).

Les comunitats limítrofes Castella-La Manxa, Múrcia i Aragó van créixer un 19,1% un 25,3% i un 12,7% respectivament; mentres que els viatges amb origen a Catalunya van decreixer un 18%.

Castella i Lleó i Andalusia es van situar en nivells semblants al 2011, mentres que el País Basc es va incrementar un 12%.

EVOLUCIÓ PRINCIPALS EMISSORS NACIONALS

	Viatges	% Variació Interanual	Estada mitjana	% Variació interanual
Comunitat Valenciana	9.109.613	19,0	3,8	-8,8
Comunitat de Madrid	2.758.967	-13,7	7,8	13,2
Castella-La Manxa	1.194.516	19,1	5,2	-8,0
Catalunya	815.337	-18,0	6,2	43,3
Regió de Múrcia	741.162	25,3	4,1	5,7
Aragó	460.554	12,7	7,2	-0,8
Castella i Lleó	405.599	-0,5	10,1	-1,7
Andalusia	392.118	0,7	6,0	-19,7
País Basc	322.805	12,0	12,1	2,6
Balears	156.211	33,8	6,5	32,4
Navarra	154.423	29,5	9,0	-5,3
Astúries	99.903	-6,6	11,6	10,4
La Rioja	66.540	4,2	8,6	-16,9

Font: IET. Familitur.

En conjunt, els viatges a la Comunitat Valenciana amb origen en altres comunitats autònomes van decreixer un 2% en 2012, no obstant el nombre de pernoctacions es va incrementar un 4,5%. En l'estiu de 2012 van decreixer els viatges en establiments hotelers i en vivenda de familiars i amics, i es van incrementar els viatges en vivenda pròpia i llogada.

⁶ En el moment de tancar esta publicació no s'han publicat les dades de gasto de Familitur.

Els viatges de cap de setmana amb una quota del 50,6% van créixer un 15,5% en 2012.

Els viatges de vacances d'estiu, un 18,3% del total, van decreïxer un 5,8% en nombre de viatges encara que van créixer un 2,8% en nombre de pernoctacions.

La Comunitat de Madrid, primer emissor en este segment, amb una quota del 31,7% dels viatges, va decreïxer un 10,1%; l'emissor valencià, amb una quota del 19,5%, va decreïxer al seu torn un 19,5%.

Entre la resta de principals mercats, es van incrementar Castella-La Manxa (1,8%), Castella i Lleó (4,4%) i Aragó (24,6%), mentres que va decreïxer Catalunya (-10,2%).

La Comunitat Valenciana amb una quota del 19,2%, va ser la segona destinació dels viatges de vacances d'estiu dels espanyols, per darrere d'Andalusia (22,9%) i seguida de Catalunya (12,7%).

3.1.4. Mercat emissor valencià

La Comunitat Valenciana amb 15 milions de viatges en 2012 és el quart mercat emissor nacional, per darrere de Madrid, Catalunya i Andalusia. El nombre de viatges dels valencians a totes les destinacions es va incrementar un 7,7%, enfront del descens (1,3%) experimentat pel conjunt de viatges dels espanyols.

Els viatges per motius d'oci, un 61,8% del total, van créixer un 5,5%, els viatges per a visitar familiars o amics, un 33,5%, van augmentar un 24% i els viatges per motiu de treball/negocis, un 8,1% del total, van descendir un 3,1%. Els viatges per motiu d'estudis, amb una quota del 3,1%, també van patir un descens, en este cas del 15,2%.

La vivenda pròpia, va ser la modalitat d'allotjament més utilitzada pels valencians amb una quota del 37,8%, i va créixer un 25,8% en 2012, la vivenda de familiars o amics, segona modalitat en importància amb una quota del 36,4%, es va incrementar un 11,9%.

L'increment de viatges es va basar en l'evolució dels viatges amb destinació a Espanya (9%), mentres que els viatges amb destinació en l'estranger van decreïxer un 7,2%.

EVOLUCIÓ VIATGES DELS VALENCIANS SEGONS DESTÍ

	Total destinacions	Intern	Emissor	Destinació Comunitat Valenciana
Viatges	15.038.235	13.950.853	1.087.382	9.109.613
% variació	7,7	9,0	-7,2	19,0

Font: IET Familitur. 2012-2011.

Els valencians van viatjar més a la Comunitat Valenciana, Castella-La Manxa, Catalunya, Aragó i Múrcia i van disminuir els seus viatges a la Comunitat de Madrid, Andalusia, Balears i Castella i Lleó.

EVOLUCIÓ VIATGES DELS VALENCIANS A LES SEUES PRINCIPALS DESTINACIONS NACIONALS

	Quota	% variació
Comunitat Valenciana	65,3	19
Castella-La Manxa	8,3	0,3
Andalusia	4,8	-9
Catalunya	4,6	7,5
Madrid	4,2	-25
Aragó	4,1	10,7
Múrcia	2,6	8,2
Balears	1,6	-19,3
Castella i Lleó	1,2	-27,4

Font: IET Familitur. 2012-2011.

Entre juliol i setembre⁷ els valencians van realitzar un total d'1,3 milions de viatges de vacances d'estiu amb destinació a Espanya, la qual cosa va suposar un descens del 16,3% respecte al mateix període de l'any anterior. Els valencians van disminuir un 19,5% els viatges a la seua principal destinació, la Comunitat Valenciana, i és que l'anàlisi dels viatges segons tipologia, mostra un canvi en el comportament del viatger valencià que ha realitzat un menor nombre de viatges de vacances d'estiu, mentre que ha augmentat els viatges de cap de setmana i les visites a familiars o amics.

Europa amb un 79,8% dels viatges va ser la principal destinació dels viatges dels valencians a l'estranger, els viatges amb destinació a la Unió Europea van decreixen un 10%.

Itàlia va concentrar el 21,7% dels viatges a Europa, i França el 18,6%, ambdós destinacions van experimentar un descens en el nombre de viatges en 2012.

⁷ No hi ha mostra representativa per als viatges dels mesos de juny i octubre.

3.2. OCUPACIÓ TURÍSTICA A LA COMUNITAT VALENCIANA

Per a l'elaboració d'este apartat s'han utilitzat les distintes estadístiques que aporten informació sobre el mercat de treball en el sector turístic. Estes són: l'explotació específica que realitza l'Institut d'Estudis Turístics de l'Enquesta de població activa de l'INE, la informació sobre personal empleat que publica l'INE en les seues enquestes mensuals d'ocupació en allotjaments turístics, l'explotació realitzada per l'IET del fitxer de la Tresoreria de la Seguretat Social sobre el nombre de treballadors afiliats en alta laboral, així com les dades facilitades per l'IVE a partir de dades de l'EPA per a l'anàlisi provincial.

3.2.1. Afiliació a la Seguretat Social¹

Durant l'any 2012, el nombre de treballadors afiliats a la Seguretat Social en alta laboral en les branques d'hostaleria i agències de viatges² en la Comunitat Valenciana va ser de 131.868, xifra que va suposar un descens del 0,4% de variació interanual.

	Hostaleria i Agències de Viatges	% variació interanual
Total Espanya	1.341.699	-0,3
Andalusia	207.322	0,2
Illes Balears	79.966	2,7
Canàries	112.860	1,4
Catalunya	226.182	0,1
Comunitat Valenciana	131.868	-0,4
Comunitat de Madrid	184.824	-1,6

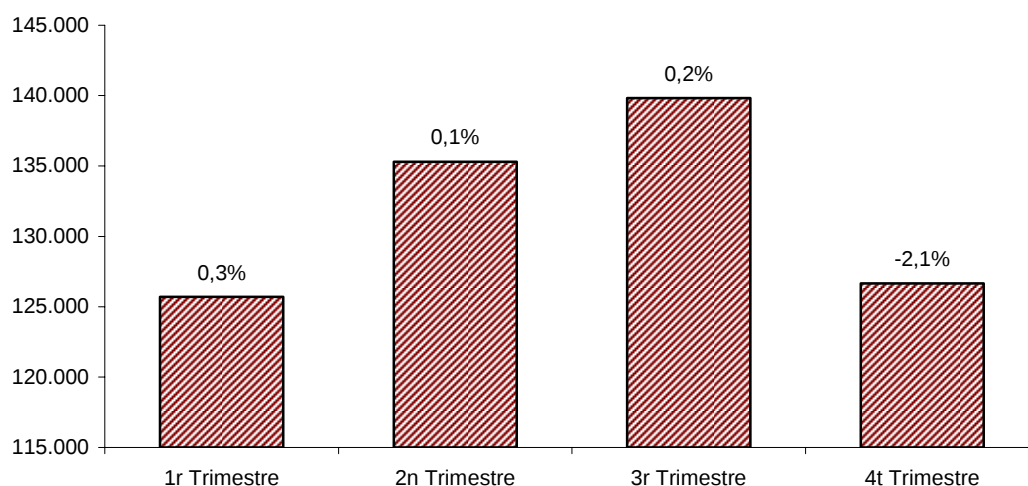
Font: IET amb dades del Ministeri de Treball i Assumptes Socials

En el gràfic següent es mostra l'evolució interanual del nombre d'afiliats en turisme en la Comunitat Valenciana durant 2012 segons trimestres:

¹ Nombre de treballadors afiliats en alta laboral, per activitat econòmica de l'empresa segons la Classificació Nacional d'Activitats Econòmiques (CNAE 09).

² Amb el canvi a la nova CNAE 2009, les denominacions en activitats econòmiques relacionades amb el turisme de la CNAE 93 han experimentat alguns canvis. Són els següents:

- Hotels i altres allotjaments (CNAE 93) passa a denominar-se Servicis d'Allotjament (CNAE09)
- Restauració i menjadors col·lectius (CNAE93) passa a denominar-se Servicis de menjars i begudes (CNAE09)
- Agències de Viatge (CNAE93) passa a denominar-se Agències de Viatges i Operadors Turístics (CNAE09)

Font: Elaboració pròpia amb dades de l'IET

En la taula que es mostra a continuació es desglossa el nombre d'afiliats a la Seguretat Social segons les distintes activitats que formen la rúbrica d'Hostaleria i agències de viatges:

	Servicis de allotjament	% Variació interanual	Servicis de menjars i begudes	% Variació interanual	Agències de viatges / Operadors turístics	% Variació interanual
Total Espanya	256.550	-1,8	1.033.230	0,2	51.919	-1,9
Andalusia	39.209	-3,8	161.599	1,4	6.514	-4,4
Illes Balears	35.514	2,2	39.630	3,2	4.822	3,2
Canàries	51.279	-0,1	57.341	2,8	4.239	2,1
Catalunya	40.353	0,7	175.751	0,0	10.078	-0,3
Comunitat Valenciana	19.244	-2,6	109.190	0,2	3.435	-3,9
Comunitat de Madrid	18.477	-3,6	153.684	-1,3	12.664	-1,9

Font: IET amb dades del Ministeri de Treball i Assumptes Socials

La distribució provincial és la següent:

	Treballadors afiliats	% Variació interanual	Quota de participació en el total d'afiliats
Alacant	57.503	1,0	10,8
Castelló	16.451	-1,0	8,1
València	57.916	-1,5	6,8

Font: Elaboració pròpia amb dades del Ministeri de Treball i Assumptes Socials

El conjunt d'afiliats a la Seguretat Social en les branques de turisme per a la Comunitat Valenciana va suposar el 8,3% del total de treballadors afiliats.

3.2.2. Personal empleat en les distintes tipologies d'allotjament turístic en la Comunitat Valenciana

Segons els resultats de les enquestes d'ocupació en establiments d'allotjament turístic realitzades per l'INE, el nombre de persones empleades³ en les distintes tipologies en 2012 va ser el següent:

Personal empleat en totes les tipologies	2012	% Variació interanual
Total Espanya	236.597	-2,6
Andalusia	34.908	-5,2
Illes Balears	29.605	0,9
Canàries	48.266	-1,0
Catalunya	34.931	0,7
Comunitat Valenciana	18.989	-4,6
Comunitat de Madrid	15.834	-3,0

Font: INE. 2012 provisional

La distribució del nombre d'empleats per tipus d'establiment turístic en la Comunitat Valenciana va ser la següent:

2012	Mitjana anual	% variació interanual
Hotels	14.858	-5,7
Càmpings	818	4,5
Apartaments turístics	1.886	-1,0
Allotjament rural	1.427	-2,4
Total allotjaments	18.989	-4,6

Font: INE. 2012 provisional

³ Es defineix com el conjunt de persones, remunerades i no remunerades, que contribueixen per mitjà de l'aportació del seu treball, a la producció de béns i servicis en l'establiment durant el mes que inclou el període de referència de l'enquesta, encara que treballen fora dels locals del mateix.

L'evolució interanual de les places obertes en 2012 explica l'evolució del nombre d'empleats per tipologies d'allotjament, excepte en el cas dels establiments hotelers, on s'observa un descens de personal empleat mentre que creix lleugerament el nombre de places obertes.

2012	Total places	% Variació Interanual
Hotels	120.818	0,4
Càmpings	20.607	7,9
Apartaments turístics	78.305	-0,4
Allotjament rural	9.235	-0,2
Total allotjaments	228.965	0,7

Font: INE. 2012 provisional

En el quadro següent es mostra l'evolució interanual del personal empleat en el conjunt d'establiments d'allotjament segons província:

2012	Alacant		Castelló		València	
	Personal empleat	% Var. Interanual	Personal empleat	% Var. Interanual	Personal empleat	% Var. interanual
Allotjament rural	274	-10,5	696	-5,3	457	8,4
Blocs apartaments turístics	1.384	-1,3	213	3,0	289	-2,1
Càmpings	385	11,7	218	-0,6	215	-1,9
Hotels	7.958	-4,6	1.916	-7,9	4.985	-6,7
Total	10.000	-3,8	3.043	-6,1	5.946	-5,3

Font: INE. 2012 provisional

3.2.3. Enquesta de població activa⁴

El sector turístic de la Comunitat Valenciana va registrar un total de 254.067 actius⁵, un 8,5% menys que els registrats en 2011. El nombre d'actius per al conjunt del sector servicis va descendir un 2,3% i el descens per al conjunt de sectors va ser del 0,3%.

La població activa de la Comunitat Valenciana vinculada al sector turístic va representar en el conjunt de l'any el 10,2% del total de població activa valenciana i també el 10,2% de la població activa en el sector turístic espanyol.

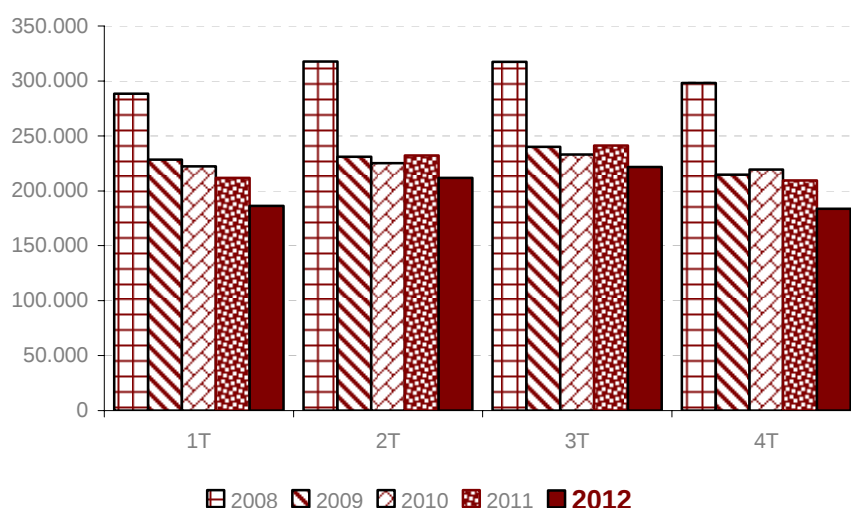
⁴ L'Enquesta de Població Activa (EPA) és una enquesta de caràcter continu realitzada per l'INE. Oferix dades sobre les principals categories poblacionals en relació amb el mercat de treball (ocupats, parats, actius, inactius) i obté classificacions d'estes categories segons diverses variables. L'Institut d'Estudis Turístics ofereix l'explotació de la informació corresponent a les branques d'activitat característiques del turisme.

⁵ Persones de 16 o més anys que, durant la setmana de referència (l'anterior a aquella en què es realitza l'entrevista), subministren mà d'obra per a la producció de béns i servicis o estan disponibles i en condicions d'incorporar-se a la dita producció. Se subdividixen en ocupats i parats.

Els ocupats en el sector turístic van ser 200.751, un 10,2% menys que en el passat any, comptabilitzant-se un total de 53.315 parats. Esta xifra va situar la taxa de desocupació en turisme en el 21%, 1,5 punts més que la taxa calculada per al 2011.

Si analitzem el nombre d'ocupats per trimestres des de l'any 2008, s'observa que després del deteriorament de l'ocupació que es va produir a l'inici de la crisi econòmica, posteriorment es va mantindre l'ocupació i en 2012 esta ha tornat a presentar taxes negatives de creixement.

OCUPATS EN EL SECTOR TURÍSTIC DE LA COMUNITAT VALENCIANA

Font: IET. Elaboració a partir de dades de l'EPA

Seguint amb les dades que oferix l'Enquesta de Població Activa, s'estima que en 2012 el sector turístic valencià va emprar a l'11,1% dels ocupats totals en la Comunitat Valenciana. Este percentatge va suposar el 9,8% del total d'ocupats en el sector en el conjunt d'Espanya.

SECTOR TURÍSTIC: ACTIUS, OCUPATS I PARATS

Indústria turística	Actius		Ocupats		Parats	
	2012	% Var. 12/11	2012	% Var. 12/11	2012	Taxa desocupació (%) en turisme 2012
Total Espanya	2.485.310	-0,9	2.039.255	-4,4	446.056	17,9
Andalusia	417.069	2,9	314.259	-4,0	102.810	24,7
Illes Balears	148.557	2,6	116.391	-0,7	32.166	21,7
Canàries	236.648	0,3	192.665	-3,1	43.984	18,6
Catalunya	401.794	-0,3	343.077	-3,8	58.717	14,6
Comunitat Valenciana	254.067	-8,5	200.751	-10,2	53.315	21,0
Comunitat de Madrid	346.109	-4,4	303.290	-6,2	42.819	12,4

Font: IET amb dades de l'EPA

Del total d'ocupats en la indústria turística de la Comunitat Valenciana, es va estimar que un 77,6% del total eren assalariats, dels quals tenien contracte temporal un 44,3%, un 7,4% més respecte al 2011.

OCUPATS: ASSALARIATS I AUTÒNOMS

Indústria turística 2012	Assalariats		Temporalitat		Autònoms	
	Total	% Var. 12/11	Taxa	% Var. 12/11	Total	% Var. 12/11
Total Espanya	1.600.139	-5,2	32,2	-2,2	437.978	-1,4
Andalusia	245.983	-4,2	38,7	-4,8	68.223	-3,3
Illes Balears	93.587	-2,1	27,9	-14,8	22.804	5,0
Canàries	144.601	-5,5	41,5	-10,6	28.201	14,0
Catalunya	269.800	-4,0	26,4	-2,9	73.233	-2,8
Comunitat Valenciana	155.848	-10,4	44,3	7,4	43.904	-11,5
Comunitat de Madrid	249.532	-9,1	21,3	2,4	53.759	10,2

Font: IET amb dades de l'EPA

Finalment, l'ocupació autònoma en el sector turístic de la Comunitat Valenciana, que suposa el 21,9% del total de persones ocupades, es va reduir un 11,5%.

Evolució provincial de l'EPA

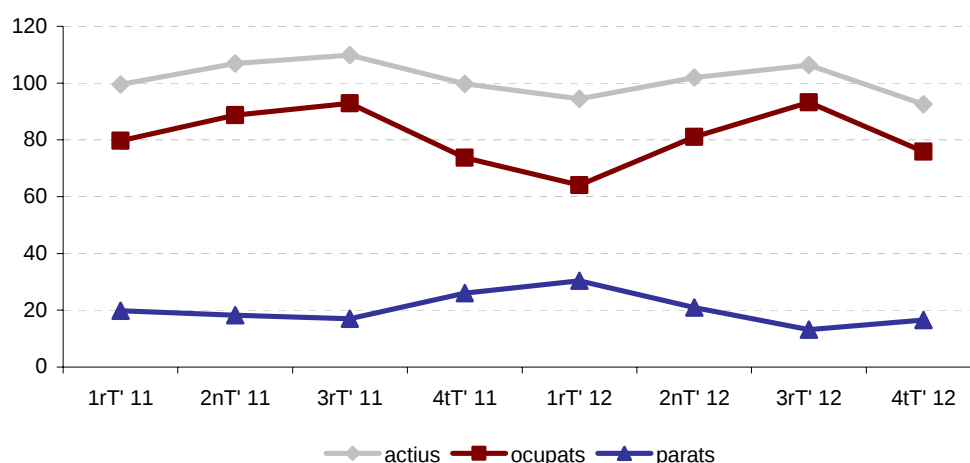
INDÚSTRIA TURÍSTICA: ACTIUS, OCUPATS I PARATS

Indústria turística (mils)	Actius		Ocupats		Parats	
	Any 2012	% Var. 12/11	Any 2012	% Var. 12/11	Any 2012	Taxa de desocupació (%) en turisme 2012
C. Valenciana	254,1	-8,5	200,8	-10,2	53,3	21,0
Alacant	98,9	-5,0	78,6	-6,2	20,3	20,5
Castelló	28,6	-17,9	21,5	-19,0	7,2	25,0
València	126,7	-8,7	100,8	-11,1	25,9	20,5

Font: IVE amb dades de l'EPA (Indústria turística: 491, 493, 503, 511, 522, 55, 56, 771, 773, 791, 799, 900, 910, 931, 932)

En 2012 la població activa en la indústria turística de la Comunitat Valenciana (transport, allotjament, restauració, operadors i AAVV, lloguer vehicles, cultura i oci), estimada en 254.067, va créixer un 8,5% respecte al 2011. Totes les províncies van veure reduir el nombre d'actius, sent la província de Castelló la que va concentrar la major baixada (-17,9%) i la d'Alacant la que va veure reduir la població activa en menor grau (-5%).

INDÚSTRIA TURÍSTICA (EN MILLS) DE LA PROVÍNCIA D'ALACANT

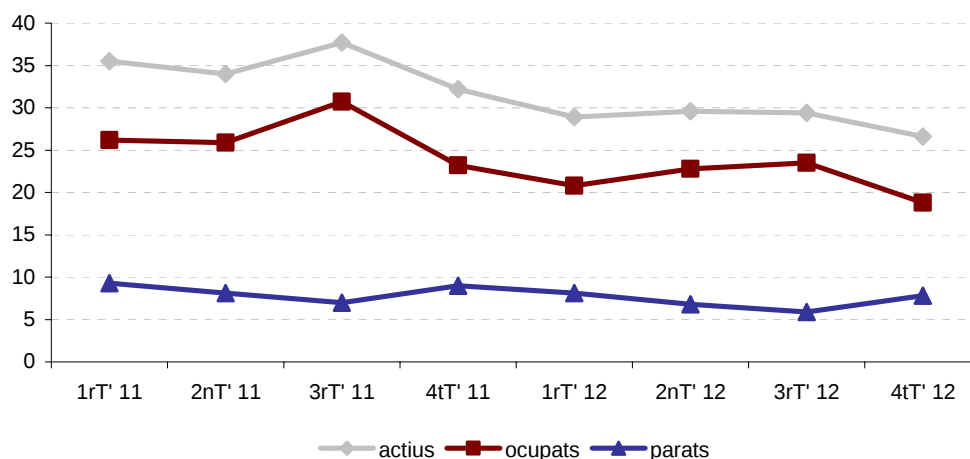

Font: IVE amb dades de l'EPA

En la província d'Alacant el nombre d'ocupats va descendir un 6,2% respecte al 2011, per un altre costat la població activa va abaixar un 5%; la taxa de desocupació es va situar en el 20,5%, sent superior a la registrada durant 2011 (19,5%).

La taxa de desocupació total en la província d'Alacant va ser del 28,4%.

INDÚSTRIA TURÍSTICA (EN MILS) DE LA PROVÍNCIA DE CASTELLÓ

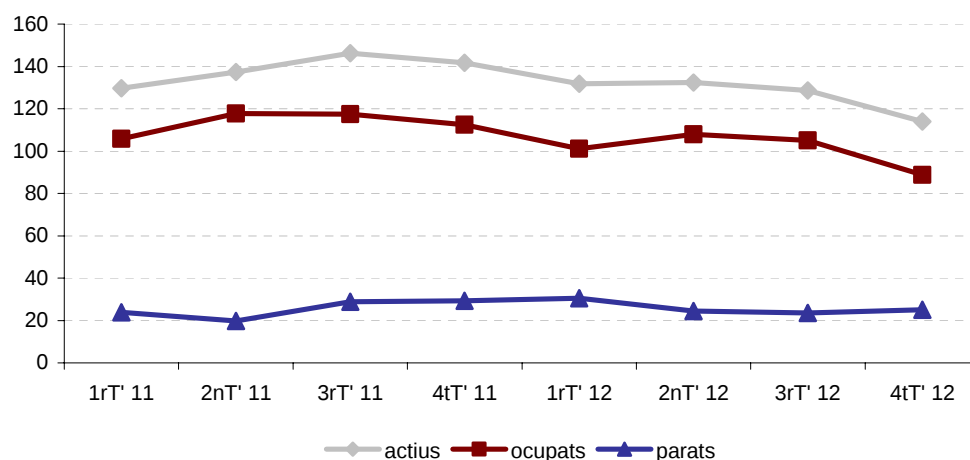

Font: IVE amb dades de l'EPA

En la província de Castelló el nombre d'ocupats va descendir un 19% respecte al 2011, per un altre costat la població activa va créixer un 17,9%; la taxa de desocupació es va situar en el 25% -la major de les tres províncies-, superant en un punt a la registrada en 2011 (24%).

La taxa de desocupació total en la província de Castelló va ser del 28%.

INDÚSTRIA TURÍSTICA (EN MILS) DE LA PROVÍNCIA DE VALÈNCIA

Font: IVE amb dades de l'EPA

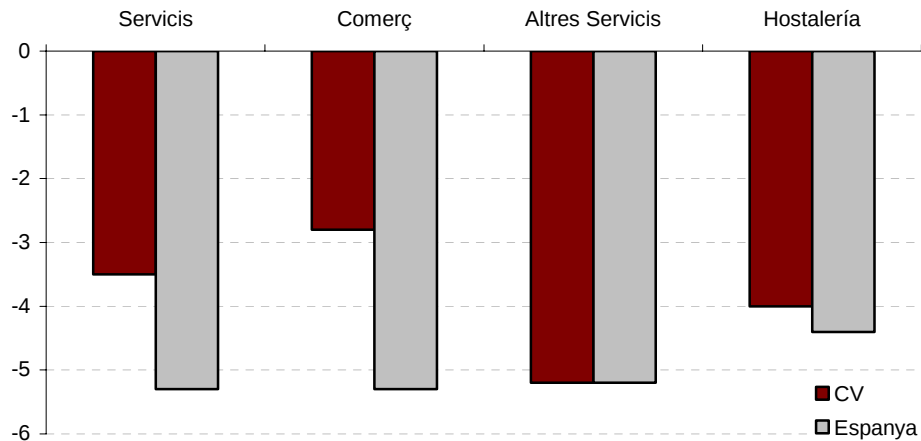
La província de València va registrar la mateixa taxa de desocupació que Alacant (20,5%). El nombre d'ocupats va descendir un (-11,1%), a causa del descens de la població activa (-8,7%) en la indústria turística.

La taxa de desocupació total en la província de València en 2012 va ser del 27,1%.

3.3. ACTIVITAT EN EL SECTOR DE L'HOSTALERÍA

En 2012 la xifra de negoci del sector hostaleria en la Comunitat Valenciana va decreïxer un 4% lleugerament per davall de la mitjana espanyola (-4,4%).

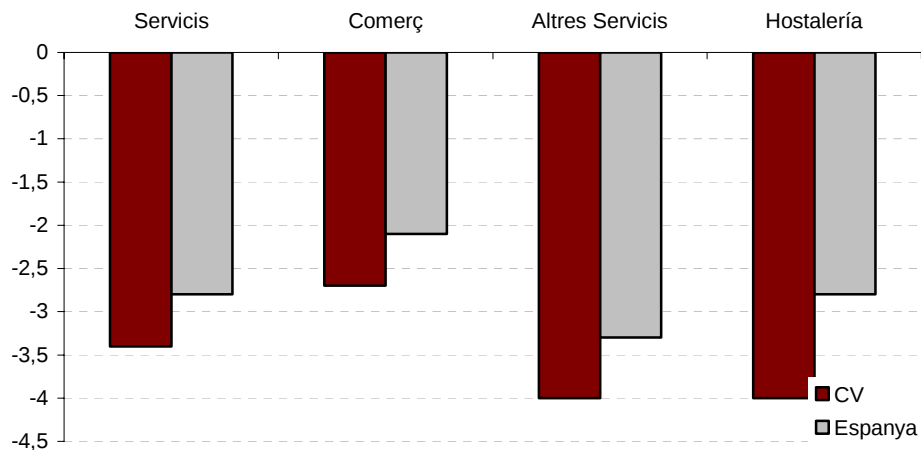
VOLUM DE NEGOCI SECTOR SERVICIS VARIACIÓ INTERANUAL 2012-2011

Font: INE i IVE (IASS Base 2005)

El personal ocupat en el sector hostaleria va decreïxer un 4%, per damunt de la mitjana espanyola (-2,8%).

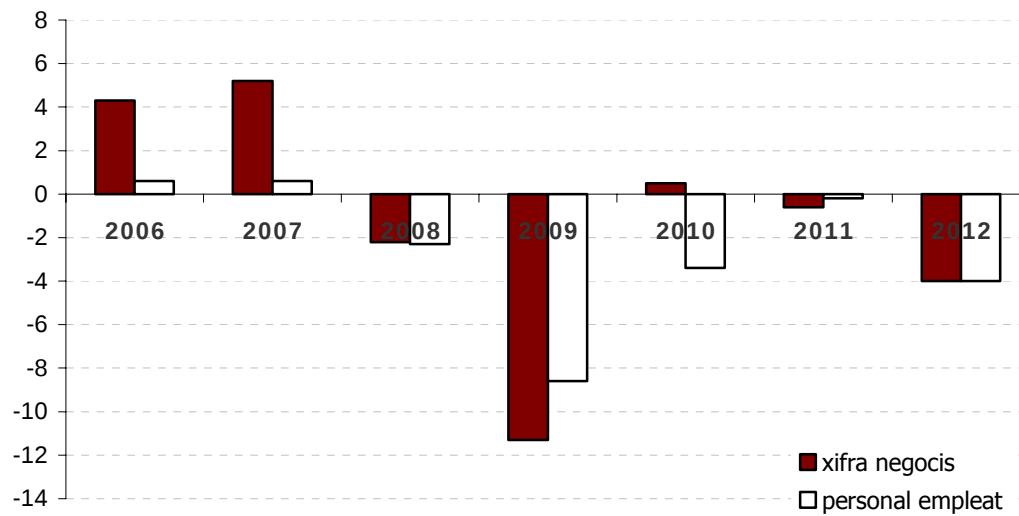
SECTOR SERVICIS. VARIACIÓ INTERANUAL DEL PERSONAL OCUPAT I DE LA XIFRA DE NEGOCI 2012-2011

Font: INE i IVE (IASS Base 2005)

Estos resultats suposen una intensificació del descens experimentat en 2011.

EVOLUCIÓ ACTIVITAT SECTOR HOSTALERIA COMUNITAT VALENCIANA

Font: IVE (IASS Base 2005)

3.4. EVOLUCIÓ DE L'ACTIVITAT EN ALLOTJAMENTS TURÍSTICS

La font utilitzada per a l'elaboració d'este apartat és l'Enquesta d'Ocupació realitzada per l'Institut Nacional d'Estadística en els diferents establiments d'allotjament turístic. Les dades corresponents a l'any 2011 són definitius, mentres que els relatius a l'exercici 2012 són provisionals.

D'acord amb les xifres provisionals que oferix l'Institut Nacional d'Estadística (INE), a través de les seues Enquestes d'Ocupació en allotjament reglat, l'any 2012 el nombre de viatgers entrats en establiments d'allotjament col·lectiu de la Comunitat Valenciana va registrar un descens interanual del 0,6, aconseguint-se la xifra de 8.652.580. Mentres que el nombre de viatgers procedents de l'estranger va augmentar 5,5%, el nombre de viatgers espanyols va disminuir un 0,6%, representant estos últims el 63,8% del total de viatgers allotjats en el conjunt dels establiments turístics de la Comunitat Valenciana.

Respecte al nombre de pernoctacions, estes van disminuir un 0,6% interanual en la Comunitat Valenciana, fins a aconseguir la xifra de 37.518.059. Les pernoctacions realitzades per viatgers espanyols van disminuir un 5,1%, enfront de les realitzades pels viatgers estrangers que es van incrementar un 4,6%. En el conjunt d'Espanya el nombre de pernoctacions va disminuir un 1,7%, mentres que les pernoctacions dels residents en el país van decreïxer un 8,7%, les de residents en l'estranger es van incrementar un 1,9%.

Respecte a l'oferta de places en allotjament reglat, en 2012 es va calcular una mitjana de 273.905 places obertes en els establiments de la Comunitat Valenciana, suposant per tant el 10,9% del total d'Espanya.

Total places obertes 2012		% Quota
Catalunya	468.000	18,7
Canàries	403.206	16,1
Andalusia	378.101	15,1
Comunitat Valenciana	273.905	10,9
Illes Balears	239.605	9,6

Font: INE. Enquesta d'Ocupació en Allotjaments Turístics 2012.

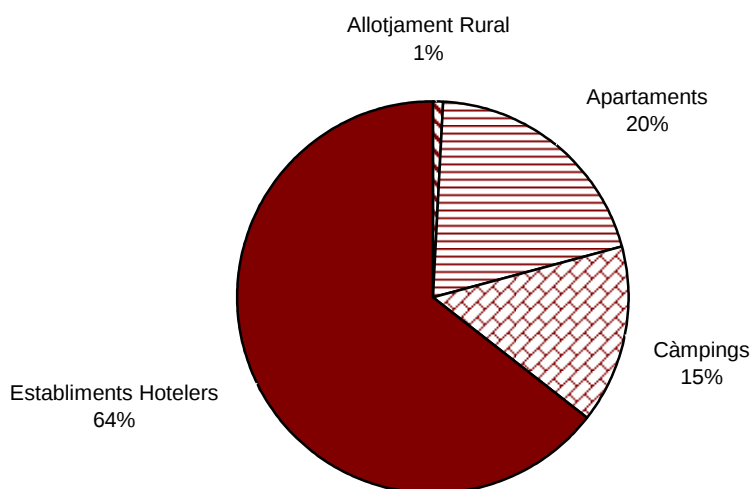
Els establiments de la Comunitat Valenciana van rebre el 9,8% del total de les pernoctacions realitzades en el conjunt de l'oferta d'allotjament reglat espanyol, ocupant d'esta manera la quinta posició en relació amb les principals comunitats autònomes en l'àmbit turístic.

Pernoctacions en allotjament col·lectiu 2012		% Quota
Canàries	87.705.551	22,9
Catalunya	69.566.061	18,2
Balears	64.822.958	16,9
Andalusia	51.500.490	13,4
Comunitat Valenciana	37.518.060	9,8

Font: INE. Enquesta d'Ocupació en Allotjaments Turístics 2012.

Tal com es mostra en el següent gràfic, la majoria de les pernoctacions realitzades en el conjunt de l'allotjament turístic de la Comunitat Valenciana es van registrar en els seus establiments hotelers.

DISTRIBUCIÓ DE LES PERNOCTACIONS SEGONS TIPUS D'ALLOTJAMENT

Font: INE. Enquesta d'Ocupació en Allotjaments Turístics 2012

3.4.1. Evolució de l'activitat en allotjaments hotelers

D'acord amb les xifres facilitades per l'Institut Nacional d'Estadística (INE), a través de l'Enquesta d'Ocupació Hotelera, l'any 2012 els establiments hotelers de la Comunitat Valenciana van allotjar a un total de 6.931.852 viatgers, xifra que va suposar un lleu descens interanual del 0,2%; el nombre de pernoctacions, xifrat en 24.150.057, va disminuir un 1,2% respecte a les xifres registrades en 2011.

El 64,67% dels viatgers allotjats en els hotels de la Comunitat Valenciana van ser residents a Espanya. Este percentatge va suposar un total de 4.482.615 viatgers, un 3,9% menys que els registrats en 2011. Enfront d'este comportament negatiu, la demanda estrangera va tindre un increment del 7,5% interanual, xifrant-se en un total de 2.449.237 viatgers.

En el quadro següent es mostra l'evolució del nombre de viatgers en els principals destinacions turístiques espanyoles l'any de referència.

Viatgers totals/Destinació	2012	% Evolució 2012/2011
Andalusia	14.490.886	-2,7
Illes Balears	8.444.489	0,8
Canàries	7.731.380	-2,6
Catalunya	16.308.624	-1,2
Espanya	83.182.531	-2,6
Comunitat Valenciana	6.931.852	-0,2

Font: INE. Enquesta d'Ocupació en Allotjaments Turístics 2012

Viatgers espanyols/Destinació	2012	% Evolució 2012/2011
Andalusia	8.381.922	-6,8
Illes Balears	1.152.345	-17,9
Canàries	1.974.251	-12,1
Catalunya	6.258.158	-5,3
Espanya	43.047.778	-6,1
Comunitat Valenciana	4.482.615	-3,9

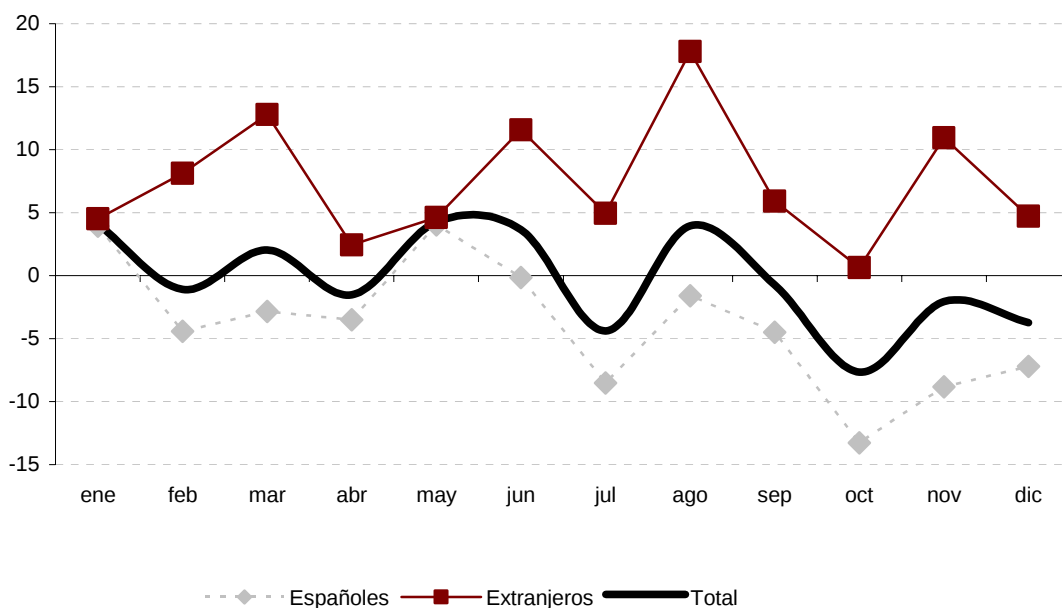
Font: INE. Enquesta d'Ocupació en Allotjaments Turístics 2012

Viatgers estrangers/Destinació	2012	% Evolució 2012/2011
Andalusia	6.108.963	3,5
Illes Balears	7.292.143	4,6
Canàries	5.757.130	1,2
Catalunya	10.050.468	1,54
Espanya	40.134.753	1,5
Comunitat Valenciana	2.449.237	7,5

Font: INE. Enquesta d'Ocupació en Allotjaments Turístics 2012

En el gràfic que es mostra a continuació s'evidencia que la demanda va créixer al maig de forma generalitzada. També destaquen els creixements de març, juny, agost i novembre dels viatgers estrangers.

VARIACIÓ MENSUAL INTERANUAL 2012/2011 VIATGERS ENTRATS EN ESTABLIMENTS HOTELERS DE LA COMUNITAT VALENCIANA

Font: INE. Enquesta d'Ocupació en Allotjaments Turístics 2012

Durant l'any 2012 el nombre de pernoctacions totals realitzades en els establiments hotelers de la Comunitat Valenciana va ser de 24.150.057. Les pernoctacions de la demanda nacional, que suposaven el 59,68% del total, van disminuir un 5,78% respecte a l'any anterior, mentres que la demanda estrangera va créixer 6,6% respecte a l'any 2011.

L'estada mitjana calculada per al conjunt d'establiments hotelers de la Comunitat Valenciana va ser de 3,5 pernoctacions per viatger, pràcticament la mateixa que l'any 2011.

Respecte a la resta de destinacions espanyols, els establiments hotelers de la Comunitat Valenciana van registrar el 8,6% de les pernoctacions hoteleres a Espanya, situant-se en la quinta posició d'entre les principals comunitats autònomes receptores.

Pernoctacions totals/Destinació	2012	% Evolució 2012/2011
Andalusia	41.187.671	-2,8
Illes Balears	54.389.712	1,2
Canàries	57.419.982	-1,8
Catalunya	48.334.748	0,3
Espanya	281.373.348	-1,9
Comunitat Valenciana	24.150.057	-1,2

Font: INE. Enquesta d'Ocupació en Allotjaments Turístics 2012

Pernoctacions espanyols/Destinació	2012	% Evolució 2012/2011
Andalusia	21.079.659	-8,2
Illes Balears	4.783.801	-19,6
Canàries	8.733.306	-14,0
Catalunya	13.887.886	-9,1
Espanya	102.150.005	-8,4
Comunitat Valenciana	14.412.331	-5,8

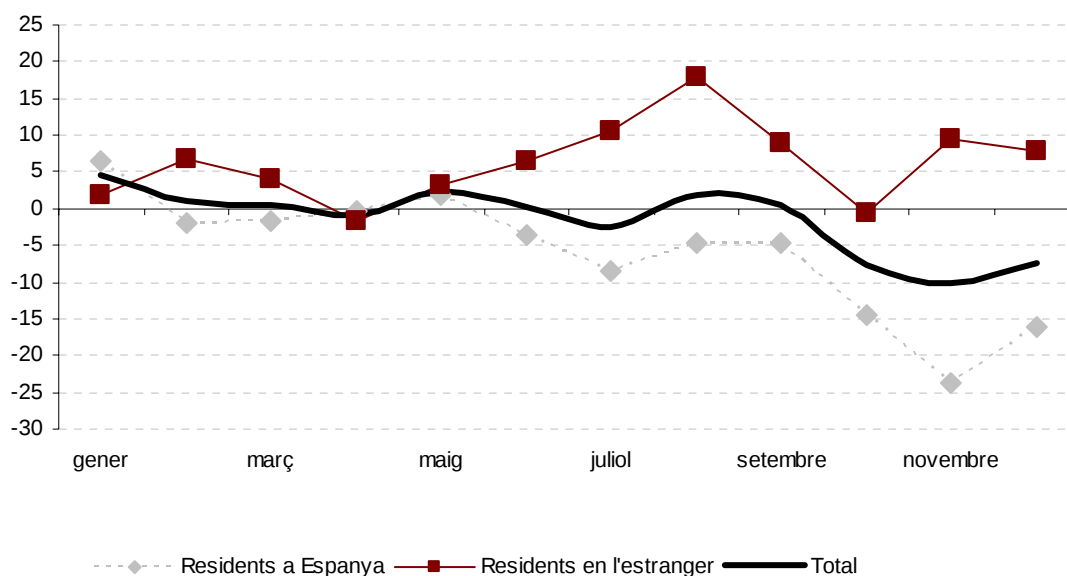
Font: INE. Enquesta d'Ocupació en Allotjaments Turístics 2012

Pernoctacions estrangers/Destinació	2012	% Evolució 2012/2011
Andalusia	20.108.013	3,6
Illes Balears	49.605.912	3,8
Canàries	48.686.674	0,7
Catalunya	34.446.865	4,7
Espanya	179.223.340	2,3
Comunitat Valenciana	9.737.726	6,6

Font: INE. Enquesta d'Ocupació en Allotjaments Turístics 2012

En el següent gràfic es mostra la variació mensual interanual de les pernoctacions en els establiments hotelers de la Comunitat Valenciana en 2012. Cal destacar la recuperació de les pernoctacions d'estrangers en el mes d'agost.

VARIACIÓ MENSUAL INTERANUAL 2012/2011 DE PERNOCTACIONS EN ESTABLIMENTS HOTELERS DE LA COMUNITAT VALENCIANA

Font: INE. Enquesta d'Ocupació Hotelera 2012

El quadro mostra la distribució percentual de les pernoctacions totals i segons origen, en els distints trimestres de l'any:

% distribució pernoctacions			
Període	Total pernoctacions	Pernoctacions espanyols	Pernoctacions estrangers
1r trimestre	17,1	17,7	16,4
2n trimestre	26,8	26,3	27,7
3r trimestre	38,3	40,8	34,6
4t trimestre	17,7	15,3	21,3

Font: INE. Enquesta d'Ocupació Hotelera 2012

S'observa una major concentració de les pernoctacions en el tercer trimestre, encara que, si es té en compte l'origen de les mateixes, les pernoctacions d'estrangers es distribueixen de forma més homogènia que les dels espanyols.

Estacionalitat

Amb relació a l'estacionalitat de la demanda, entesa com la concentració en determinats mesos de la majoria de les pernoctacions en establiments hotelers, la taula següent tracta d'aproximar l'evolució de la dita estacionalitat segons l'origen de les pernoctacions, mostrant el percentatge de pernoctacions realitzades en els mesos centrals de la temporada alta (juliol, agost i setembre) respecte al total.

L'any 2007, un 34,5% de les pernoctacions hoteleres tenien lloc en temporada alta, en 2012 el dit percentatge s'ha incrementat en 3,8 punts; l'increment de l'estacionalitat s'ha produït tant en el cas de la demanda resident a Espanya 3,9 punts com en el de la demanda resident en l'estranger 4 punts (en este cas l'increment en 2012 ha sigut d'1,7 punts); la demanda resident a Espanya continua mostrant un comportament més estacional (40,8%) que la demanda estrangera (34,6%).

EVOLUCIÓ DE L'ESTACIONALITAT HOTELERA EN LA COMUNITAT VALENCIANA SEGONS L'ORIGEN DELS TURISTES

Any	% Pernoctacions espanyols Temporada alta	% Pernoctacions estrangers Temporada alta	% Total Pernoctacions temporada alta
1999	40,5	26,0	34,0
2000	40,0	26,3	33,9
2001	38,5	26,1	33,5
2002	38,6	26,7	33,7
2003	37,8	28,4	34,3
2004	38,7	26,3	34,2
2005	37,1	28,6	34,0
2006	37,5	29,1	34,2
2007	36,9	30,3	34,5
2008	39,4	30,7	35,2
2009	39,4	31,1	36,4
2010	38,8	32,2	36,4
2011	40,7	32,9	37,8
2012	40,8	34,6	38,3

Font: INE. Enquesta d'Ocupació Hotelera

Les pernoctacions en establiments hotelers durant els mesos d'estiu (juny a setembre) van romandre estables, el descens del 5,6% de la demanda nacional, es va veure compensada per un increment de l'11,1% de la demanda estrangera.

Mercats d'origen

Les dades relatives a la composició de la demanda per nacionalitats d'origen, ens mostren que en 2012, el 59,7% de les pernoctacions van ser realitzades per viatgers espanyols. La resta de pernoctacions, és a dir, 40,3%, van ser realitzades per viatgers estrangers. D'elles, el 45,6% van ser de viatgers amb origen al Regne Unit, seguits en importància pels italians que van realitzar el 6,7% de les pernoctacions estrangeres. Com tercer i quart mercat més important van estar els francesos i holandesos, respectivament.

A continuació es mostra la distribució de les pernoctacions realitzades pels viatgers estrangers segons país d'origen:

País d'origen	% Quota	Variació interanual 2012/2011
Alemanya	4,3	10,1
Àustria	0,8	0,8
Bèlgica	5,1	-8,1
Dinamarca	0,4	5,4
Finlàndia	0,3	5,2
França	6,4	9,7
Grècia	0,1	12,3
Holanda	5,8	16,7
Irlanda	1,6	13,0
Itàlia	6,7	2,1
Luxemburg	0,1	39,4
Polònia	0,6	-19,7
Portugal	3,5	24,5
R. Txeca	0,4	73,9
Regne Unit	45,6	2,2
Resta Unió Europea	1,9	14,3
Suècia	1,1	4,0
Noruega	1,6	13,0
Rússia	2,4	53,2
Suïssa i Liechtenstein	1,3	19,1
Resta Europa	1,7	2,3
Japó	0,5	42,0
Estats Units	1,5	5,5
Amèrica	2,3	6,6
Països africans	1,3	35,8
Resta del món	2,9	25,2

Font: INE. Enquesta d'Ocupació Hotelera 2012

En el quadro següent, on es mostra la distribució de les pernoctacions dels espanyols segons la comunitat autònoma d'origen, s'observa que la majoria de les mateixes van ser realitzades en 2012 per viatgers amb origen en la Comunitat de Madrid i en la pròpia Comunitat Valenciana, disminuint respectivament la xifra en les dos comunitats, respecte a l'any 2011.

El tercer mercat nacional més important, va ser Catalunya amb el 9,5% de les pernoctacions, seguit de les dos Castelles i Andalusia.

**DISTRIBUCIÓ DE LES PERNOCTACIONS DELS VIATGERS AMB DESTINACIÓ A LA
COMUNITAT VALENCIANA SEGONS LA COMUNITAT AUTÒNOMA D'ORIGEN**

CCAA d'origen	% Quota	Variació interanual 2012/2011
Madrid	25,6	-3,5
Comunitat Valenciana	23,0	-8,1
Catalunya	9,5	0,4
Castella – La Manxa	6,9	-1,1
Castella i Lleó	6,5	0,4
Andalusia	6,2	-4,8
País Basc	5,5	-9,2
Aragó	3,3	-9,7
Galícia	2,3	-3,4
Múrcia	2,2	-16,8
Astúries	2,2	-15,0
Navarra	1,7	-9,7
Extremadura	1,3	1,2
Cantàbria	1,1	-10,0
Rioja	0,9	-17,4
Balears	0,8	-9,8
Ceuta i Melilla	0,7	210,6
Canàries	0,7	-32,2

Font: INE. Enquesta d'Ocupació Hotelera 2012

Evolució i distribució mensual de les places obertes

El nombre de places obertes calculat per al conjunt de l'any 2012 va ser de 120.818 esta xifra va suposar un increment del 0,4% respecte al 2011.

A continuació es mostra l'oferta mensual de places en establiments hotelers, així com la seua variació interanual:

PLACES OBERTES EN ESTABLIMENTS HOTELERS

	Total places obertes	% Variació 2012/2011
Gener	98.409	-1,5
Febrer	109.370	0,6
Març	117.577	-0,4
Abril	126.948	1,1
Maig	126.531	1,2
Juny	132.760	0,9
Julio	136.173	1,4
Agost	137.151	2,5
Setembre	135.698	2,8
Octubre	121.359	0,3
Novembre	106.488	-3,7
Desembre	101.351	-2,1

Font: INE. Enquesta d'Ocupació Hotelera 2012

Es pot destacar que durant els mesos de temporada baixa es va mantindre un percentatge de places obertes del 83,6% respecte a la mitjana de places obertes en temporada alta (maig-octubre).

L'oferta hotelera de la Comunitat Valenciana va suposar el 8,48 % del total de les places oferides en el conjunt del país.

Destinació	Places 2012	% Variació 2012/2011
Comunitat Valenciana	120.818	0,4
Espanya	1.430.125	0,4
Catalunya	229.099	1,3
Canàries	225.344	1,6
Illes Balears	187.789	0,0
Andalusia	241.266	-1,3

Font: INE. Enquesta d'Ocupació Hotelera 2011

Grau d'ocupació

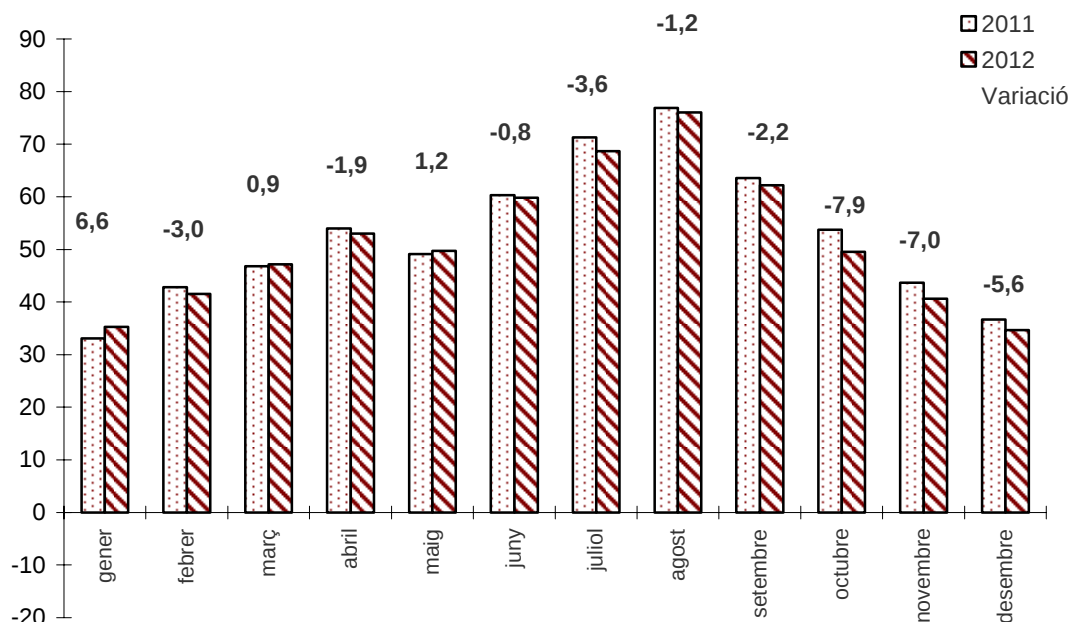
El grau d'ocupació per places en 2012 s'estima que va ser del 52,83%, situant-se 1,9 punts per davall dels nivells de 2011.

L'ocupació mitjana¹ en temporada alta va ser del 61% i la registrada durant la temporada baixa va ser del 42%, en el primer cas va ser inferior al 2011 i en el segon va superar als graus d'ocupació per places calculats per a l'exercici 2011.

A continuació es mostra el gràfic amb l'evolució mensual del grau d'ocupació, així com la diferència interanual.

¹ Mitjana sense ponderar.

GRAU D'Ocupació MENSUAL I VARIACIÓ INTERANUAL

Font: INE. Enquesta d'Ocupació Hotelera 2012

El grau d'ocupació per places durant el cap de setmana es va situar en el 59,26%, percentatge inferior en 2,7 punts al registrat en 2011.

Si tenim en compte la categoria dels establiments hotelers, la categoria de 3 estrelles és la que va obtenir els majors nivells d'ocupació en els hotels de la Comunitat Valenciana, amb un 61,90% en 2012, seguida per les categories de quatre (56,50%) i dos (39,10%) estrelles.

En 2012 els hotels de totes les categories van tindre una evolució negativa, a excepció dels d'1 estrela que van créixer un 5,3%. En el cas de les estrelles de plata l'ocupació es va mantindre igual l'any anterior en les de 3 i 2 estrelles, mentres que es va incrementar un 8,1% en els establiments d'1 estrela.

Comunitat Valenciana	Total	Estrelles d'or					Estrelles de plata	
		5	4	3	2	1	3 i 2	1
2007	59,35	39,98	61,25	67,28	59,56	39,44	39,92	36,01
2008	54,54	35,88	56,23	62,53	55,05	35,27	34,89	33,01
2009	50,74	35,31	52,64	57,88	51,31	29,74	31,18	28,48
2010	52,20	39,58	55,20	60,92	48,62	29,24	34,05	18,79
2011	53,83	44,08	57,47	62,54	45,45	27,22	31,61	22,07
2012	52,83	43,76	56,50	61,90	39,10	28,67	31,64	23,86

Font: INE. Enquesta d'Ocupació Hotelera 2012

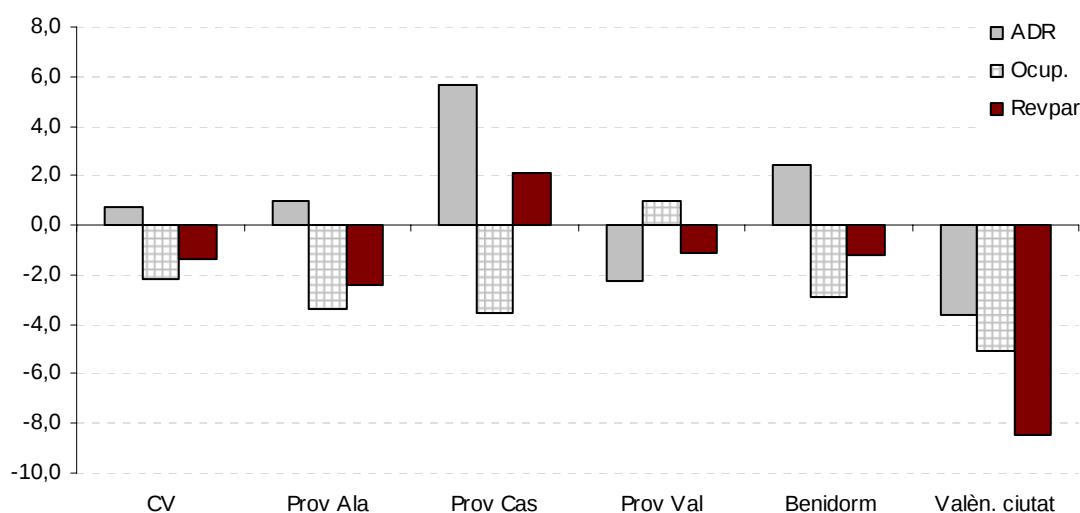
Evolució del Revpar hoteler²

En 2012, els hotels de la Comunitat Valenciana van facturar una mitjana de 62,2 euros per habitació ocupada (ADR³), la qual cosa va suposar un increment interanual del 0,7%; el grau d'ocupació per habitacions va decreixer un 2,6%, de manera que els ingressos per habitació disponible (Revpar) estimats en 34,1 euros, van decreixer un 1,4% interanual, per damunt de la mitjana del conjunt d'hotels a Espanya (-0,6%).

Els preus hotelers van descendir un 1,4%, per damunt de la mitjana d'Espanya (-0,1%).

El Revpar va decreixer en les províncies d'Alacant (-2,4%) i València (-1,1%), mentres que es va incrementar en la província de Castelló (2,1%). Els resultats de la província de València han estat marcats per la ciutat, que decreix un 8,4%.

RENDIBILITAT DELS ESTABLIMENTS HOTELERS EN LA COMUNITAT VALENCIANA 2012

Font: INE. Indicadors de rendibilitat del sector hoteler 2012

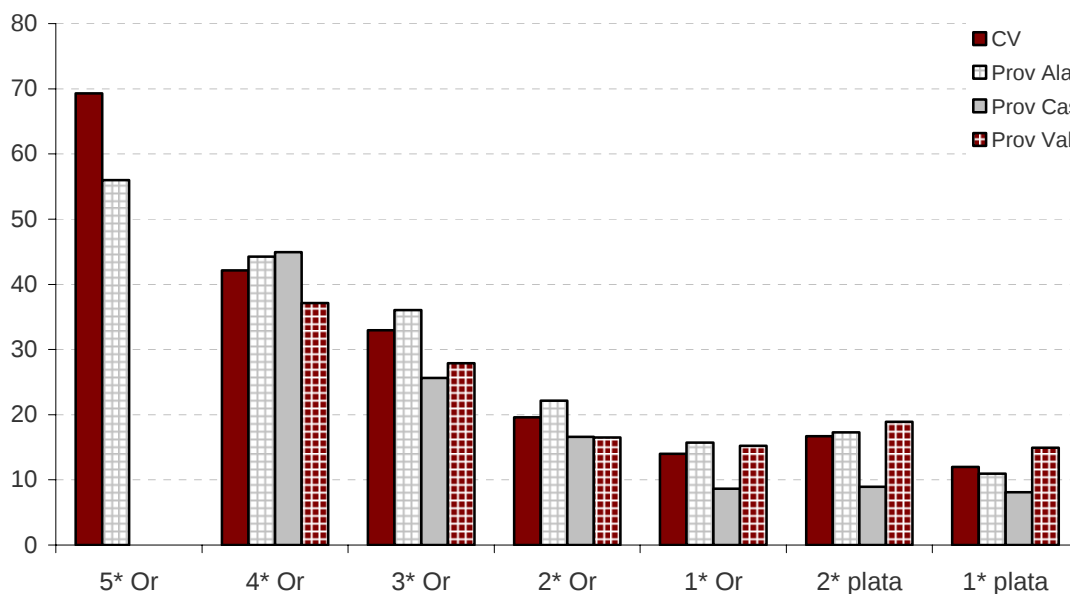
La rendibilitat dels hotels de 5 estrelles a Alacant va ser inferior a la mitjana de la Comunitat Valenciana, no obstant això va ser superior en la resta de categories, excepte en hostals d'1 estrela; el Revpar dels hotels de 3 estrelles a Alacant, estimat en 36,04 euros, va superar en un 9% a la mitjana de la Comunitat Valenciana.

En 2012, el Revpar dels hostals de 2 estrelles de la Comunitat Valenciana va ser superior als hotels d'una estrela.

² Revpar: *Revenue per available room*, ingrés per habitació disponible.

³ ADR: *Average daily rate*, tarifa mitjana diària.

REVPAR PER PROVÍNCIES I CATEGORIES 2012

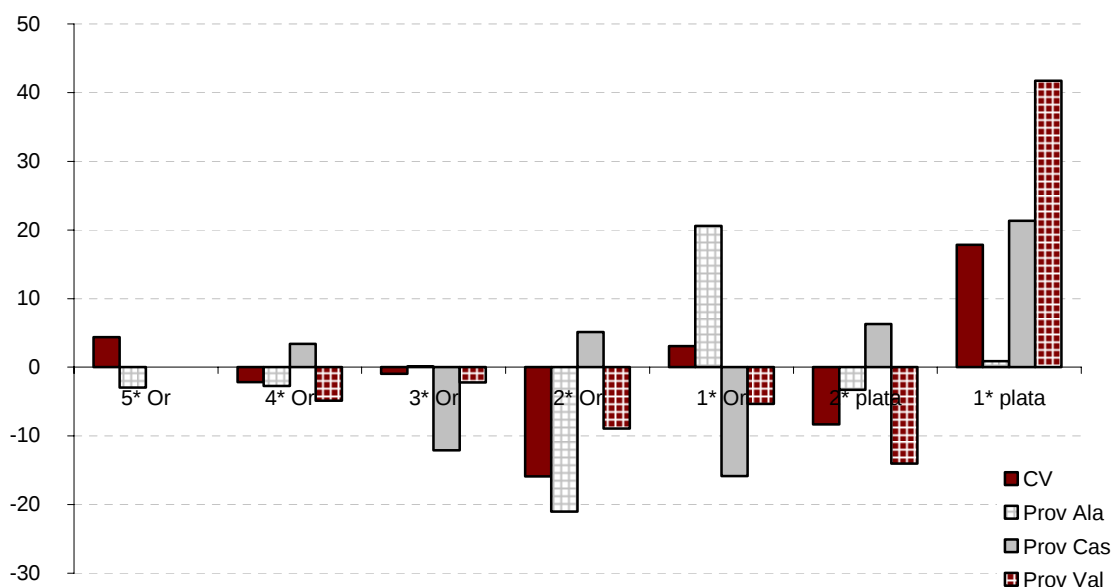

Fuente: INE. Indicadores de rentabilidad del sector hotelero 2012

En 2012 el Revpar va decreïxer de forma generalitzada, excepte en les categories 5 i 1 estrela d'or i 1 estrela de plata.

Els hotels de 3 estrelles de la província d'Alacant i els hotels de 4 i 2 estrelles de la província de Castelló van registrar una evolució positiva.

EVOLUCIÓ DEL REVPAR PER PROVÍNCIES I CATEGORIES 2012

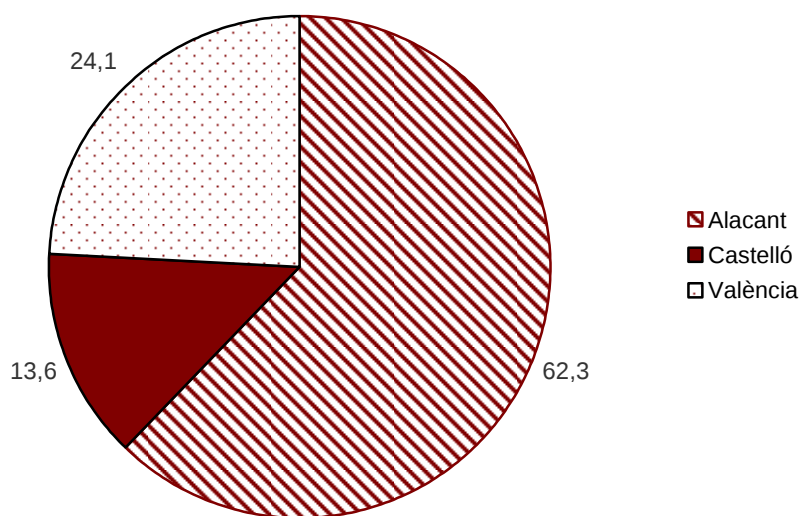

Font: INE. Indicadors de rendibilitat del sector hotelier 2012

Evolució provincial

L'activitat turística en els allotjaments hotelers de les tres províncies valencianes durant 2012 es va distribuir de la manera següent:

DISTRIBUCIÓ PROVINCIAL DE LES PERNOCTACIONS HOTELERES

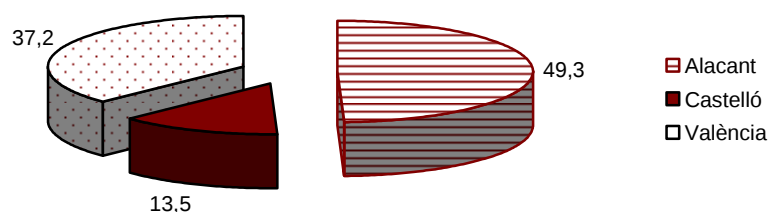
Font: INE. Enquesta d'Ocupació en Allotjaments Turístics 2012

I en relació amb l'origen de la demanda, la distribució provincial de les pernoctacions hoteleres va ser la que es mostra a continuació:

2012	Quota pernoctacions estrangers	Quota pernoctacions espanyols
Província Alacant	70,8	56,5
Província Castelló	6,3	18,5
Província València	22,9	25,0

Font: INE. Enquesta d'Ocupació en Allotjaments Turístics 2012

DISTRIBUCIÓ PROVINCIAL DELS VIATGERS ALLOTJATS EN HOTELS

Font: INE. Enquesta d'Ocupació en Allotjaments Turístics 2012

En el quadro següent es mostra la distribució dels viatgers segons origen i província de destinació:

2012	Quota viatgers estrangers	Quota viatgers espanyols
Província Alacant	45,9	54,1
Província Castelló	18,7	81,3
Província València	38,2	61,8

Font: INE. Enquesta d'Ocupació en Allotjaments Turístics 2012

Província d'Alacant

El nombre de viatgers allotjats en establiments hotelers en 2012 en la província alacantina va disminuir un 0,4%, així com el nombre de les pernoctacions, que ho va fer en un 1,2%.

Província d'Alacant	2012	Variació interanual 2012/11
Viatgers	3.418.285	-0,4
Pernoctacions	15.042.092	-1,2
Grau ocupació per places*	58,78	-2,8
Places estimades	67.429	1,2

Font: INE. Enquesta d'Ocupació en Allotjaments Turístics 2012

*Diferència percentual

El nombre de places obertes, calculat per al total de l'any i que va ascendir a 67.429, va augmentar respecte a l'any anterior un 1,2%, amb un grau d'ocupació ponderat de les places hoteleres del 58,78%; este percentatge va ser 2,8 punts inferior a l'estimat per al 2011. Quant al grau mitjà d'ocupació per places en cap de setmana, el percentatge es va elevar al 64,73%, només superat pel registrat en els establiments de Balears i Illes Canàries.

L'estada mitjana estimada per al conjunt d'establiments de la província va ser de 4,4 pernотacions per viatger, xifra que es va mantindre respecte a l'any 2011

Respecte a l'evolució de les pernотacions segons origen de la demanda, les realitzades per viatgers residents en l'estranger es van incrementar un 7,2% respecte al 2011, alhora que les realitzades pels viatgers residents a Espanya van disminuir un 14,26%.

Quant a la distribució de les pernотacions segons comunitat autònoma d'origen, en el quadro següent es detalla l'evolució de les mateixes:

DISTRIBUCIÓ DE LES PERNOCTACIONS AMB DESTINACIÓ EN LA PROVÍNCIA D'ALACANT SEGONS COMUNITATS AUTÒNOMES D'ORIGEN

Comunitats Autònomes d'origen	% Pernотacions	% Diferència 2012/2011
Comunitat Valenciana	25,4	-5,8
Madrid	23,4	-4,6
Castella-La Manxa	7,7	11,2
Castella i Lleó	7,3	3,6
Andalusia	6,4	-3,9
País Basc	6,4	-13,4
Catalunya	6,3	11,1
Astúries	3,1	-8,8
Galícia	2,7	16,5
Múrcia	2,5	-11,6
Aragó	2,4	-17,8
Navarra	1,7	-11,0

Font: INE. Enquesta d'Ocupació en Allotjaments Turístics 2012

El principal mercat d'origen de les pernотacions realitzades per viatgers estrangers va ser el Regne Unit, que va aglutinar al 61,1% de les mateixes. El següent mercat en importància és el mercat belga amb un 5,9% del total de pernотacions d'estrangers.

Estrangers	% Pernотacions	% Diferència 2012/2011
Regne Unit	61,1	1,8
Bèlgica	5,9	-9,9
Holanda	5,5	11,4
França	3,8	6,9
Portugal	3,7	22,9
Alemanya	2,5	-11,3
Rússia	2,4	50,4

Font: INE. Enquesta d'Ocupació en Allotjaments Turístics 2012

Província de Castelló

L'any 2012, els establiments hotelers de la província de Castelló van registrar descensos interanuals tant pel que fa al nombre de viatgers com al nombre de pernотacions.

Província de Castelló	2012	Variació interanual 2012/11
Viatgers	934.333	-1,7
Pernотacions	3.277.180	-2,82
Grau ocupació per places*	47,95	-2,4
Places estimades	17.811	-0.3

Font: INE. Enquesta d'Ocupació en Allotjaments Turístics 2012

*Diferència percentual

El nombre de viatgers espanyols que va suposar el 80,4% del total, va descendir un 5,2%, enfront del creixement del 15,5% en el nombre de viatgers allotjats procedents de l'estranger.

Quant a l'evolució de les pernотacions, va descendir el nombre de les realitzades per viatgers espanyols (-7,1%) i cal destacar l'increment de les pernотacions realitzades per viatgers estrangers respecte a l'exercici anterior, un 21,6%, encara que estes van representar el 19% del total.

La distribució de la demanda segons els principals mercats d'origen (pernотacions) va ser la següent:

Comunitats Autònomes d'origen	% Quota	Diferència interanual 2012/11
Madrid	25,6	1,4
Comunitat Valenciana	21,6	-19,2
Catalunya	16,2	-3,1
Aragó	6,6	1,7
Castella i Lleó	6,2	-1,8
País Basc	5,7	9,7
Castella - La Manxa	4,5	-30,6
Andalusia	3,6	20,9
Navarra	2,6	-6,1

Font: INE. Enquesta d'Ocupació en Allotjaments Turístics 2012

En relació amb les pernотacions d'estrangers, els principals mercats d'origen van ser França amb un 26,4% del total, Alemanya amb un 10% i Regne Unit amb un 7,4%, com ho mostra el següent quadro.

Estrangers	% Quota	Diferència interanual 2012/2011
França	26,4	11,2
Alemanya	10,0	22,9
Regne Unit	7,4	21,5
Àustria	6,8	0,1
Holanda	6,1	12,6
Portugal	4,2	73,0

Font: INE. Enquesta d'Ocupació en Allotjaments Turístics 2012

El grau d'ocupació ponderat de les places hoteleres va ser del 47,95%, inferior a l'estimat per al 2011 en 2,4 punts. Així mateix, l'oferta de places va disminuir un 0,3%. El grau d'ocupació per places en cap de setmana es va elevar al 53,63%.

L'estada mitjana en els establiments hotelers de la província va ser de 3,51 pernотacions per viatger, la qual cosa no va suposar canvi respecte a l'any anterior.

Província de València

Els resultats oferits per l'Institut Nacional d'Estadística a través de l'Enquesta d'Ocupació Hotelera referents a l'activitat en els allotjaments hotelers de la província de València, van mostrar respecte al 2011 resultats positius en el nombre de viatgers, mentre que estos van ser negatius en el nombre de pernотacions. Mentre que les pernотacions dels residents a Espanya van disminuir un 8,1%, les dels estrangers van créixer un 16,2%.

Província de València	2012	% Variació Interanual 2012/11
Viatgers	2.579.238	0,7
Pernотacions	5.830.781	-0,1
Grau ocupació per places*	43,98	0,4
Places estimades	35.578	-0,7

Font: INE. Enquesta d'Ocupació en Allotjaments Turístics 2012

*Diferència percentual.

La distribució de les pernотacions realitzades per viatgers espanyols segons comunitat autònoma d'origen va ser la següent:

Comunitats Autònomes d'origen	% Quota	Diferència Interanual 12/11
Madrid	30,7	-4,3
Comunitat Valenciana	18,7	-3,9
Catalunya	11,9	-7,0
Andalusia	7,7	-12,6
Castella – La Manxa	6,8	-8,1
Castella - Lleó	5,0	-7,0
País Basc	3,2	-10,0
Aragó	2,9	-9,9
Múrcia	2,6	-24,1

Font: INE. Enquesta d'Ocupació en Allotjaments Turístics 2012

En relació amb les pernoctacions realitzades pels viatgers residents en l'estranger en els establiments hotelers de la província de València, les realitzades per viatgers amb origen a Itàlia van suposar el 22,7% del total, seguit de les realitzades per viatgers francesos, amb el 9% i dels alemanys amb el 8,3%. Tot això reflectit en el quadro següent:

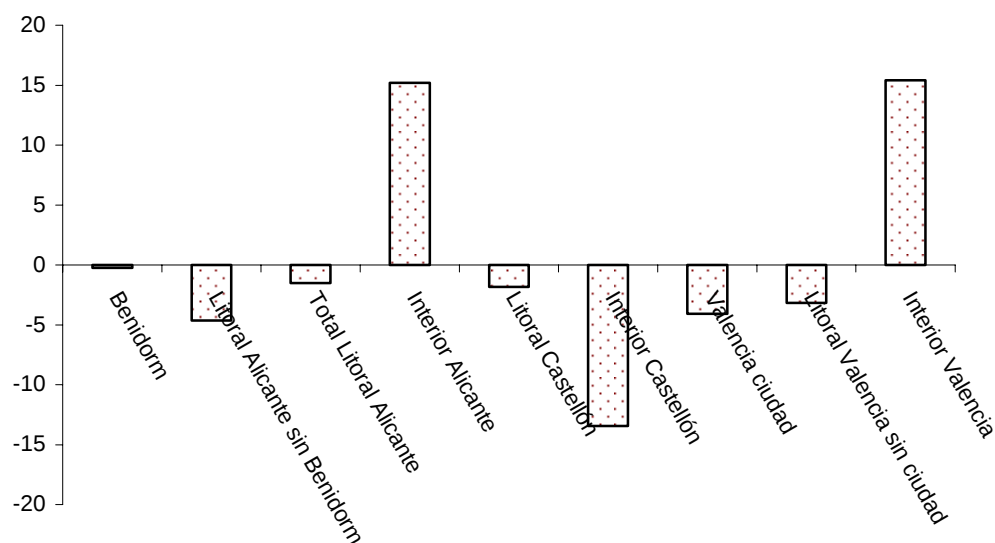
Estrangers	Quota %	Diferència 2012/2011
Itàlia	22,7	8,0
França	9,0	12,3
Alemanya	8,3	35,6
Regne Unit	8,3	9,7
Holanda	6,4	35,2
Estats Units	4,3	12,6

El nombre de places obertes, calculat per al total de l'any i que va ascendir a 35.578 va registrar un descens del 0,7%, amb un grau d'ocupació ponderat de les places hoteleres del 44,98%. Quant al grau d'ocupació per places en cap de setmana, el percentatge es va elevar a 51,71%. L'estada mitjana estimada per al conjunt de la província va ser de 2,26 dies que no ha suposat cap canvi respecte al 2012.

Evolució de l'activitat hotelera per zones turístiques

Tal com s'aprecia en el gràfic següent, en 2012 es va registrar un descens generalitzat del nombre de pernoctacions hoteleres, excepte en l'interior d'Alacant i de València.

VARIACIÓ 2012/2011 DE LES PERNOCTACIONS PER ZONES I PROCEDÈNCIES

Fuente: INE. Encuesta de Ocupación en Alojamientos Turísticos 2012

L'evolució segons les zones turístiques de la Comunitat Valenciana va ser la següent:

En 2012, el nombre de viatgers allotjats en establiments hotelers de Benidorm va augmentar un 3,2%, mentre que el nombre de pernoctacions va experimentar un lleu descens del 0,2%. L'acumulat de pernoctacions de residents a Espanya va disminuir un 3,4% i el de residents en l'estranger va augmentar en un 3,3%. Benidorm va ser el segon punt turístic espanyol (després de Madrid) en nombre de pernoctacions de residents a Espanya.

El grau d'ocupació per places per al total de l'any 2012 a Benidorm es va estimar en un 73,65%, la qual cosa va suposar un descens interanual del 2,5%. El nombre de places oferides, una mitjana de 37.333, va ser un 1,7% superior a les oferides en 2011.

El litoral d'Alacant sense Benidorm, va créixer un 5,2% en nombre de viatgers i un 4,6% en pernoctacions. El nombre de pernoctacions dels residents a Espanya va descendir un 6,5 %, i el d'estrangers un 1,7%.

El grau d'ocupació mitjà anual per places s'estima que va ser del 43,43%, la qual cosa va representar una variació interanual negativa del 4,5%. El nombre de places obertes calculat per al total de l'any va ser de 25.740, un 0,1% més que les oferides l'any anterior.

En la zona interior de la província d'Alacant, es va produir un increment del 5,9% en el nombre de viatgers i del 15,2% en el nombre de pernoctacions. Mentre que les pernoctacions dels espanyols van créixer un 0,2% les dels estrangers van créixer un 67,9%.

El grau d'ocupació dels establiments hotelers en 2012 va ser del 20,46%, la qual cosa va suposar un descens del 0,9% respecte al 2011, mentre que l'oferta de places, estimada en 4.357, va créixer un 3,9%.

L'activitat en els establiments hotelers del litoral de Castelló⁴ va decreïxer un 0,8% en el nombre de viatgers allotjats i un 1,9% en el nombre de pernoctacions realitzades. Les pernoctacions de residents a Espanya van disminuir un 6,3%, mentre que les de residents en l'estranger van créixer un 22,2%.

El grau d'ocupació per places va ser del 52,28%, la qual cosa va suposar un descens interanual de l'1,9%; per la seua banda la mitjana de places obertes, estimada en 15.053, va créixer un 0,4%.

Respecte a Peníscola, el principal punt turístic del litoral castellonenc, els establiments hotelers van registrar un 2,4% més de pernoctacions, a causa de l'increment de les realitzades pels viatgers estrangers (14,4%). Les pernoctacions d'espanyols van descendir un 0,2% respecte al 2011. Les pernoctacions registrades en els establiments de Peníscola van suposar el 46,7% del total de les realitzades en la província de Castelló. Les dades de les pernoctacions a Peníscola tant en 2012 com en 2011 es referixen al rang de mesos de febrer a octubre, ja que l'INE només proporciona informació d'eixos mesos.

A Castelló de la Plana, la disminució de les pernoctacions dels viatgers espanyols (-2,6%) es va veure compensada per un increment de les pernoctacions realitzades pels residents en l'estranger (7,9%)

En 2012 els establiments hotelers de l'interior de la província de Castelló van decreïxer un 8,1% en nombre de viatgers i un 13,4% en pernoctacions. Mentre que el nombre de pernoctacions efectuat per la demanda nacional va disminuir un 14,8%, el de la demanda estrangera va créixer un 5,4%

El grau d'ocupació per places en el conjunt de l'any es calcula que va ser del 24,27%, un 8,8% per davall de 2011, alhora que l'oferta mitjana de places, estimada en 2.758, va decreïxer un 3%.

En la ciutat de València, en 2012 va disminuir tant el nombre de viatgers allotjats en establiments hotelers, un 5,3% interanual, com el de pernoctacions un 4,1%. Mentre que les pernoctacions de la demanda nacional van descendir un 11,3%, les de la demanda estrangera van créixer un 2,9%.

El total de l'any va tindre un grau d'ocupació per places del 49,13%, la qual cosa va suposar un descens del 7,7% sobre 2011; el nombre de places oferides, estimat en 17.450, va créixer un 3,5%.

⁴ En la interpretació dels resultats ha de considerar-se que els càlculs interanuals realitzats comparen la nova zona Costa de Castelló amb l'antiga Costa Azahar, això suposa la inclusió en 2012 de Cabanes i La Llosa, amb una oferta estimada de 86 places més; atés que les variables viatgers, pernoctacions, places i personal empleat en l'interior s'estimen per diferència entre el total província i el litoral, la dita modificació repercutix en un menor nombre de places en l'interior en 2012 respecte al 2011, tenint en compte que la mitjana anual de places obertes en 2011 en la zona interior de Castelló va ser de 2.845, el descens de places pot suposar entre un 3% i un 4% del total, depenent del mes.

En el litoral de València va descendir tant el nombre de viatgers allotjats en establiments hotelers, un 5% respecte al 2011, com el de pernoctacions, un 3,2%. Mentre que el nombre de pernoctacions efectuades per la demanda nacional va descendir un 4,5%, el de la demanda estrangera va créixer en un 10,9%.

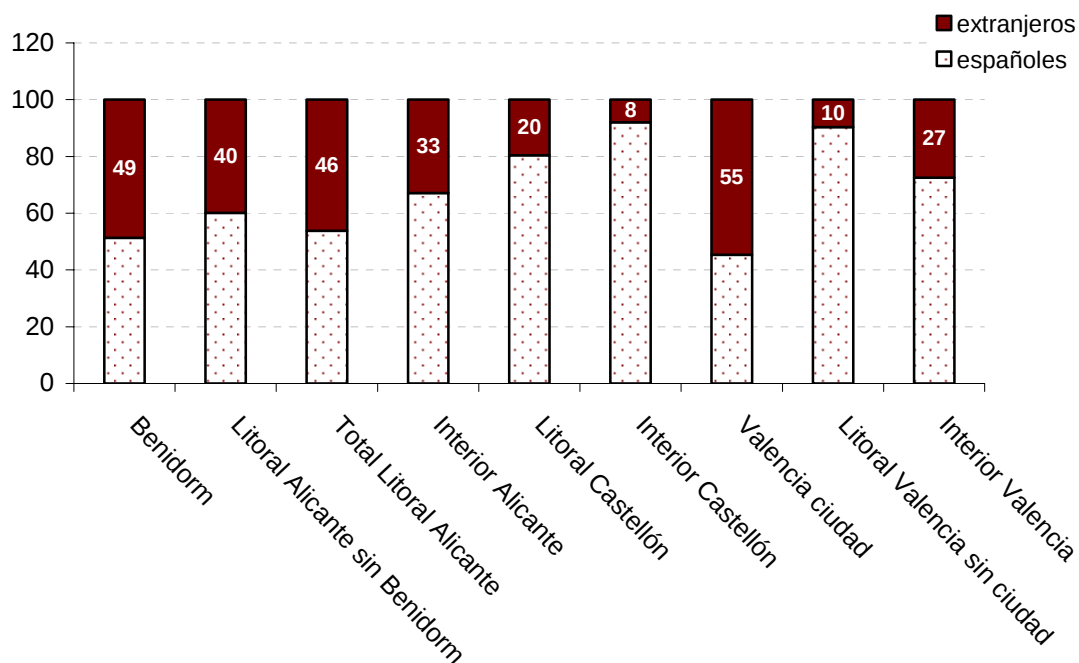
El grau d'ocupació per places, estimat en el 52,3% va créixer un 7,9% respecte a l'any 2011, d'altra banda l'oferta mitjana de places, estimada en 6.764, va decreixer un 10,7%.

En 2012, l'interior de València⁵ va créixer un 22,7% en nombre de viatgers, i un 15,4% en nombre de pernoctacions. El descens de les pernoctacions de la demanda nacional, 7,6%, es va veure compensat per un important creixement de la demanda estrangera.

En 2012 el grau d'ocupació per places va ser d'un 26,8%, un 3,1% més que en 2011; per la seua banda el nombre de places obertes estimades, 11.365, va tindre un lleu descens del 0,2%

A continuació, es mostra la composició de la demanda per zones, observant-se la importància de la demanda estrangera a Benidorm i la ciutat de València.

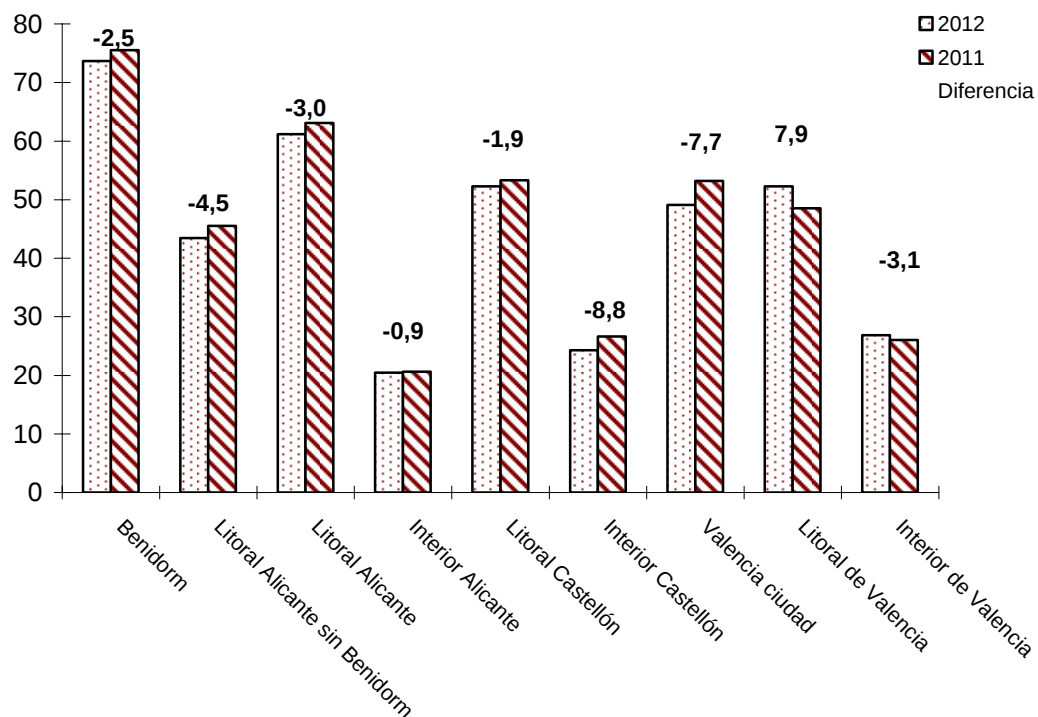
COMPOSICIÓ (%) DE LA DEMANDA PER ZONES I NACIONALITAT (PERNOCTACIONS)

Fuente: INE. Encuesta de Ocupación en Alojamientos Turísticos 2012

⁵ L'ocupació de l'interior de la província de València està influenciada pels hotels de l'àrea metropolitana de la ciutat de València.

GRADO MEDIO DE OCUPACIÓN POR ZONAS Y DIFERENCIA 2012/2011

Fuente: INE. Encuesta de Ocupación en Alojamientos Turísticos 2012

3.4.2. Evolució de l'activitat en allotjaments extrahotelers

El conjunt dels establiments que componen l'oferta extrahotelera de la Comunitat Valenciana (càmpings, apartaments turístics i allotjament rural), va rebre en 2012 a un total d'1.720.720 viatgers que van realitzar 13.368.004 pernoctacions. Estes xifres van suposar respecte a les de 2011 un descens en la variable viatgers del 2,3% i un augment del 0,5% en les pernoctacions.

Respecte al conjunt de l'activitat en allotjament extrahotel·ler d'Espanya, la Comunitat Valenciana va aglutinar el 13,1% de les seues pernoctacions, ocupant la tercera posició pel que fa a la demanda.

Pernoctacions en Allotjament col·lectiu extrahotel·ler 2012		% quota
Canàries	30.285.569	29,7
Catalunya	21.231.313	20,8
Comunitat Valenciana	13.368.004	13,1
Balears	10.433.246	10,2
Andalusia	10.312.819	10,1

Font: INE. Enquesta d'Ocupació en Allotjaments Turístics 2012

Si analitzem les dades segons origen de la demanda, el nombre de viatgers espanyols allotjats en el conjunt de la modalitat extrahotelera va créixer un 3,7% respecte al 2011, i va suposar el 60,2% del total. Els viatgers estrangers pràcticament van mantindre la xifra registrada en 2011 (descens del 0,1%).

En referència a les pernoctacions extrahotel·leres, les realitzades pels viatgers espanyols van descendir un 2,4%, mentre que les realitzades pels estrangers van augmentar un 2,7%, representant al 57,2% del total.

En el capítol "Anàlisi gràfica" es mostra l'evolució dels viatgers i pernoctacions en les diferents modalitats d'allotjament extrahotel·ler, així com la distribució del total d'estes per províncies.

Evolució de l'activitat en els càmpings

Per a analitzar els resultats obtinguts per esta modalitat d'allotjament, les dades provisionals disponibles són els que oferix l'Enquesta d'Ocupació en Acampamentos Turístics que elabora l'Institut Nacional d'Estadística amb una periodicitat mensual.

En 2012 el nombre de viatgers allotjats en els càmpings de la Comunitat Valenciana va ser de 624.559, la qual cosa va suposar un augment del 3%. Els residents a Espanya van ser 440.623, van representar el 70,5% del total i van créixer un 2,4% respecte al 2011. En el cas dels viatgers estrangers, estos van registrar un increment d'un 4,4%.

El nombre de pernoctacions estimat per al conjunt de l'any va ser de 5.597.795. Esta xifra va suposar una variació interanual positiva de l'1,4%. Cal destacar la presència majoritària del mercat estranger, que va aconseguir el 60,5% del total de pernoctacions i que en 2012 van descendir un 0,4%. Al contrari, la demanda nacional va realitzar un nombre més gran de pernoctacions respecte al 2011, registrant així un augment en esta variable del 4,2%.

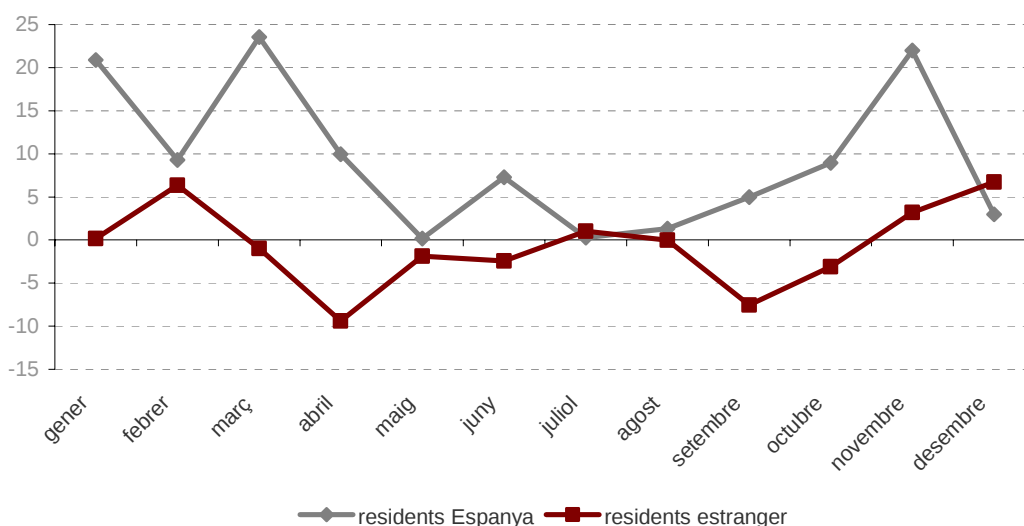
Els càmpings valencians van ser la segona destinació espanyola quant a nombre de pernoctacions, després de Catalunya, amb una estada mitjana de 9 dies per viatger.

Pernoctacions en Càmpings 2012		% quota
Catalunya	14.322.528	45,7
Comunitat Valenciana	5.597.794	17,9
Andalusia	3.416.203	10,9
Cantàbria	1.106.462	3,5
Múrcia	1.065.015	3,4

Font: INE. Enquesta d'Ocupació en Allotjaments Turístics 2012

El 56,7% de les pernoctacions de residents a Espanya en càmpings de la Comunitat Valenciana van ser efectuades pels propis residents en la Comunitat i respecte al 2011 van decreïxer un 7,1%. Els residents en la Comunitat de Madrid van ser el segon mercat nacional en importància, amb una quota del 14,7% i les pernoctacions es van incrementar un 13,4%.

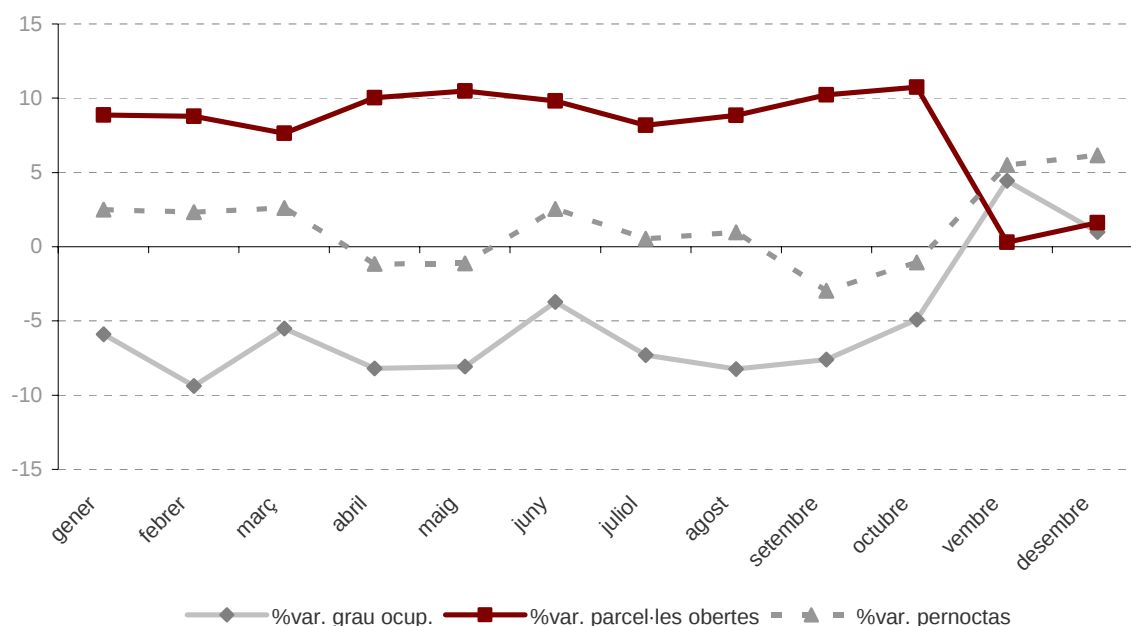
VARIACIÓ MENSUAL INTERANUAL DE LES PERNOCTACIONS EN CÀMPINGS 2012/2011 SEGONS PROCEDÈNCIA

Font: INE. Enquesta d'Ocupació en Allotjaments Turístics 2012

El nombre d'establiments oberts estimats per al conjunt de l'any va ser de 92, tres més que en 2011, amb una capacitat mitjana de 65.547 places, corresponents a 20.607 parcel·les. En 2012 les parcel·les oferides van augmentar un 7,9%. El grau d'ocupació mitjà anual per parcel·les per al total de la Comunitat Valenciana va ser en 2012 del 46,3%, disminuint un 5,4% respecte al 2011. L'estada mitjana va ser lleugerament inferior a la de 2011, situant-se en 9 dies (enfrent dels 9,1 de 2011).

EVOLUCIÓ MENSUAL DE L'OFERTA I LA DEMANDA EN CÀMPINGS DE LA COMUNITAT. ANY 2012

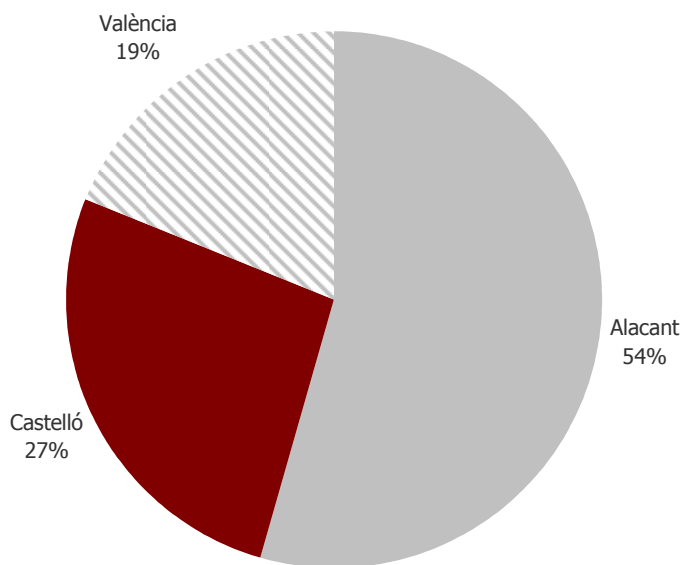

Font: INE. Enquesta d'Ocupació en Allotjaments Turístics 2012

EVOLUCIÓ PROVINCIAL

L'activitat turística en els campaments turístics de les tres províncies valencianes durant 2012 es va distribuir de la manera següent:

DISTRIBUCIÓ PROVINCIAL DE LES PERNOCTACIONS EN CÀMPINGS

Font: INE. Enquesta d'Ocupació en Allotjaments Turístics 2012

I en relació amb l'origen de la demanda, la distribució provincial del total de les pernoctacions en càmpings mostra una clara majoria de demanda estrangera en la província d'Alacant i nacional en la de València, mentres que a Castelló la distribució és més equitativa:

2012	% estrangers	% espanyols
Alacant	73,3	26,7
Castelló	53,5	46,5
València	33,8	66,2

Font: INE. Enquesta d'Ocupació en Allotjaments Turístics 2012

Província d'Alacant

Quant al total de viatgers i pernoctacions en càmpings de la província d'Alacant durant 2012, ambdós variables van presentar taxes de creixement positives, xifrant-se en l'11,6% per als viatgers i en el 4% en les pernoctacions. El nombre de parcel·les va créixer un 16,4% respecte al 2011, i el grau d'ocupació es va situar en el 50,8%, percentatge inferior a l'obtingut en 2011.

Província d'Alacant	2012	Variació Interanual 12/11
Viatgers	214.211	11,6
Pernoctacions	3.046.312	4,0
Grau ocupació per parcel·les	50,81	-9,6
Parcel·les estimades	9.095	16,4

Font: INE. Enquesta d'Ocupació en Allotjaments Turístics 2012

L'estada mitjana en els càmpings de la província es calcula que va ser de 14,2 dies, la major estada mitjana d'entre les principals províncies espanyoles en esta modalitat d'allotjament.

Les entrades de viatgers residents a Espanya en els càmpings de la província -el 63,1% del total- van registrar un increment del 14,1%. D'altra banda, les pernoctacions també van créixer, en este cas un 24,6%.

Quant a la demanda estrangera, el nombre de viatgers allotjats en esta modalitat va registrar un increment del 7,7%, mentres que les seues pernoctacions van descendir lleument (un 0,4%).

La província d'Alacant va tindre en 2012 el major grau d'ocupació per parcel·les de les províncies espanyoles (50,8%). Com a conseqüència, la Costa Blanca va ser la zona turística amb major grau d'ocupació de les parcel·les (57,7%) i Benidorm va ser, amb diferència, el punt turístic en què es va registrar una major estada mitjana (30 dies) i un major grau d'ocupació per parcel·les (64,8%). Benidorm va ser a més, el punt turístic amb nombre més gran de pernoctacions realitzades per viatgers residents en l'estranger.

Província de Castelló

Els càmpings de la província de Castelló van registrar un descens en els viatgers xifrat en el 2%, mentres que les pernoctacions van augmentar un 3,3%.

Província de Castelló	2012	Variació Interanual 12/11
Viatgers	187.925	-2,0
Pernoctacions	1.490.083	3,3
Grau ocupació per parcel·les	40,44	-1,4
Parcel·les estimades	6.062	3,6

Font: INE. Enquesta d'Ocupació en Allotjaments Turístics 2012

Les entrades de viatgers d'origen espanyol en càmpings de la província van decreïxer un 6,8%, mentres que les pernoctacions van registrar un lleu descens del 0,5%.

Quant als viatgers estrangers la seua presència es va incrementar un 8%, així com les pernoctacions, que ho van fer en un 6,8%.

El grau d'ocupació per parcel·les calculat per a l'any 2012 va ser del 40,4%, un 1,4% menor que en 2011, amb una estada mitjana anual de 7,9 dies. La segona major a nivell nacional.

Província de València

Quant al total de viatgers i pernoctacions allotjats en càmpings l'any 2012, la província de València a penes va veure variar el nombre de viatgers rebut (-0,1%), mentres que les pernoctacions van decreïxer un 7,8%. El nombre de parcel·les estimades per al conjunt de l'any 2012 va ser de 5.450, un 0,3% més que en 2011, mentres que el grau d'ocupació per parcel·les va ser del 45,4%, un 3,9% menor que en 2011.

Província de València	2012	Variació Interanual 12/11
Viatgers	222.424	-0,1
Pernoctacions	1.061.396	-7,8
Grau ocupació per parcel·les	45,39	-3,9
Parcel·les estimades	5.450	0,3

Font: INE. Enquesta d'Ocupació en Allotjaments Turístics 2012

Els residents a Espanya van incrementar els viatges un 1,4%, mentres que van abaixar les pernoctacions un 8,9%, mentres que els residents en l'estranger van presentar descensos del 6,9% en els viatgers i del 5,5% en les pernoctacions.

Evolució de l'activitat en els apartaments turístics

Els apartaments turístics de la Comunitat Valenciana van rebre en 2012 un total de 990.024 viatgers, la qual cosa va suposar un descens interanual del 4,3%. Estos viatgers van efectuar un total de 7.484.942 pernoctacions, un 0,6% més que en 2011.

El nombre de viatgers amb origen a Espanya va ascendir a 497.232, xifra que va ser un 6,6% inferior a la registrada en 2011. El nombre de pernoctacions realitzades per la demanda nacional, que va representar una quota del 43,6%, va ascendir a un total de 3.263.242 i va descendir un 4,8% respecte al 2011. Quant a la demanda estrangera, el nombre de viatgers va ser de 492.789, un 1,9% menor al de 2011. Les pernoctacions van ascendir a 4.221.699, una xifra un 5,2% superior a la de 2011.

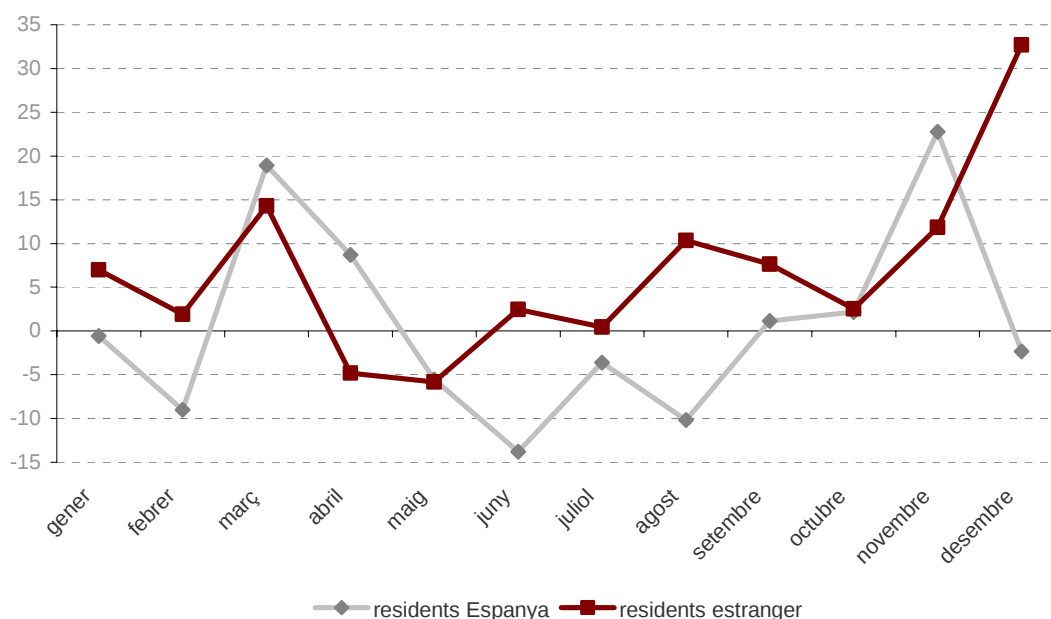
Els apartaments turístics de la Comunitat Valenciana van ser els que més pernoctacions d'espanyols van rebre, sent el rànquing de 2011 per al total de les pernoctacions el següent:

Rànquing pernoctacions Apartaments 2012		% Quota
Canàries	29.813.310	47,3
Illes Balears	9.563.444	15,2
Comunitat Valenciana	7.484.942	11,9
Andalusia	6.298.823	10,0
Catalunya	6.047.924	9,6

Font: INE. Enquesta d'Ocupació en Allotjaments Turístics 2012

La demanda estrangera va incrementar les seues pernoctacions durant tots els mesos de 2012, a excepció d'abril i maig. La demanda nacional va registrar principalment descensos en les pernoctacions a excepció dels mesos de març, abril, octubre i novembre.

VARIACIÓ MENSUAL INTERANUAL 2012/2011 DE PERNOCTACIONS EN APARTAMENTS TURÍSTICS

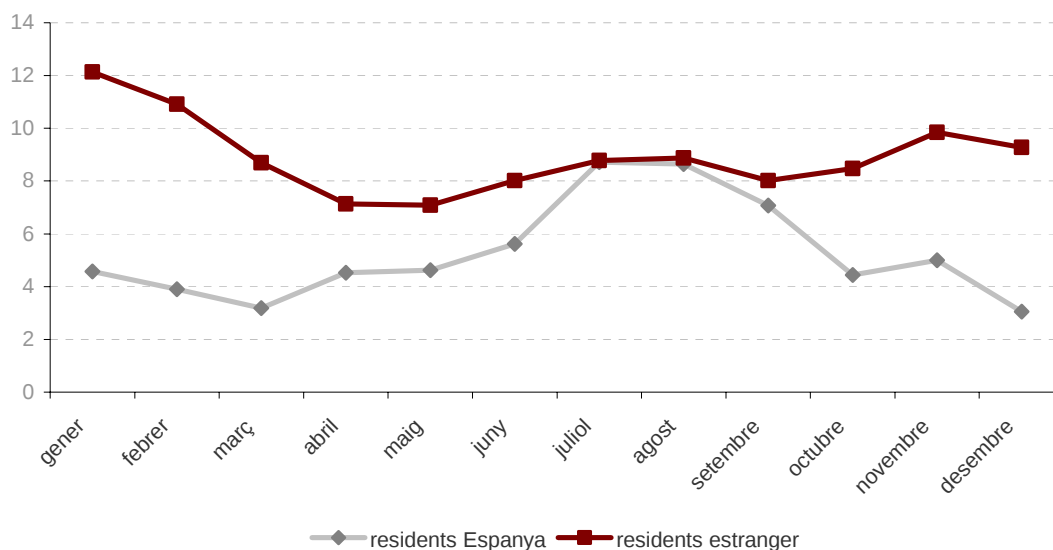
Font: INE. Enquesta d'Ocupació en Allotjaments Turístics 2012

Respecte a l'origen per CCAA de les pernoctacions dels turistes espanyols, en 2012 es calcula que el 36,3% del total van ser realitzades per viatgers procedents de la Comunitat de Madrid, seguits segons el volum de pernoctacions pels procedents de la Comunitat Valenciana que van realitzar el 25,6% de les mateixes.

L'any 2012, les pernoctacions dels madrilenys van descendir un 5,2%, mentres que les dels viatgers procedents de la Comunitat Valenciana van abaixar un 5,7%.

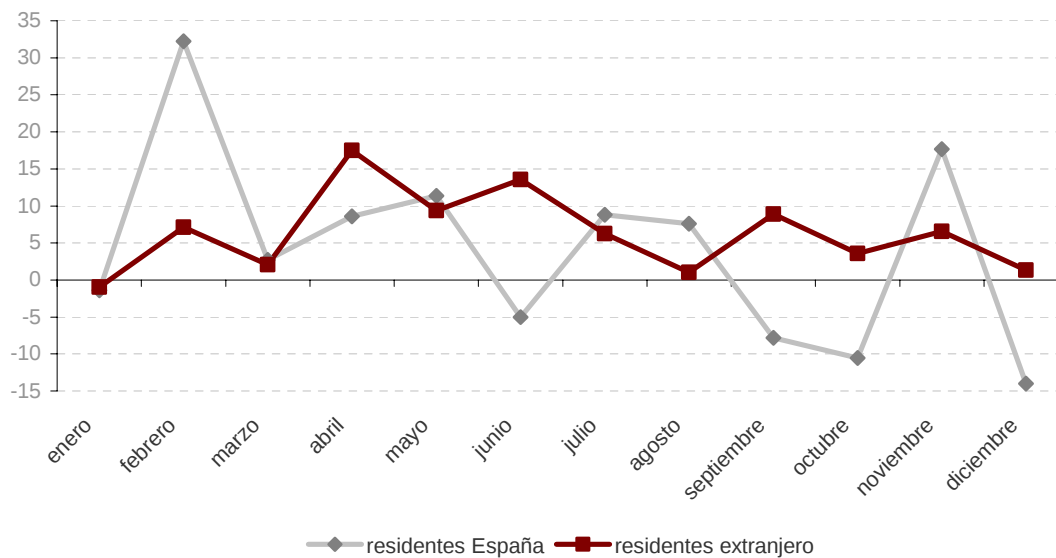
La baixada de viatgers i el lleuger augment de les pernoctacions han propiciat que haja crescut l'estada mitjana un 5,2%, passant de 7,2 dies a 7,6 dies. Este increment s'ha produït tant entre la demanda nacional com l'estrangera.

**ESTADA MITJANA 2012 EN APARTAMENTS SEGONS ORIGEN.
COMUNITAT VALENCIANA**

Font: INE. Enquesta d'Ocupació en Allotjaments Turístics 2012

**% VARIACIÓ 2012/11 ESTADA MITJANA EN APARTAMENTS SEGONS ORIGEN.
COMUNITAT VALENCIANA**

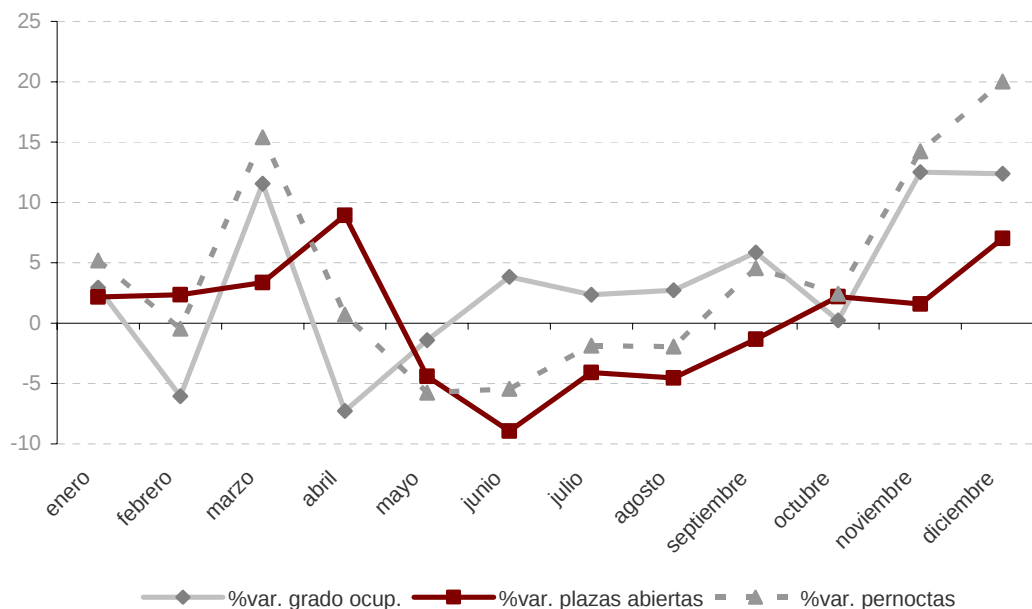
Font: INE. Enquesta d'Ocupació en Allotjaments Turístics 2012

El grau mitjà d'ocupació de les places en 2012 es va situar en el 26%, un 0,9% més que en 2011.

La mitjana anual de places obertes va ser de 78.305, la qual cosa va suposar un lleuger descens interanual del 0,4%. En el seu conjunt, l'oferta de places en

apartaments turístics de la Comunitat Valenciana va suposar el 17,7% de l'oferta total espanyola en esta modalitat, sent la segona destinació amb major oferta de places després de Canàries.

EVOLUCIÓ MENSUAL DE L'OFERTA I LA DEMANDA EN APARTAMENTS DE LA COMUNITAT. ANY 2012

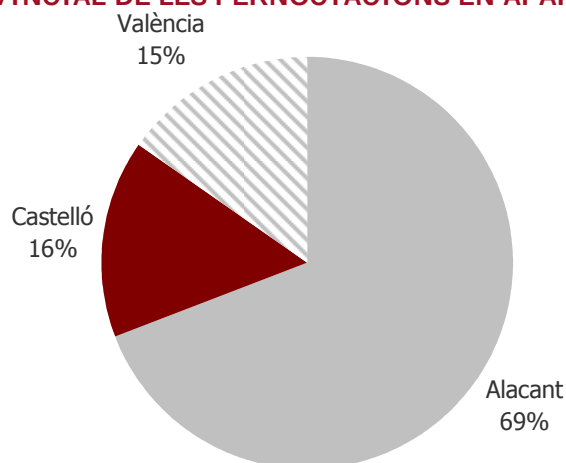

Font: INE. Encuesta d'Ocupació en Allotjaments Turístics 2012

EVOLUCIÓ PROVINCIAL

L'activitat turística en els apartaments turístics de les tres províncies valencianes durant 2012 es va distribuir de la manera següent:

DISTRIBUCIÓ PROVINCIAL DE LES PERNOCTACIONS EN APARTAMENTS TURÍSTICS

Font: INE. Encuesta d'Ocupació en Allotjaments Turístics 2012

I en relació amb l'origen de la demanda, la distribució provincial del total de les pernoctacions en apartaments turístics de la Comunitat Valenciana va ser la que es mostra a continuació:

2012	% espanyols	% estrangers
Alacant	32,7	67,3
Castelló	69,0	31,0
València	67,0	33,0

Font: INE. Enquesta d'Ocupació en Allotjaments Turístics 2012

Província d'Alacant

Les dades relatives al total de l'any 2012 en els apartaments turístics de la província van mostrar un descens en els viatgers i també descens, però més lleu de les pernoctacions.

Província d'Alacant	2012	Variació interanual 12/11
Viatgers	677.930	-6,2
Pernoctacions	5.170.447	-0,3
Grau ocupació per places	25,91	1,6
Places estimades	54.288	-2,0

Font: INE. Enquesta d'Ocupació en Allotjaments Turístics 2012

Respecte a l'origen de la demanda, el nombre dels viatgers espanyols va decreixer un 9,4% alhora que els estrangers també ho van fer, en un -3,7%. Les pernoctacions dels viatgers espanyols van descendir un 9% i les pernoctacions realitzades per residents en l'estranger van créixer un 4,6%.

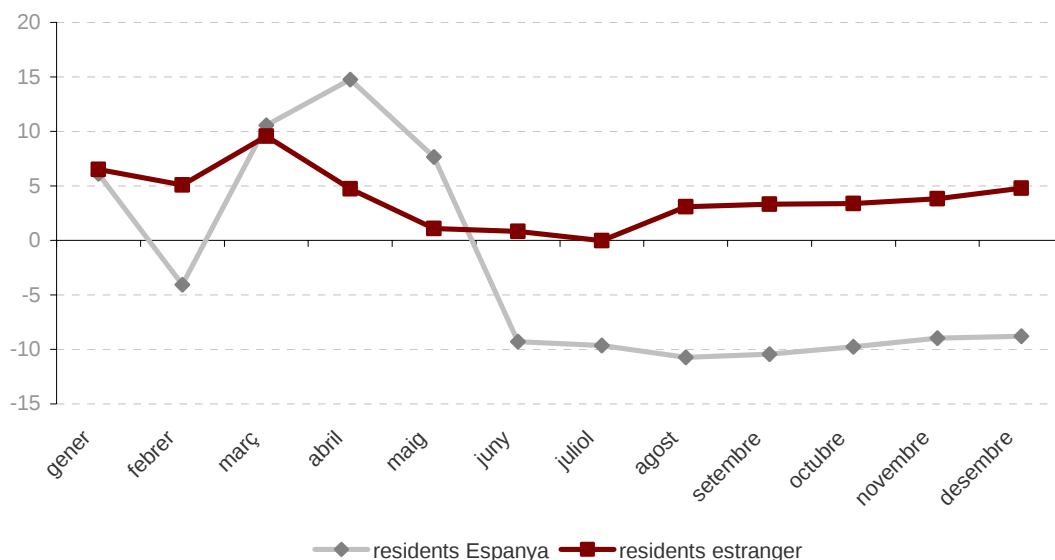
En esta modalitat d'allotjament col·lectiu, les pernoctacions dels viatgers estrangers van suposar el 67,3%.

La província d'Alacant va ser la que va concentrar el major volum de viatgers allotjats en apartaments turístics, degut principalment a la importància de Benidorm (39,1% dels viatgers) i de la resta de la Costa Blanca (56,5% de quota de viatgers). Cal destacar que la Costa Blanca va ser la zona turística a nivell nacional en què més viatgers i pernoctacions de demanda nacional es van realitzar, amb 278.876 viatgers i 1,6 milions de pernoctacions.

En el cas de Benidorm, durant 2012 van pernoctar 2.066.853 turistes en apartaments, dels quals un 78,9% van ser pernoctacions d'estrangers i el 21,1% van ser d'espanyols. En eixe any i després dels destacats creixements experimentats en 2011, les pernoctacions d'espanyols van descendir un 22,4%, mentres que les d'estrangers ho van fer en un 8,4%.

En l'evolució acumulada de les pernoctacions al llarg de 2012, es van registrar creixements positius per a la demanda estrangera, mentres que la nacional va patir un clar retrocés a partir del segon semestre.

% VARIACIÓ ACUMULADA 2012/11 PERNOCTACIONS EN APARTAMENTS SEGONS ORIGEN. PROVÍNCIA ALACANT

Font: INE. Enquesta d'Ocupació en Allotjaments Turístics 2012

El grau mitjà ponderat d'ocupació per places en els apartaments turístics de la província va ser del 25,9%, un 1,6% més respecte al 2011. L'estada mitjana anual va ser de 7,6 dies, augmentant un 6,4% respecte a l'any anterior.

El nombre de places obertes estimades per al conjunt de l'any va descendir un 2%.

Província de Castelló

Les dades relatives al total de l'any 2012 en apartaments turístics mostren que els viatgers allotjats en apartaments de la província de Castelló a penes van variar respecte al 2011 (-0,3%), mentre que les pernoctacions van augmentar un 8,6%.

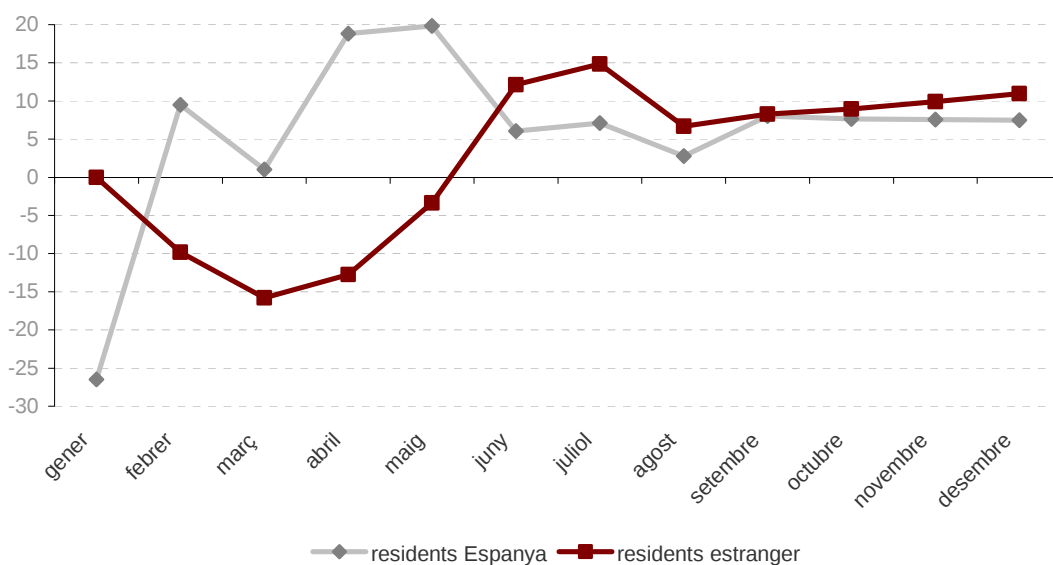
Província de Castelló	2012	Variació interanual 12/11
Viatgers	131.997	-0,3
Pernoctacions	1.166.447	8,6
Grau ocupació per places	23,94	2,3
Places estimades	13.236	6,2

Font: INE. Enquesta d'Ocupació en Allotjaments Turístics 2012

Respecte a l'origen de la demanda, el nombre dels viatgers espanyols va descendir un 2,6%, aconseguint la xifra de 95.056 viatgers. El nombre de pernoctacions realitzades pels turistes espanyols va ser de 804.510, esta xifra va suposar el 69% del total de pernoctacions en la província i va tindre un augment del 7,5% respecte a l'any anterior.

Quant al comportament de la demanda estrangera, el nombre de viatgers va experimentar un augment del 6,1%, mentres que les pernoctacions van créixer un 11% interanual. Una anàlisi mensual de la variació de l'acumulat de les pernoctacions mostra una recuperació de la demanda nacional a partir del segon semestre, mentres que la demanda estrangera després de l'evolució desigual que va tindre en el primer semestre, va mantindre en el segon una evolució positiva estable.

% VARIACIÓ ACUMULADA 2012/11 PERNOCTACIONS EN APARTAMENTS SEGONS ORIGEN. PROVÍNCIA CASTELLÓ

Font: INE. Enquesta d'Ocupació en Allotjaments Turístics 2012

El grau mitjà ponderat d'ocupació per places en els apartaments turístics de la província va ser del 23,9%, un 2,3% superior a la registrada en 2011. L'estada mitjana anual va ser de 8,8 dies, un 8,8% major que en 2011.

La mitjana de places obertes en 2012 va créixer respecte a l'any anterior un 6,2%.

Província de València

Les dades relatives al total de l'any 2012 en apartaments turístics de la província de València mostren que la xifra de viatgers s'ha incrementat molt lleument (0,3%), mentres que les pernoctacions van disminuir un 2,9%.

Província de València	2012	Variació Interanual 12/11
Viatgers	180.098	0,3
Pernoctacions	1.148.052	-2,9
Grau ocupació per places	28,77	-2,7
Places estimades	10.781	-0,4

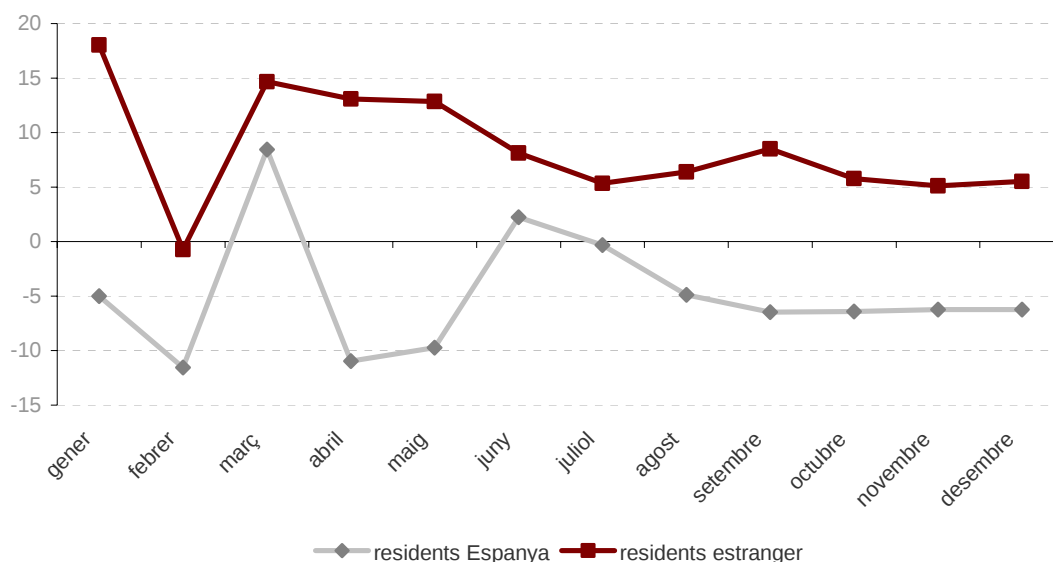
Font: INE. Enquesta d'Ocupació en Allotjaments Turístics 2012

Respecte a l'origen de la demanda, el nombre de viatgers residents a Espanya va disminuir un 2,3% i les pernoctacions que representen el 67% del total de les efectuades en apartaments de la província de València, van decreïxer un 6,4%.

D'altra banda, els viatgers estrangers allotjats en els apartaments valencians van augmentar la seua presència (4,9%), superant d'esta manera la quota del 38%. Este increment va contribuir que també cresqueren les pernoctacions (5,2%).

L'anàlisi mensual de la variació acumulada de les pernoctacions per a ambdós mercats mostra un creixement sostingut de les pernoctacions d'estrangers a partir del segon semestre, mentres que la demanda nacional, després dels repunts dels mesos de març i juny, va començar a abaixar el volum de pernoctacions, tancant l'any amb xifres de creixement negatives.

% VARIACIÓ ACUMULADA 2012/11 PERNOCTACIONS EN APARTAMENTS SEGONS ORIGEN. PROVÍNCIA VALÈNCIA

Font: INE. Enquesta d'Ocupació en Allotjaments Turístics 2012

El grau mitjà ponderat d'ocupació per places en els apartaments turístics de la província va ser del 28,8%, un 2,77% menor que en 2011, i les places estimades, 10.781, van decreïxer un 0,4%.

L'estada mitjana anual va ser de 6,4 dies, sent un 3,2% menor que en 2011.

Evolució de l'activitat en allotjaments de turisme rural

L'INE va estimar per al 2012 un total de 106.137 viatgers allotjats en allotjaments rurals de la Comunitat Valenciana. Esta xifra va suposar una disminució de les xifres del 2011 (-11,1%). Per procedències, quasi la totalitat dels viatgers van ser espanyols (el 90%), i la seua presència va disminuir un 13%, enfront de la demanda estrangera, que va créixer un 25,2%.

El total de pernoctacions realitzades va ser de 285.267, xifra que va suposar un descens del 17,1% respecte al 2011, en una conjuntura de descens per al conjunt de destinacions espanyols (-2,5%). Els viatgers espanyols van reduir les seues pernoctacions un 19,9%, mentre que els estrangers les van augmentar un 10,4% (encara que en el conjunt de les pernoctacions, estes van representar un 12,1%).

Els viatgers procedents de la Comunitat Valenciana van realitzar el 75,4% del total de les pernoctacions registrades en esta modalitat, i respecte al 2011 van descendir un 20,5%.

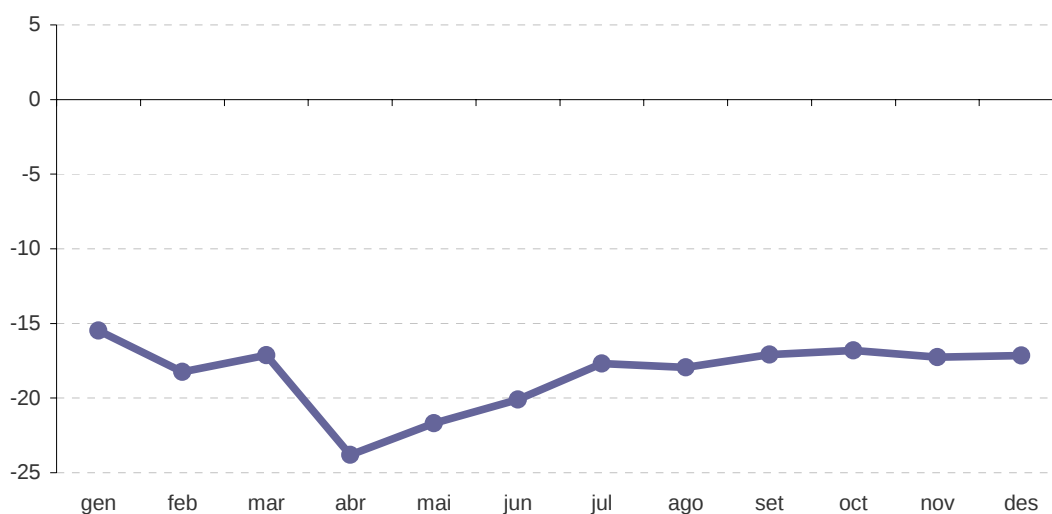
Les pernoctacions en allotjaments rurals de la Comunitat Valenciana van representar el 3,8% del total a nivell nacional.

Pernoctacions allotjament rural 2012 destinació CC.AA.		% Quota sobre total pernoctes a Espanya
Castella i Lleó	1.350.090	18,0
Catalunya	860.858	11,5
Balears	705.061	9,4
Andalusia	597.793	8,0
Astúries	587.205	7,8
Cantàbria	445.486	5,9
Castella-La Manxa	415.694	5,5
Aragó	376.051	5,0
Canàries	337.711	4,5
Navarra	311.946	4,2
País Basc	300.738	4,0
Comunitat Valenciana	285.267	3,8

Font: INE. Enquesta d'Ocupació en Allotjaments Turístics 2012

L'evolució mensual de les pernoctacions va mostrar un descens continu d'estes partint de la xifra negativa registrada en el mes de gener. La demanda estrangera va evolucionar positivament però a causa de la seua baixa quota (12,1%) no va poder compensar el descens de la demanda nacional.

**% VARIACIÓ ACUMULADA 2012/2011.
PERNOCTACIONS EN ALLOTJAMENT RURAL. COMUNITAT VALENCIANA**

Font: INE. Enquesta d'Ocupació en Allotjaments Turístics 2012

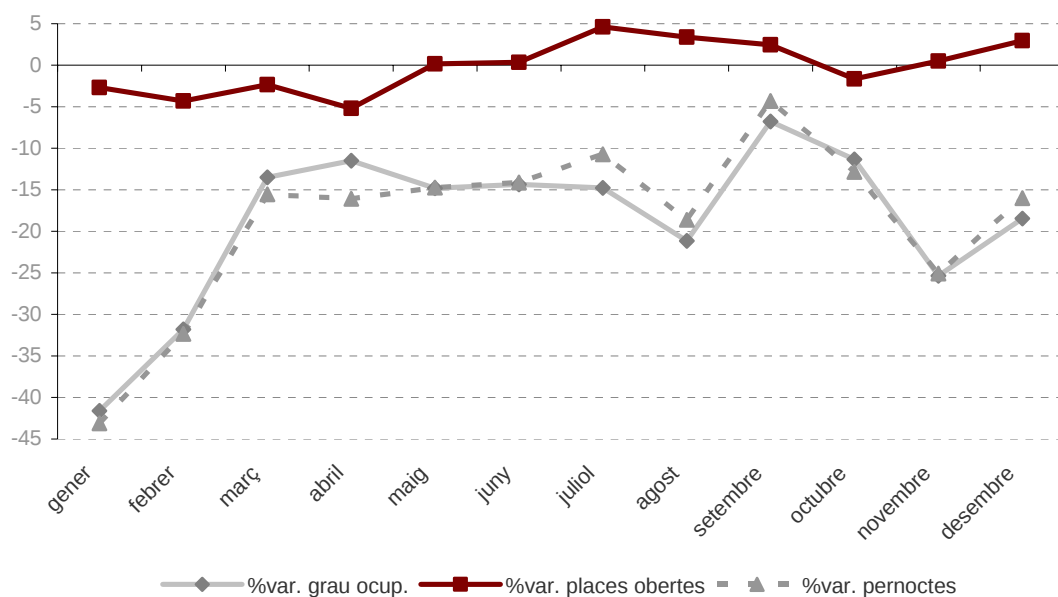
L'estada mitjana estimada per al conjunt de l'any va ser de 2,7 dies, dada que es va situar en termes semblants als del conjunt d'Espanya (2,8).

El grau d'ocupació mitjà ponderat per places en 2012 va ser del 8,4%, 17,1% menys al calculat per al 2011. La taxa d'ocupació va ser superior pel que fa a l'ocupació en caps de setmana (13,4%).

L'INE va estimar per al 2011 una mitjana de 9.235 places obertes distribuïdes en 986 establiments d'allotjament rural. Este nombre de places va situar a la Comunitat Valenciana en el sext lloc entre les comunitats autònomes espanyoles quant a nombre de places, i va suposar un descens del 0,2% respecte a l'exercici precedent.

A continuació es detalla l'evolució mensual interanual del grau d'ocupació en allotjaments rurals de la Comunitat Valenciana del 2012 respecte al 2011:

EVOLUCIÓ MENSUAL DE L'OFERTA I LA DEMANDA EN ALLOTJAMENTS RURALS DE LA COMUNITAT. ANY 2012

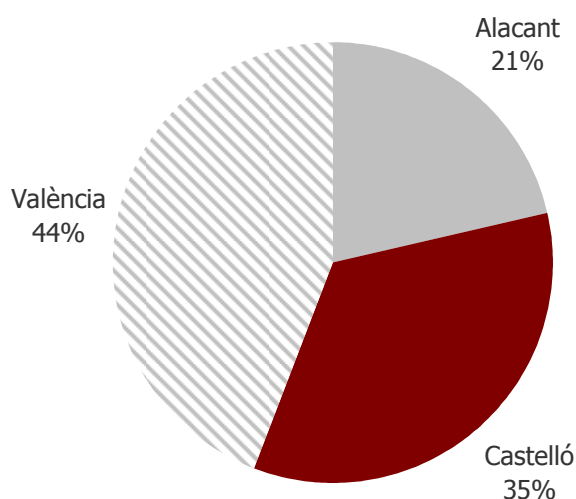

Font: INE. Enquesta d'Ocupació en Allotjaments Turístics 2012

EVOLUCIÓ PROVINCIAL

La província de València aglutina el 44% de les pernoctacions en establiments d'allotjament rural, seguida en importància per Castelló (35%) i Alacant (21%):

DISTRIBUCIÓ PROVINCIAL DE LES PERNOCTACIONS EN ALLOTJAMENT RURAL

Font: INE. Enquesta d'Ocupació en Allotjaments Turístics 2012

I en relació amb l'origen de la demanda, esta és majoritàriament d'origen nacional en els tres províncies:

2012	% espanyols	% estrangers
Alacant	78,3	21,7
Castelló	93,4	6,6
València	88,2	11,8

Font: INE. Enquesta d'Ocupació en Allotjaments Turístics 2012

Província d'Alacant

Les dades relatives al total de l'any 2012 en allotjaments de turisme rural ens mostren descensos tant en el nombre de viatgers com en el de pernoctacions.

De les tres províncies valencianes, esta és la que va acumular una quota major de pernoctacions de residents en l'estranger (21,7%).

Província d'Alacant	2012	Variació Interanual 12/11
Viatgers	21.258	-13,3
Pernoctacions	61.297	-16,8
Grau ocupació per places	8,3	-14,4
Places estimades	1.967	-4,8

Font: INE. Enquesta d'Ocupació en Allotjaments Turístics 2012

El grau d'ocupació de les places en allotjament rural va ser del 8,3%, percentatge que va suposar un descens del 14,4% respecte al 2011. Al mateix temps, les places d'esta modalitat van decreïxer un 4,8%.

Província de Castelló

Els establiments d'allotjament rural de la província de Castelló van presentar descensos tant en el nombre de viatgers allotjats (-15,1%), com en els pernoctacions (-21,4%). El 93,4% de les pernoctacions van ser realitzades per residents a Espanya.

Província de Castelló	2012	Variació Interanual 12/11
Viatgers	36.845	-15,1
Pernoctacions	98.473	-21,4
Grau ocupació per places	6,7	-19,9
Places estimades	3.983	-3,0

Font: INE. Enquesta d'Ocupació en Allotjaments Turístics 2012

El grau d'ocupació de les places en allotjament rural va ascendir al 6,7%, un 19,9% menys que l'any anterior.

L'estada mitjana anual va ser de 2,7 dies.

Província de València

El nombre de viatgers allotjats en esta modalitat turística, que va ascendir durant 2012 a un total de 48.037, va descendir un 6,7% i el de pernoctacions, amb un total de 125.498, va experimentar també un descens, en este cas del 13,6% respecte al 2011. El 88,2% del total de les pernoctacions en esta tipologia d'allotjament van ser realitzades per viatgers espanyols, encara que cal destacar que en 2012 les pernoctacions de residents en l'estranger van experimentar un notable ascens, aconseguint una quota de l'11,8% del total de les pernoctacions realitzades en els allotjaments rurals de la província de València, enfront del 4,4% que va suposar en 2011.

Província de València	2012	Variació Interanual 12/11
Viatgers	48.037	-6,7
Pernoctacions	125.498	-13,6
Grau ocupació per places	10,4	-18,9
Places estimades	3.286	6,7

Font: INE. Enquesta d'Ocupació en Allotjaments Turístics 2012

El grau d'ocupació de les places en allotjament rural va ascendir al 10,4%, un 18,9% menys que l'any anterior.

L'estada mitjana anual va ser de 2,6 dies.

3.4.3. Evolució de l'oferta turística reglada¹

En 2012 l'oferta de places d'allotjament col·lectiu va créixer un 1,5%, en base novament a l'increment de les modalitats d'apartaments (2,6%) i càmping (2%).

L'oferta de cases rurals va decreixer per primera vegada des de la seua creació en un 1%. Per la seua banda l'oferta d'establiments hotelers va romandre estable.

La Comunitat Valenciana compta amb una oferta de 14.673 establiments de restauració, que roman estable (0,1%) respecte al 2011.

El nombre d'agències de viatge registrat és d'1.316. Un 62,9% correspon a cases centrals i un 37,1% són sucursals. El 54% es concentra en la província de València. Un 61,9% són detallistes, el 37,3% són majoristes/detallistes i el 0,8% són majoristes. Respecte al 2011, el total d'establiments s'ha reduït un 2,8%, les cases centrals es van incrementar un 1,2%, mentres que les sucursals van decreixer un 9%.

OFERTA D'ALLOTJAMENT COL·LECTIU EN LA COMUNITAT VALENCIANA 2012

	Hotels	Hostals	Càmpings	Apartaments	Cases Rurals	Albergs	Total
Alacant	67.942	2.966	27.593	98.560	2.008	790	199.859
Castelló	22.636	1.675	20.467	44.710	3.669	660	93.817
València	33.498	2.120	19.366	28.376	2.431	1.503	87.294
Total	124.076	6.761	67.426	171.646	8.108	2.953	380.970

Font: Agència Valenciana del Turisme. Registre General d'Empreses, Establiments i Professions Turístiques de la Comunitat Valenciana a 31 desembre 2012

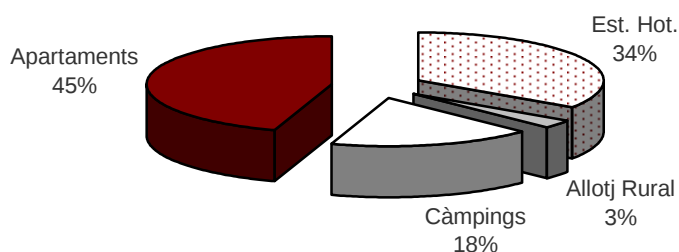
EVOLUCIÓ 2012/2011

	Hotels	Hostals	Càmpings	Apartaments	Casas Rurals	Albergs	Total
Alacant	-0,1	0,2	1,7	3,2	2,8	10,0	1,8
Castelló	0,9	2,4	6,5	1,5	-3,2	11,7	2,3
València	-0,7	2,9	-1,8	2,1	-0,7	2,1	0,1
Total	-0,1	1,6	2,0	2,6	-1,0	6,2	1,5

Font: Agència Valenciana del Turisme. Registre General d'Empreses, Establiments i Professions Turístiques de la Comunitat Valenciana a 31 desembre 2012

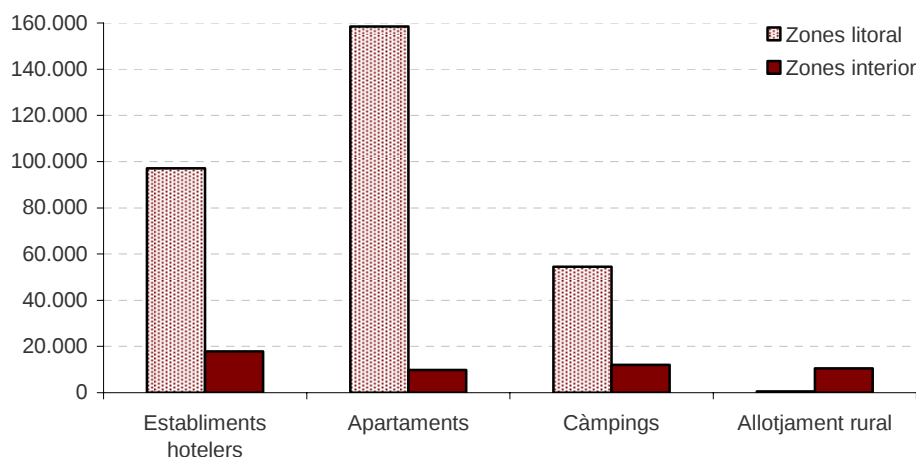
Para el conjunto de la oferta de alojamiento la distribución, según tipología, es la siguiente:

¹ Més informació referent a establiments turístics de la Comunitat Valenciana en la publicació [L'Oferta Turística Municipal i Comarcal en la Comunitat Valenciana 2012](#) en l'Observatori Turístic de la Comunitat Valenciana

Font: Agència Valenciana del Turisme. Registre General d'Empreses, Establiments i Professions Turístiques de la Comunitat Valenciana a 31 desembre 2012

Si ens atenim a la distribució territorial del conjunt de places en allotjament reglat de la Comunitat Valenciana, i descomptant les places que aglutina la ciutat de València (5,3% del total), el 81,5% es va concentrar en el seu litoral. Per la seua banda, l'interior va albergar el 13,2% de les places del total de l'oferta d'allotjament reglat.

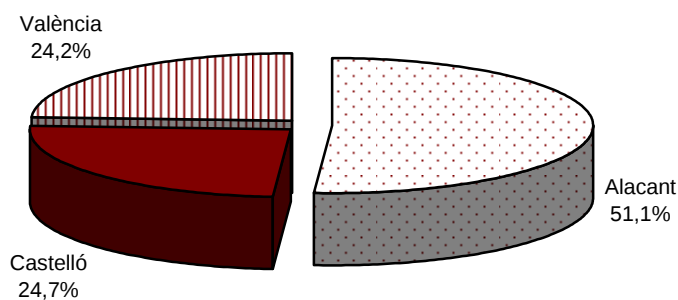

Font: Elaboració pròpia a partir de dades del Registre d'empreses, establiments i professions turístiques

L'oferta de la ciutat de València va créixer un 2,6%, destacant l'evolució de la modalitat d'apartaments. L'oferta en el litoral de la Comunitat Valenciana es va incrementar un 1,3% basada en l'evolució de càmpings i apartaments.

Finalment l'oferta d'interior va créixer un 2,3%, amb increments en totes les modalitats, excepte en allotjament rural.

Per províncies, és a Alacant on es va concentrar la major part de l'oferta (51,1%), seguida de la província de Castelló (24,7%) i de la de València (24,2%).

Font: Elaboració pròpia a partir de dades del Registre d'empreses, establiments i professions turístiques

Cal destacar que, del conjunt de places en allotjament col·lectiu de la província d'Alacant, el 36,4% es van ubicar en establiments de Benidorm, representant el 19,1% del total de l'oferta de la Comunitat Valenciana.

Benidorm encapçala la llista dels 10 municipis amb major volum d'oferta amb 73.051 places, seguit de Peníscola, amb 25.582 places i València amb 21.301 places.

Municipis	Total places allotjament
Benidorm	73.051
Peníscola	25.582
València	21.301
Calp	19.668
Orpesa del Mar	17.420
Gandia	15.886
Dénia	13.830
Xàbia	13.649
Alcalà de Xivert	12.820
Alacant	10.963

Font: Registre d'Empreses, Establiments i Professions Turístiques de la Comunitat Valenciana (inclou pensions).

4. ALTRES ASPECTES D'INTERÉS DE L'OFERTA I LA DEMANDA TURÍSTICA

4.1. PERFIL DEL TURISTA PER PROVÍNCIES

L'ampliació de mostra de les enquestes a la demanda que realitza l'Institut d'Estudis Turístics: Frontur-Egatur i Familitur per part de l'Agència Valenciana del Turisme, ha permés obtenir informació estadística desagregada per províncies sobre el perfil dels turistes estrangers i els viatges dels espanyols.

En este apartat es publiquen per primera vegada els primers resultats d'explotació corresponents a l'any 2012 sobre el perfil del turista per províncies. D'altra banda, en 2013 ha començat a difondre's en l'Observatori Turístic (http://www.turisme.gva.es/opencms/opencms/turisme/es/contents/observatorio_turistico/coyuntura/coyuntura.html) Dos informes conjunturals amb periodicitat trimestral sobre la demanda nacional i estrangera.

4.1.1. Província d'Alacant

Any 2012	Demanda estrangera	Demanda nacional
Volum	3,8 milions	6,4 milions
Motiu viatge	Oci (94,4%)	Oci (70,7%), visita a familiars i amics (23%)
Estada mitjana	11,7 dies	6,2 dies
Allotjament principal	Hotels (35,2%), Vivenda de familiars o amics (26,5%)	Vivenda de familiars o amics (37,5%) o Vivenda pròpia (25,9%)
Origen	Regne Unit (48,6%)	Comunitat Valenciana (39,3%) Madrid (20,9%)
Accés	Avió (87,4%)	Cotxe (87,6%)
Gasto mitjà diari	77,9 euros	30,9 euros ¹

Font: IET-Agència Valenciana del Turisme. Frontur-Egatur-Familitur Comunitat Valenciana

Turistes estrangers

L'any 2012 la província d'Alacant va rebre 3.831.935 turistes residents en l'estranger que van romandre una mitjana d'11,7 dies.

La motivació principal (94,4%) van ser els viatges d'oci, recreació i vacances; el gaudi del camp i especialment la platja va ser la motivació principal per al 55,7% dels viatges d'oci, no obstant això, l'apartat "altres tipus d'oci" representa un 41,4%.

¹ Any 2011.

Un 18,9% dels turistes va contractar un paquet turístic.

El gasto per viatge va ser de 912,3 euros i el gasto mitjà diari es va estimar en 77,9 euros.

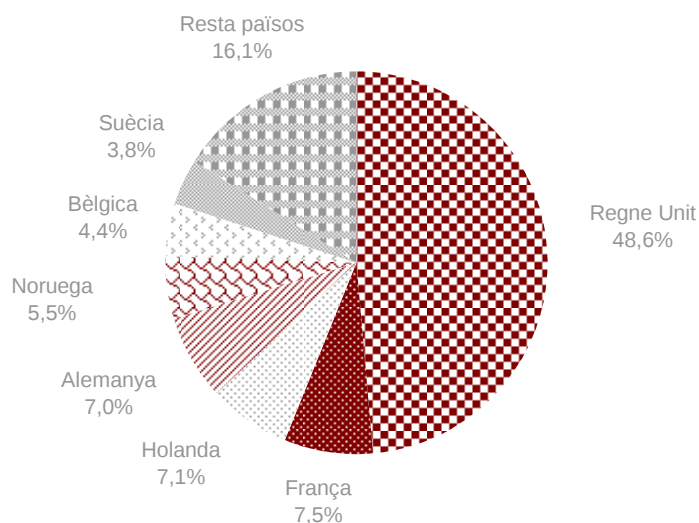
Un 75,3% de les pernoctacions van tindre lloc en vivenda pròpia, llogada o de familiars i amics.

Els establiments hotelers concentren el nombre més gran de turistes (35,2%), mentres que la vivenda pròpia concentra el nombre més gran de pernoctacions (33,7%). Un 26% dels turistes es van allotjar en vivendes de familiars i amics, concentrant el 26,5% de les pernoctacions.

Un 87,4% va viatjar amb avió i un 10,7% va accedir per carretera.

El Regne Unit és el principal emissor (48,6%), seguit a una certa distància per França (7,5%), Holanda (7,1%) i Alemanya (7,0%).

TURISTES ESTRANGERS PROVÍNCIA D'ALACANT 2012

Font: IET-Agència Valenciana del Turisme. Frontur-Egatur *Comunitat Valenciana*

El Regne Unit va realitzar l'estada mitjana més curta. Els països nòrdics van realitzar el gasto mitjà diari més alt, amb una estada superior a la mitjana.

	Estada mitjana	Gasto mitjà diari
Total	11,7	77,9
Regne Unit	9,1	79,7
França	13,8	59,0
Holanda	15,8	64,2
Alemanya	16,8	55,4
Noruega	14,5	100,7
Bèlgica	14,0	74,0
Suècia	13,0	80,9

Font: IET-Agència Valenciana del Turisme. Frontur-Egatur *Comunitat Valenciana*

Viatges dels espanyols

L'any 2012 la província d'Alacant va rebre 6.378.569 turistes residents a Espanya que van romandre una mitjana de 6,2 dies. La motivació principal (70,7%) van ser els viatges d'oci, recreació i vacances, seguida de la visita a familiars o amics (22,6%); el gaudi del camp i especialment la platja va ser la motivació principal per al 85,3% dels viatges d'oci.

Considerant la tipologia del viatge, els viatges de cap de setmana van representar un 43,5% i els viatges de vacances d'estiu un 25%.

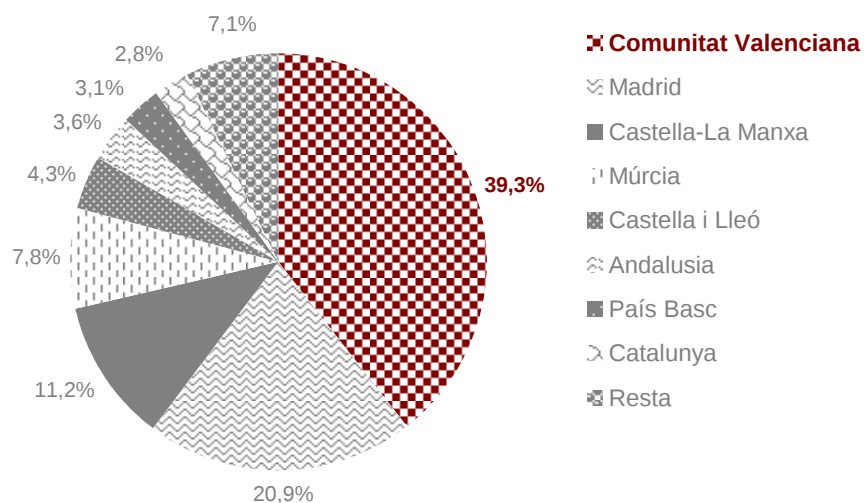
L'allotjament privat concentra més del 77% de les pernoctacions.

La vivenda de familiars o amics concentra el nombre més gran tant de viatgers (37,5%) com de pernoctacions (34%). D'altra banda, un 26% dels turistes es van allotjar en vivenda pròpia, concentrant el 29,8% de les pernoctacions.

El mitjà de transport que va emprar la majoria va ser l'automòbil (87,6%).

La Comunitat Valenciana (39%) i Madrid (21%) són els principals emissors nacionals.

DISTRIBUCIÓ DELS TURISTES ESPANYOLS EN LA PROVÍNCIA D'ALACANT SEGONS ORIGEN

Font: IET-Agència Valenciana del Turisme. Familiar *Comunitat Valenciana*

	Estada mitjana
Total	6,2
Comunitat Valenciana	4,0
Comunitat de Madrid	8,6
Castella-La Manxa	4,9
Múrcia	4,6
Castella i Lleó	10,3
Andalusia	7,0
País Basc	13,2
Catalunya	6,4

Font: IET-Agència Valenciana del Turisme. Familiar *Comunitat Valenciana*

4.1.2. Província de Castelló

Any 2012	Demanda estrangera	Demanda nacional
Volum	293.459 turistes	3,5 milions
Motiu viatge	Oci (89,3%)	Oci (72,4%), visita a familiars i amics (23%)
Estada mitjana	17,8 dies	5,7 dies
Allotjament principal	Vivenda pròpia (24%), de familiars o amics (22%), hotels i semblants (22%) i vivenda de lloguer (21%)	Vivenda pròpia (43,1%), Vivenda de familiars o amics (29,3%)
Origen	França (44,1%) Alemanya (12,2%)	Comunitat Valenciana (55,5%)
Accés	Carretera (65,2%)	Cotxe (92,8%)
Gasto mitjà diari	46,4 euros	31,3 euros ²

Font: IET-Agència Valenciana del Turisme. Frontur-Egatur-Familitur *Comunitat Valenciana*

Turistes estrangers

L'any 2012 la província de Castelló va rebre 293.459 turistes³ residents en l'estranger que van romandre una mitjana de 17,8 dies.

La motivació principal (89,3%) van ser els viatges d'oci, recreació i vacances, els viatges per motiu de treball-negocis van representar un 4% i els viatges per motius personals un 3,9%.

Dins del conjunt de viatges d'oci, el gaudi del camp i especialment la platja va ser la motivació principal per al 72,9% dels viatges, seguit per un altre tipus d'oci (18,1%) i turisme cultural (7,3%).

El gasto per viatge va ser de 828 euros, i el gasto mitjà diari es va estimar en 46,4 euros.

Un 77,7% de les pernoctacions van tindre lloc en vivenda pròpia, llogada o de familiars i amics.

Els turistes es repartixen en proporcions semblants en vivenda pròpia (23,9%), vivenda de familiars i amics (21,9%), hotels i semblants (21,8%) i vivenda de lloguer (21,2%); els càmpings representen un 8,3% del total.

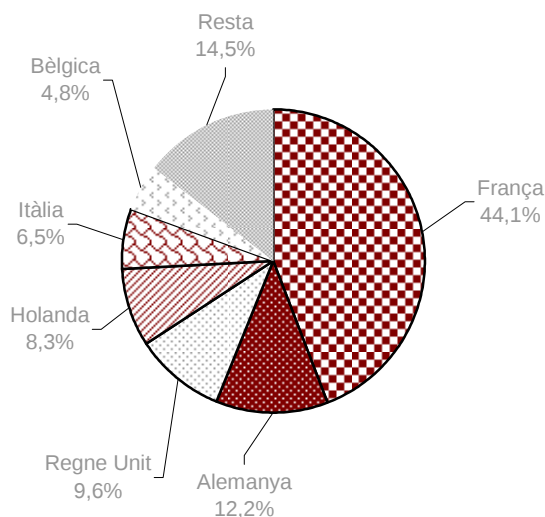
La majoria (65,2%) va accedir per carretera i el 31% ho va fer per avió.

² Any 2011.

³La metodologia de l'enquesta Egatur presenta limitacions quan es desagreguen els resultats per a l'àmbit inferior a les CCAA. L'ampliació de mostra de les operacions Frontur i Egatur per a la Comunitat Valenciana han millorat les mostres per als turistes que accedixen amb avió, no obstant això les limitacions romanen per als accessos per carretera, la qual cosa afecta especialment la província de Castelló.

França és el principal emissor (44,1%), seguit a una certa distància per Alemanya (12,2%), Regne Unit (9,6%), Holanda (8,3%) i Itàlia (6,5%).

TURISTES ESTRANGERS PROVÍNCIA CASTELLÓ 2012

Font: IET-Agència Valenciana del Turisme. Frontur-Egatur *Comunitat Valenciana*

Els italians realitzen l'estada mitjana més curta i els alemanys i belgues la més llarga. Itàlia i Regne Unit tenen un gasto mitjà diari superior a la mitjana.

	Estada mitjana	Gasto mitjà diari
Total	17,8	46,4
França	16,7	40,2
Alemanya	25,3	37,0
Regne Unit	13,4	57,4
Holanda	21,3	43,9
Itàlia	8,3	78,1
Bèlgica	24,6	38,1

Font: IET-Agència Valenciana del Turisme. Frontur-Egatur *Comunitat Valenciana*

Viatges dels espanyols

L'any 2012, la província de Castelló va rebre 3.488.686 turistes residents a Espanya que van romandre una mitjana de 5,7 dies. La motivació principal (72,4%) van ser els viatges d'oci, recreació i vacances, seguida de la visita a familiars o amics (22,7%); el gaudi del camp i especialment la platja va ser la motivació principal per al 87,7% dels viatges d'oci.

Considerant la tipologia del viatge, els viatges de cap de setmana van representar un 52,8% i els viatges de vacances d'estiu un 22,2%.

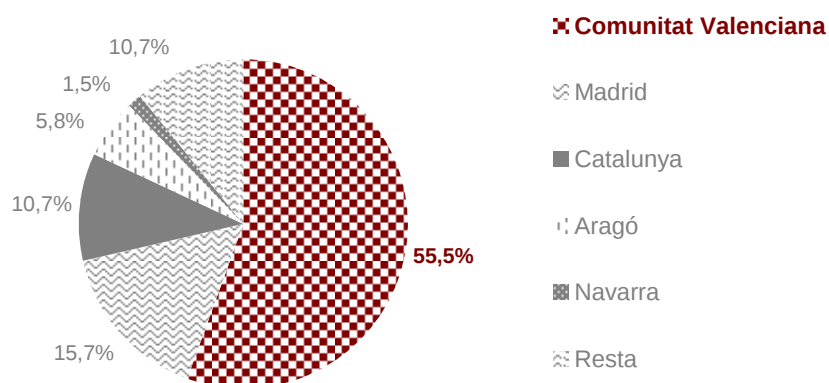
L'allotjament privat concentra més del 80% de les pernoctacions.

La vivenda pròpia concentra el nombre més gran tant de viatgers (43,1%) com de pernoctacions (38,6%). D'altra banda, un 29,3% dels turistes es van allotjar en vivenda de familiars o amics, concentrant el 29,2% de les pernoctacions.

La majoria dels turistes espanyols amb destinació la província de Castelló van emprar l'automòbil (92,8%) per als seus desplaçaments.

La Comunitat Valenciana (55,5%) i Madrid (15,7%) són els principals emissors nacionals.

DISTRIBUCIÓ DELS TURISTES ESPANYOLS EN LA PROVÍNCIA DE CASTELLÓ SEGONS ORIGEN

Font: IET-Agència Valenciana del Turisme. Familitur *Comunitat Valenciana*

4.1.3. Província de València

Any 2012	Demanda estrangera	Demanda nacional
Volum	1,2 milions turistes	7 milions
Motiu viatge	Oci (73,3%), treball i negocis (13%)	Oci (56%), visita a familiars i amics (29%)
Estada mitjana	11,1 dies	4,4 dies
Allotjament principal	Hotels (48,3%) i vivenda de familiars o amics (27%)	Vivenda pròpia (39,7%), vivenda de familiars o amics (35,5%)
Origen	Itàlia (18,1%) França (14,4%)	Comunitat Valenciana (66,6%)
Accés	Avió (76,7%)	Cotxe (85,3%)
Gasto mitjà diari	81,2 euros	28,9 euros ⁴

Font: IET-Agència Valenciana del Turisme. Frontur-Egatur-Familitur *Comunitat Valenciana*

Turistes estrangers

L'any 2012 la província de València va rebre 1.212.987 turistes residents en l'estranger que van romandre una mitjana d'11,1 dies.

La motivació principal (73,3%) van ser els viatges d'oci, recreació i vacances; li segueixen en importància els viatges de treball/negocis (13,1%), per motius personals (5,3%), estudis (3,5%) i altres (4,7%).

El gaudi del camp i especialment la platja va ser la motivació principal per al 45% dels viatges d'oci, el turisme cultural va representar el 23%, a causa de la influència de la ciutat de València.

Un 9,3% dels turistes va contractar un paquet turístic.

El gasto per viatge va ser de 901 euros, i el gasto mitjà diari es va estimar en 81,2 euros.

Un 67,9% de les pernoctacions van tindre lloc en vivenda pròpia, llogada o de familiars i amics.

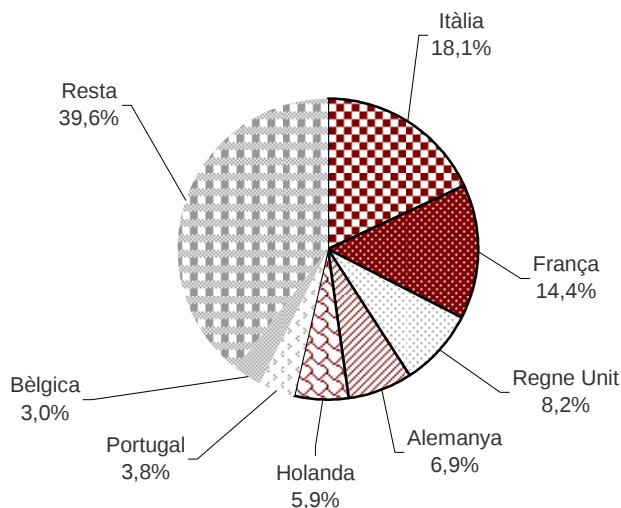
Els establiments hotelers concentren el nombre més gran de turistes (48,3%), mentres que la vivenda de familiars o amics concentra el nombre més gran de pernoctacions (29,7%). La vivenda de lloguer representa un 10,7% dels turistes i un 25,3% de les pernoctacions.

Un 76,7% va viatjar amb avió i un 20,5% va accedir per carretera.

Itàlia (18,1%) i França (14,4%) són els principals emissors de la província de València.

⁴ Any 2011.

TURISTES ESTRANGERS PROVÍNCIA VALÈNCIA 2012

Font: IET-Agència Valenciana del Turisme. Frontur-Egatur *Comunitat Valenciana*

Els mercats portugués i belga són els que realitzen el major gasto mitjà diari; el mercat alemany és el de major estada mitjana.

	Estada mitjana	Gasto mitjà diari
Total	11,1	81,2
Itàlia	6,0	90,9
França	9,5	74,6
RU	8,8	75,5
Alemanya	12,0	76,2
Holanda	8,5	91,5
Portugal	6,2	91,8
Bèlgica	8,1	91,8

Font: IET-Agència Valenciana del Turisme. Frontur-Egatur *Comunitat Valenciana*

Viatges dels espanyols

L'any 2012 la província de València va rebre 7.003.624 turistes residents a Espanya que van romandre una mitjana de 4,4 dies. La motivació principal (56%) van ser els viatges d'oci, recreació i vacances, seguida de la visita a familiars o amics (29,2%); el gaudi del camp i especialment la platja va ser la motivació principal per al 80,9% dels viatges d'oci.

Considerant la tipologia del viatge, els viatges de cap de setmana van representar un 56% i els viatges de vacances d'estiu un 10%.

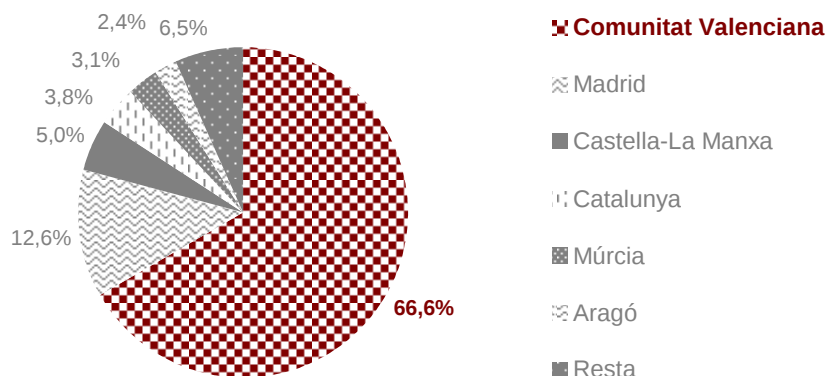
L'allotjament privat concentra més del 83% de les pernoctacions.

La vivenda pròpia concentra el nombre més gran tant de viatgers com de pernoctacions (ambdós variables aconseguixen la quota del 39,7%). D'altra banda, un 35,5% dels turistes es van allotjar en vivenda de familiars o amics, concentrant el 31,3% de les pernoctacions.

La majoria dels turistes espanyols amb destinació en la província de Castelló van emprar l'automòbil (85,3%) per als seus desplaçaments.

La Comunitat Valenciana (66,6%) i Madrid (12,6%) són els principals emissors nacionals.

DISTRIBUCIÓ DELS TURISTES ESPANYOLS EN LA PROVÍNCIA DE VALÈNCIA SEGONS ORIGEN

Fuente: IET-Agència Valenciana del Turisme. Familitur *Comunitat Valenciana*

4.2. RESULTATS DE L'ENQUESTA TOURIST INFO 2012

A través de la Xarxa d'Oficines d'Informació Turística (Tourist Info), l'Agència Valenciana del Turisme coordina les oficines d'informació turística de la Comunitat Valenciana, en col·laboració amb les entitats locals que la integren, i presta directament servei d'atenció i acollida al turista a través de les quatre oficines de titularitat pròpia. Es pretén així contribuir a la qualificació del producte turístic des d'esta Xarxa de serveis post-venda en destinació, millorant el grau de satisfacció dels visitants i el seu fidelització al producte, oferint al turista un servei i una imatge homogenis i de qualitat en tot el territori.

Este esforç de la Xarxa Tourist Info per aconseguir l'excel·lència en els serveis que oferix, es reflectix en les 47 certificacions obtingudes. La majoria de les certificacions són en Qualitat aconseguint 8 en ISO 9001 i 35 en Q Qualitat Turística, Però també n'hi ha en Medi Ambient (2 oficines d'acord amb la ISO 14001) i en Accessibilitat (2 oficines d'acord amb la norma UNE 170001 d'Accessibilitat Universal), indicatives del progressiu compromís de les oficines de la Xarxa per aconseguir la plena satisfacció de tots els turistes que visiten la Comunitat Valenciana, sempre amb un objectiu de sostenibilitat.

Amb la intenció d'avaluar alguns aspectes d'interés de la demanda que visita les oficines de la Xarxa Tourist Info de la Comunitat Valenciana, l'Agència Valenciana del Turisme va realitzar durant els mesos de major afluència de visitants de 2012 (juliol, agost i primera quinzena de setembre), l'Enquesta d'Estiu Tourist Info a visitants de 118 oficines de la Xarxa Tourist Info. L'enquesta proporciona informació sobre el perfil dels usuaris de la Xarxa, les característiques del viatge organitzat a la destinació turística, la qualitat del servei post-venda de les oficines i la percepció sobre l'oferta turística de la Comunitat Valenciana, l'ús d'Internet com a canal d'intermediació entre l'oferta i la demanda i altres aspectes rellevants.

El nombre de qüestionaris vàlids tabulats durant 2012 va ser de 7.500, dels quals el 59,11% correspon a residents a Espanya i el 40,89% a ciutadans residents en l'estranger.

Entre els principals resultats sociodemogràfics, la demanda espanyola procedix majoritàriament de la pròpia Comunitat Valenciana (32%), la Comunitat de Madrid (23,4%), i Catalunya (8,2%). Quant als residents en l'estranger el grup més nombrós és el procedent de França (35,9%), Regne Unit (20,4%) i Alemanya (7,2%).

Quant a l'anàlisi del nivell d'estudis aconseguit, més de la mitat d'usuaris de la Xarxa Tourist Info va afirmar disposar de títol universitari, això reflectix la correlació proporcional entre el nivell cultural i la inquietud a l'hora de visitar una determinada destinació.

Respecte a les característiques del viatge, un aspecte interessant és el coneixement dels canals informatius que van utilitzar els enquestats per a obtindre informació de la destinació visitada. S'observa que el principal canal d'informació va ser el d'amics o familiars (47,4%) i la tendència de l'ús d'Internet per a obtindre tot tipus d'informació sobre les destinacions, empreses i serveis segueix en augment; un 43,7% dels

enquestats, va afirmar haver recorregut a este mitjà per a obtindre informació sobre la destinació, dada que va aconseguir un 46,1% per a la demanda estrangera.

A més, del total de persones que van utilitzar Internet per a demanar informació de la nostra Comunitat, un 69,5% coneixia la pàgina web turística del municipi on va omplir l'enquesta.

Quant a la reserva del viatge, prop de la mitat de la mostra va organitzar el seu viatge a la destinació efectuant reserva prèvia (45%); el mitjà de transport més utilitzat continua sent l'automòbil (70%).

La mostra va indicar que la realització del viatge principalment és amb la família (46,8%), a continuació en parella (31,3%) i en menor grau amb amics (17,7%).

Quant a l'allotjament utilitzat durant l'estada, van destacar l'hotel (22,9%), la vivenda en propietat (21,6%), la vivenda llogada (19,9%) i la vivenda d'amics o familiars (17,9%).

En relació a la motivació del viatge, segons els resultats obtinguts, les sis principals motivacions van ser, per orde d'importància, la platja, el clima, la tranquil·litat del lloc, la riquesa de l'entorn natural, els atractius culturals i monumentals i la gastronomia.

Les cinc principals activitats realitzades o que pensaven realitzar els enquestats durant la seua estada en el municipi on van omplir l'enquesta van ser, per orde d'importància: passejar (69,3%), anar a la platja (67,2%), visitar museus i monuments (45%), visitar espais naturals (38,4%) i degustacions gastronòmiques (27,4%).

Un 89,3% del total d'enquestats va assenyalar la seua intenció de tornar a visitar el municipi i quant al grau de satisfacció del municipi visitat va obtindre una mitjana de 9,11 punts sobre 10.

La valoració concedida pels usuaris del nivell de qualitat dels servicis i instal·lacions de la Xarxa Tourist Info s'aprecia com una puntuació molt elevada, aconseguint una mitjana de 9,4 sobre 10.

L'univers de l'enquesta realitzada va ser els usuaris de la Xarxa Tourist Info de la Comunitat Valenciana, durant el període de l'1 de juliol al 15 de setembre del 2012; amb 7.500 enquestes en Qüestionari autoadministrat amb respostes tancades (binàries, multirresposta i *likert*), tipus de mostratge aleatori entre els usuaris de 118 oficines de la *Xarxa Tourist Info* de la Comunitat Valenciana i no considerat error mostral pel que els resultats no són extrapolables sinó una aproximació.

Quant als resultats exposats, ha de tindre's en compte que, a l'haver sigut obtinguts a partir de la informació facilitada exclusivament per usuaris d'oficines de la Xarxa Tourist Info, no es poden considerar a nivell estadístic de representativitat suficient com per a extrapolar-los al conjunt de la demanda de la Comunitat Valenciana. No obstant això esta enquesta sí que resulta significativa per a l'univers de persones que visiten les oficines de la xarxa *Tourist Info*.

L'informe complet sobre esta enquesta, des de l'any 2007, es pot descarregar de manera gratuïta des de l'Observatori **Turístic de la Comunitat Valenciana** ubicat en l'enllaç següent:

http://www.turisme.gva.es/turisme/va/files/pdf/observatorio/anuarios/Perfil_del_turista_usuario_de_la_Red_Tourist_Info/Encuesta_Tourist_Info_2012.pdf

4.3. EXCEL·LÈNCIA EN L'ACTIVITAT TURÍSTICA: Programa QUALITUR

A través del Programa Qualitur, des de l'Agència Valenciana del Turisme es recolza la sensibilització, difusió i promoció de la cultura de l'excel·lència entre les empreses i entitats turístiques de la Comunitat Valenciana amb l'objectiu de millorar, de forma constant i sostinguda, els serveis que s'oferixen al turista i fer de l'excel·lència el signe d'identitat del nostre sector turístic.

Per a això s'impulsa l'obtenció de certificats en gestió de qualitat, medi ambient i accessibilitat universal que constaten el compliment dels requisits establits en les normes internacionals (ISO 9001 i ISO 14001), reglaments i decisions europees (Reglament EMAS i Etiqueta Ecològica Europea) i normes nacionals (normes UNE), totes elles de reconegut prestigi.

Per a fomentar la consecució de certificats que avalen l'excel·lència dels productes i serveis que ofereixen les empreses i entitats turístiques de la Comunitat Valenciana, al llarg de 2012 l'administració turística va realitzar actuacions específiques, entre les que van destacar:

- Incentius per a l'obtenció de certificats de gestió
- Assessorament tècnic especialitzat dirigit a empreses i entitats turístiques
- Formació i sensibilització a través de seminaris i jornades en els CdTs
- Accions promocionals i actes de reconeixement d'entitats certificades
- Participació en comitès Tècnics de Normalització i de Certificació
- Informació personalitzada en la implantació de sistemes de gestió

4.3.1. Qualitur Club en 2012

Qualitur Club és el col·lectiu d'empreses i entitats turístiques de la Comunitat Valenciana que disposen d'algun certificat en gestió de la qualitat, medi ambient i/o accessibilitat, reconeguts per l'Agència Valenciana del Turisme.

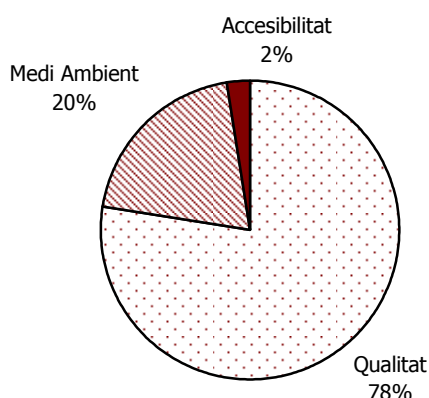
Al tancament de l'exercici 2012, en la Comunitat Valenciana es van comptabilitzar un total de 297 empreses/entitats turístiques certificades que ostenten un total de 456 distincions.

Atenent a l'àmbit de les certificacions (gestió de la qualitat, gestió ambiental i/o accessibilitat) la distribució percentual del nombre de certificats és la següent:

- Al voltant del 78% dels certificats atenen models de gestió de la qualitat, basats en la norma internacional ISO 9001 i/o normes espanyoles (UNE) el compliment de la qual comporta l'obtenció de Q Qualitat Turística.

- Un 20% dels certificats atenen models de gestió mediambiental, basat en la norma internacional ISO 14001, el Reglament europeu EMAS i l'Etiqueta ecològica europea (Ecolabel).
- Un 2% dels certificats són relatius a accessibilitat, basada en la norma nacional UNE 170001.

DISTRIBUCIÓ PERCENTUAL DE L'ÀMBIT DE LES CERTIFICACIONS

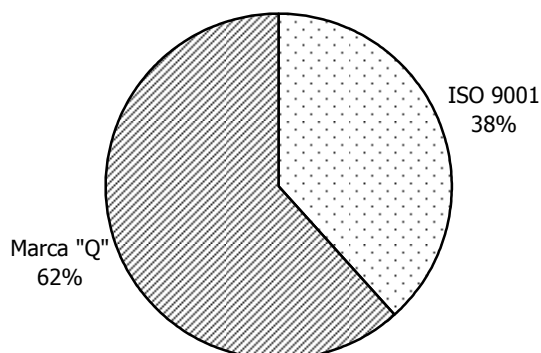

Font: Agència Valenciana del Turisme. Base de dades Qualitur Club, desembre 2012

Models de gestió de la qualitat

En el marc dels models de gestió de la qualitat, el sector turístic valencià aposta en un 62% per les normes nacionals UNE que porten associades l'obtenció de la Q Qualitat Turística, certificat atorgat per l'Institut de Qualitat Turístic Espanyol (ICTE), enfront d'un 38% que opten per certificar la seua gestió a través de la norma internacional *ISO 9001*.

DISTRIBUCIÓ PERCENTUAL SEGONS MODELS DE GESTIÓ DE LA QUALITAT

Font: Agència Valenciana del Turisme. Base de dades Qualitur Club, desembre 2012

En este sentit cal dir que al tancament de l'exercici 2012 la Comunitat Valenciana ocupava la tercera posició en el rànquing nacional de certificats Q Qualitat Turística, després d'Andalusia i País Basc. Per subsectors, la Comunitat Valenciana va quedar posicionada de la manera següent:

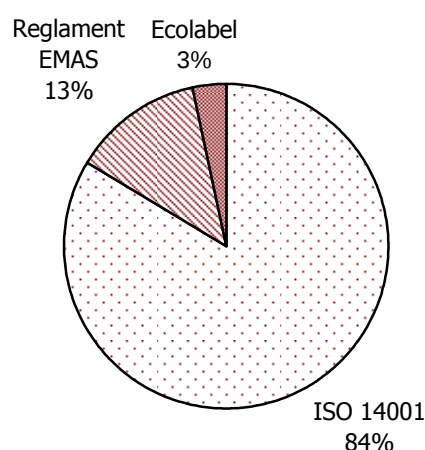
- Primera posició en Oficines d'Informació turística (representant el 25,8% del total nacional) així com en nombre de Càmpings (34,78% del total nacional).
- Segona posició en platges després d'Andalusia (representant el 26,4% del total nacional) i en Hotels i Apartaments turístics (representant l'11,29% del total nacional).

Models de gestió ambiental

Respecte als models de referència mediambientals, els quals representen al voltant del 20% del total de certificats, el 84% són d'acord amb la norma internacional ISO 14001, enfront d'un 13% basat en el Reglament EMAS i un 3% en l'Etiqueta Ecològica Europea.

Quant a la distribució subsectorial dels certificats en gestió ambiental, platges és el subsector amb més certificacions, representant quasi un 44,3% dels totals certificats en la Comunitat Valenciana.

DISTRIBUCIÓ PERCENTUAL SEGONS MODELS DE GESTIÓ AMBIENTAL

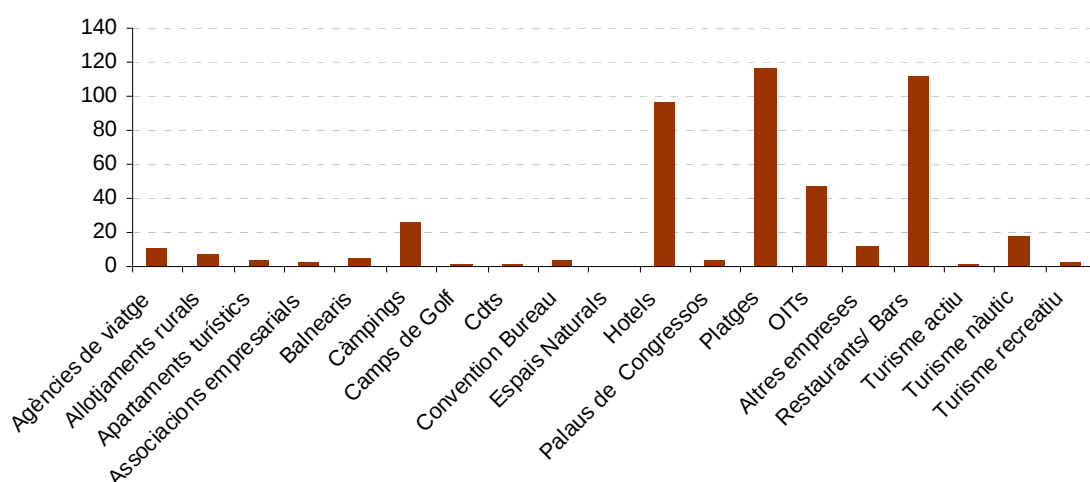
Font: Agència Valenciana del Turisme. Base de dades Qualitur Club, desembre 2012

Distribució de les certificacions per subsectors

La distribució subsectorial del nombre de certificacions en la Comunitat Valenciana mostra que Platges, el recurs per antonomàsia associat al sector turístic de la Comunitat Valenciana, és el subsector turístic que lidera el rànquing a nivell autonòmic, seguit del sector de Restauració i, en menor grau, el subsector Hoteler.

Atenent al nombre d'empreses certificades (en contraposició al nombre de certificats) el rànquing és liderat pel subsector Restauració.

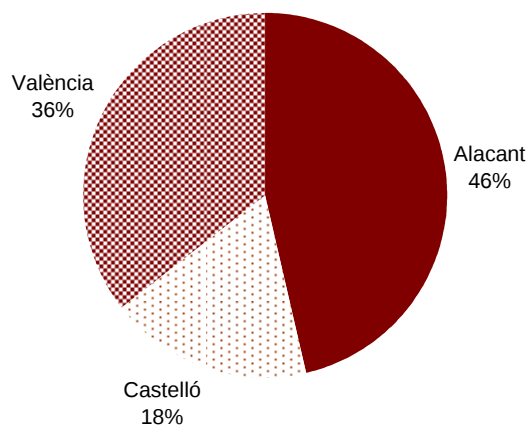
DISTRIBUCIÓ SUBSECTORIAL DE NOMBRE DE CERTIFICATS

Distribució provincial de les certificacions

Per províncies, és Alacant qui lidera el rànquing en nombre de certificacions, representant més del 46% sobre el total de la Comunitat Valenciana, seguit de la província de València amb un 35% i de la província de Castelló amb un 18% del total. (Veure "Quadros estadístics").

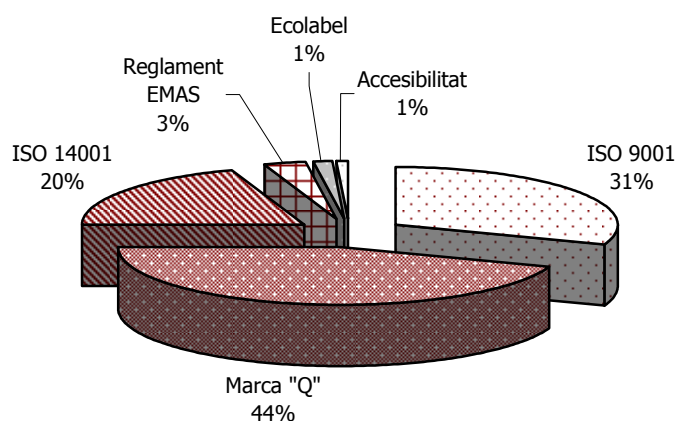
DISTRIBUCIÓ PERCENTUAL DEL NOMBRE DE CERTIFICATS PER PROVÍNCIES

Font: Agència Valenciana del Turisme. Base de dades de Qualitur Club, desembre 2012

Atenent els models de referència, cal destacar la província d'Alacant quant a l'Etiqueta Ecològica Europea, la província de Castelló per l'alt percentatge de certificats basats en la norma internacional de gestió ambiental ISO 14001, i la província de València respecte a la norma UNE 170001 d'Accessibilitat Universal. (Veure "Quadros estadístics").

DISTRIBUCIÓ DEL NOMBRE DE CERTIFICATS EN LA PROVÍNCIA D'ALACANT

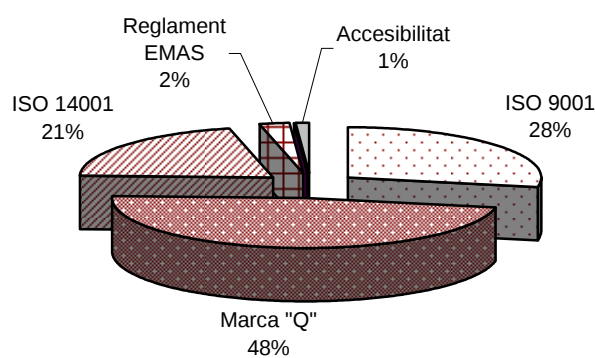

Font: Agència Valenciana del Turisme. Base de dades de Qualitur, desembre 2012

La província d'Alacant segueix el comportament de la mitjana de la Comunitat Valenciana quant als models de referència, liderant la Q Qualitat Turística. És la província que lidera el rànquing en nombre de certificats respecte a tots els models, a excepció d'Accessibilitat que és liderat per la província de València.

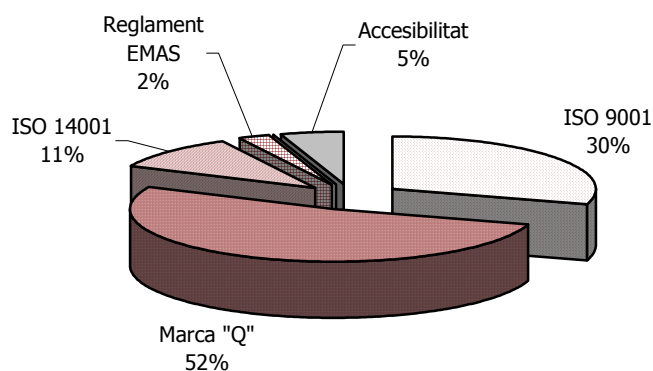
Així mateix, cal destacar que és l'única província on està present l'Ecolabel, o Etiqueta Ecològica Europea, implantada exclusivament en càmpings.

DISTRIBUCIÓ DEL NOMBRE DE CERTIFICATS EN LA PROVÍNCIA DE CASTELLÓ

Font: Agència Valenciana del Turisme. Base de dades de Qualitur, desembre 2012

DISTRIBUCIÓ DEL NOMBRE DE CERTIFICATS EN LA PROVÍNCIA DE VALÈNCIA

Font: Agència Valenciana del Turisme. Base de dades de Qualitur, desembre 2012

4.3.2. Evolució de Qualitur Club

La variació percentual anual del nombre de certificats en 2012 respecte al 2011 mostra un moderat descens de l'11% que no obstant això, no es veu reflectit en el nombre d'empreses i entitats certificades en la Comunitat Valenciana, les quals es mantenen en els dos anys consecutius en un total de 297.

Per províncies, destaca el lleu descens en nombre de certificats de la província d'Alacant, a causa de l'increment que experimenta la taxa interanual del nombre de certificats ISO 14001, entorn d'un 1,84%; en contraposició València i Castelló experimenten una caiguda en nombre de certificacions d'al voltant d'un 21% i un 12%.

Este comportament no obstant això no es veu reflectit en el nombre d'empreses certificades, atés que el descens que es produïx en les províncies de València i de Castelló, amb taxes interanuals negatives del 3,45% i del 7,55% es veu compensat amb l'increment en nombre d'empreses certificades en la província d'Alacant, que experimenta una taxa interanual creixent del 6,25%.

La major variació negativa per models de referència és la relativa als certificats Q Qualitat turística, els quals tenen una taxa interanual en el període 2011 – 2012 de -16,49%, seguida de la relativa al Reglament EMAS amb una taxa negativa d'un 14,29%.

4.3.3. SICTED 2012-2015 CV

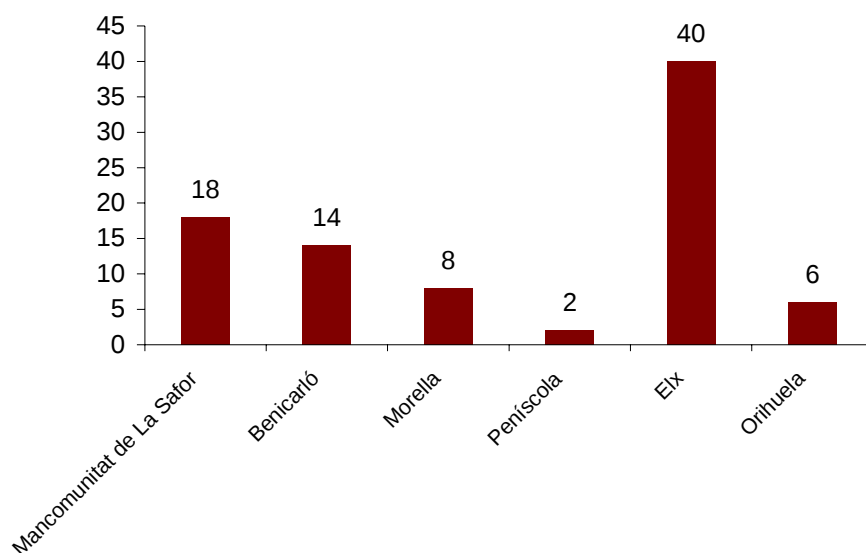
El Sistema Integral de Qualitat Turística en destinacions (SICTED), metodologia de Turespaña cedida a les comunitats autònomes per a la seua implantació, es basa en la consciència integral de destinació i la identificació d'objectius comuna per i per a tots els agents implicats. Este enfocament, té com a objectiu últim harmonitzar els nivells de qualitat dels servicis i productes que consumix el turista en la destinació.

En 2012, l'Agència Valenciana del Turisme, a través del programa QUALITUR, va dur a terme distintes actuacions dirigides a fomentar la cultura de la qualitat i concretament, la difusió del SICTED, algunes d'elles van ser:

- La qualificació de gestors, assessors i avaluadors
- Assessorament a les destinacions i a les empreses i entitats participants, per a la qual cosa es va firmar un conveni amb el Consell de Cambres d'Indústria i Comerç de la Comunitat Valenciana.
- Actuacions promocionals a través de la web de Qualitur www.qualitur.gva.es

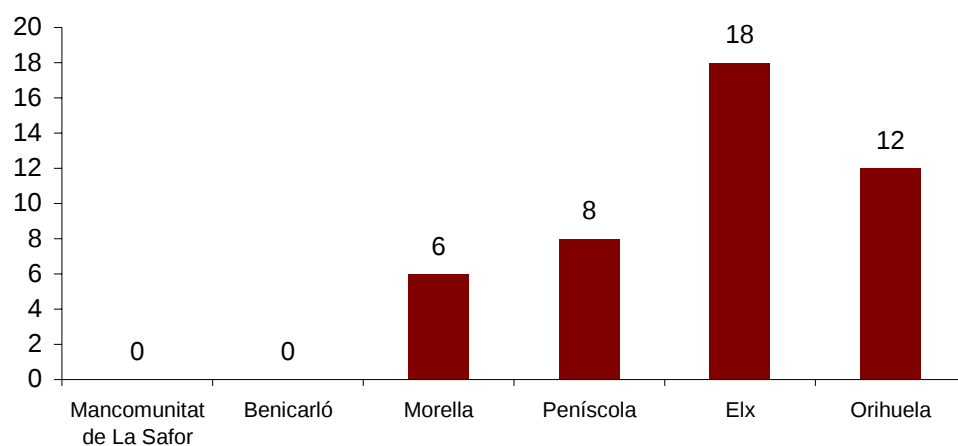
A finals de 2012, a Espanya hi ha 4.548 empreses i entitats distingides i 2.263 adherides. En la Comunitat Valenciana i després de huit mesos d'implantació de la nova metodologia, hi havia sis destinacions SICTED: Benicarló, Elx, Mancomunitat de la Safor, Morella, Orihuela i Peníscola. Entre les sis destinacions sumaven un total de 144 empreses i entitats turístiques participants, 44 d'elles distingides (un 30% del total de participants).

NOMBRE D'EMPRESSES I ENTITATS ADHERIDES AL SICTED EN 2012

Font: Agència Valenciana del Turisme, desembre 2012

NOMBRE D'EMPRESSES I ENTITATS DISTINGIDES PEL SICTED EN 2012

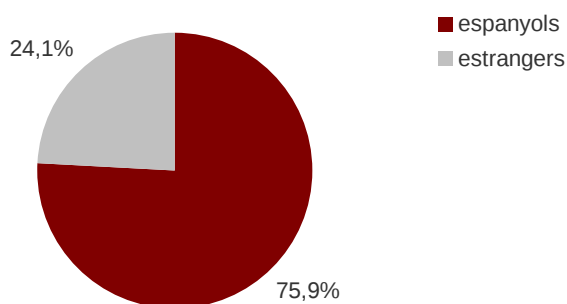
Font: Agència Valenciana del Turisme, desembre 2012

ANÀLISI GRÀFIC

ANÀLISI GRÀFIC

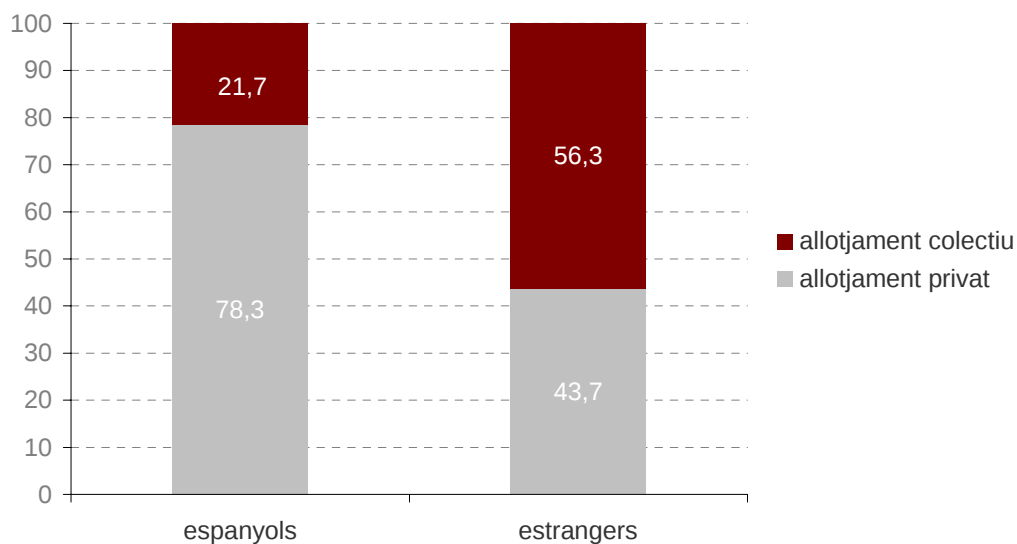
1. Total turistes amb destinació a la Comunitat Valenciana

1.1 DISTRIBUCIÓ PERCENTUAL DELS TURISTES SEGONS RESIDÈNCIA. ANY 2012

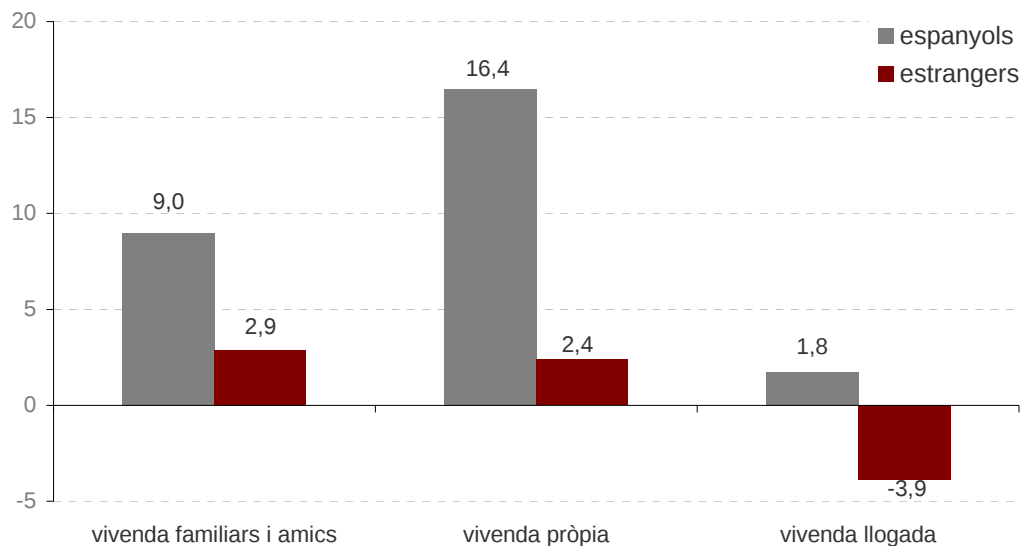
Font: IET. Familitur i Frontur 2012

1.2 ALLOTJAMENT EMPRAT SEGONS ORIGEN DELS VIATGERS (EN %). ANY 2012

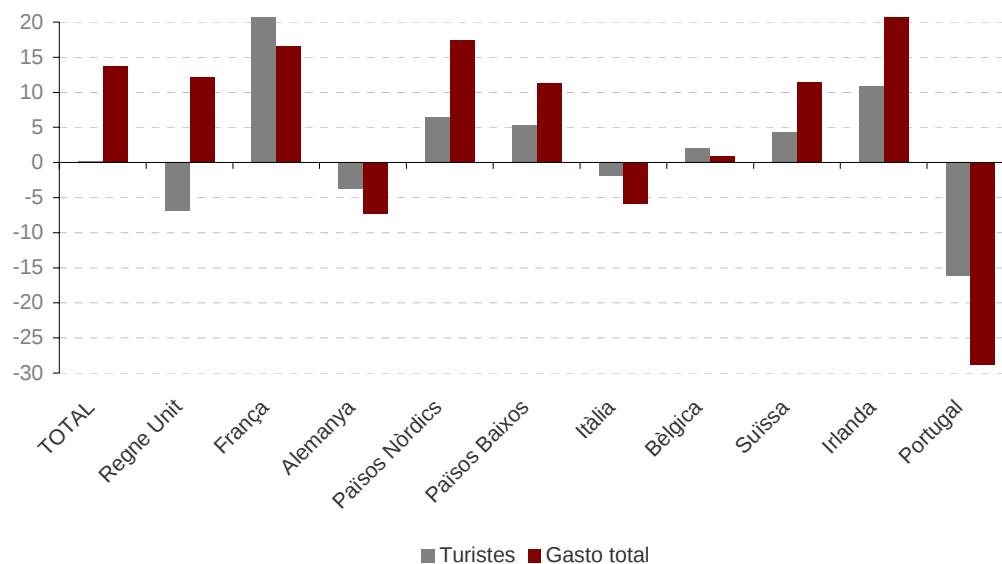
Font: IET. Familitur i Frontur 2012

1.3 EVOLUCIÓ 2012-11 DE LES PERNOCTACIONS SEGONS TIPOLOGIA D'ALLOTJAMENT (EN %)

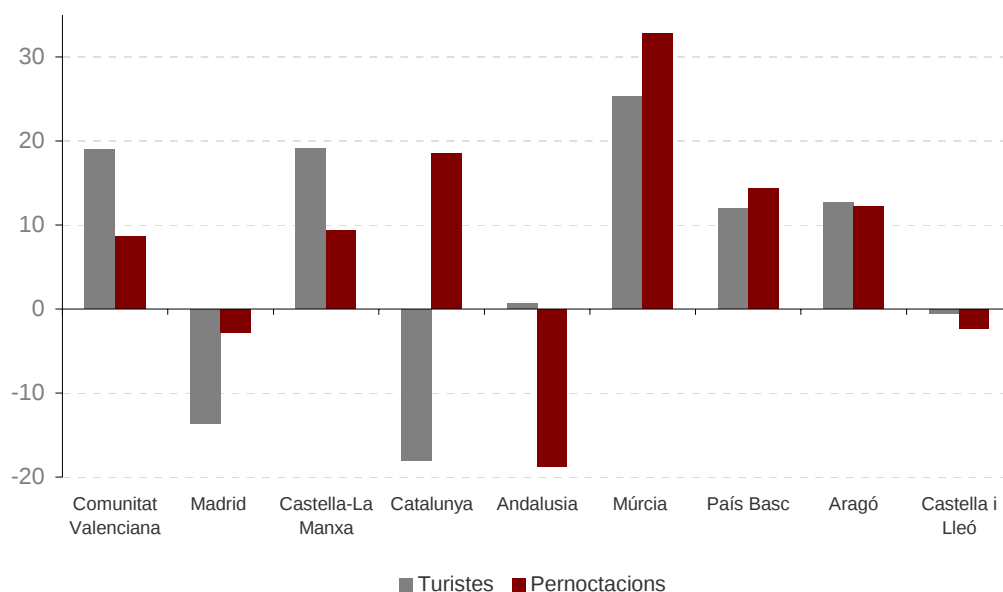
Font: IET. Familitur i Frontur 2012

1.4 EVOLUCIÓ 2012-11 DELS PRINCIPALS MERCATS ESTRANGERS (EN %)

Font: IET. Frontur i Egatur 2012

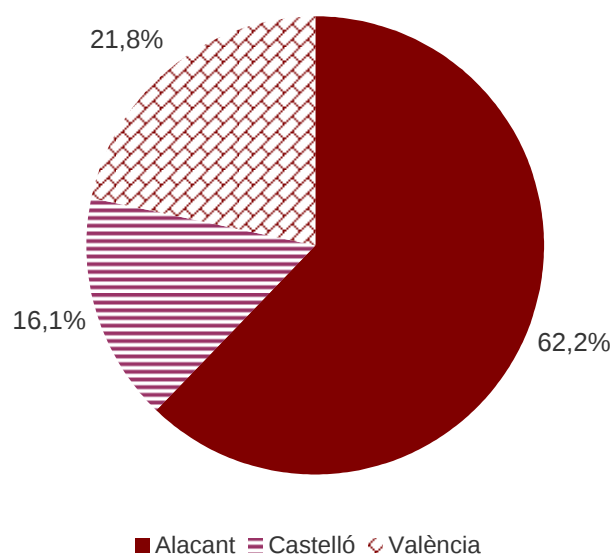
1.5 EVOLUCIÓ 2012-11 DELS PRINCIPALS MERCATS NACIONALS (EN %)

Font: IET. Familitur 2012

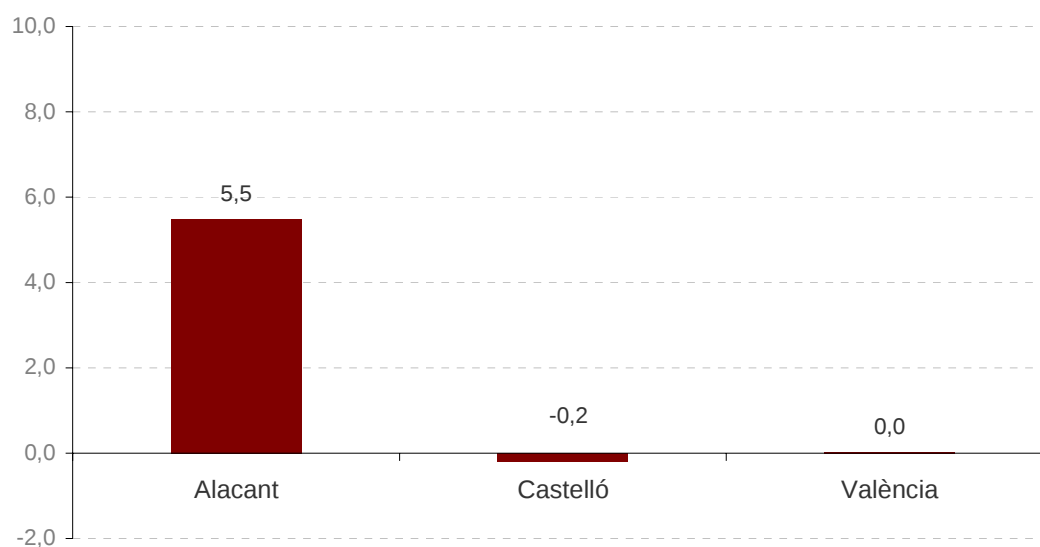
2. Pernoctacions en el total de l'allotjament col·lectiu

2.1 DISTRIBUCIÓ PERCENTUAL DE LES PERNOCTACIONS PER PROVÍNCIES. ANY 2012

Font: INE. Enquesta ocupació allotjaments turístics 2011

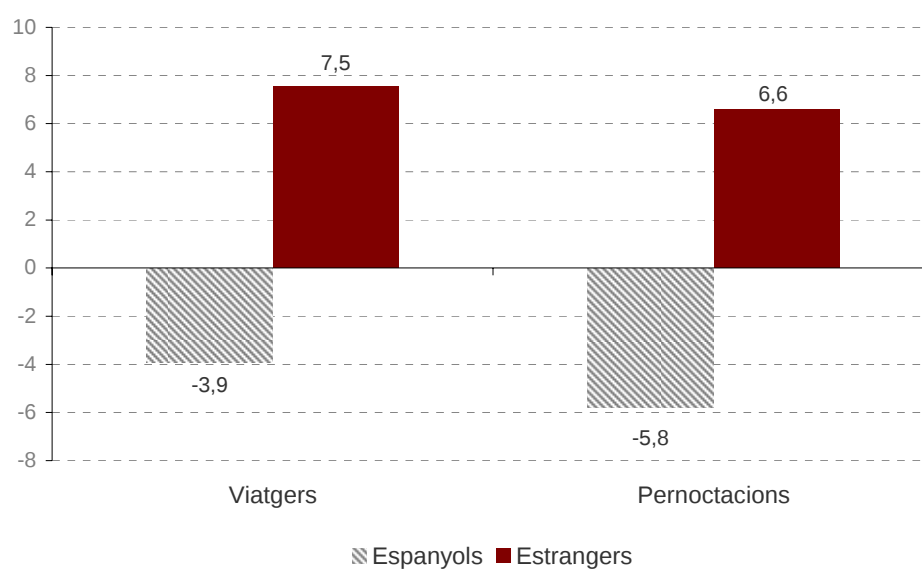
2.2 EVOLUCIÓ 2012-11 DE LES PERNOCTACIONS PER PROVÍNCIES (EN %)

Font: INE. Enquesta ocupació allotjaments turístics 2012

3. Turistes allotjats en establiments hotelers amb destinació a la Comunitat Valenciana

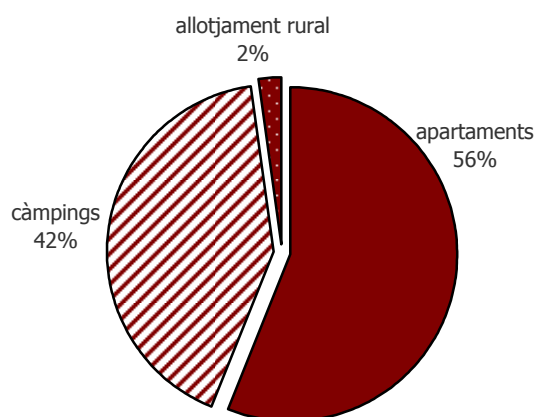
3.1 EVOLUCIÓ 2012-11 DELS VIATGERS I PERNOCTACIONS EN ESTABLIMENTS HOTELERS (EN %)

Font: INE. EOH 2012

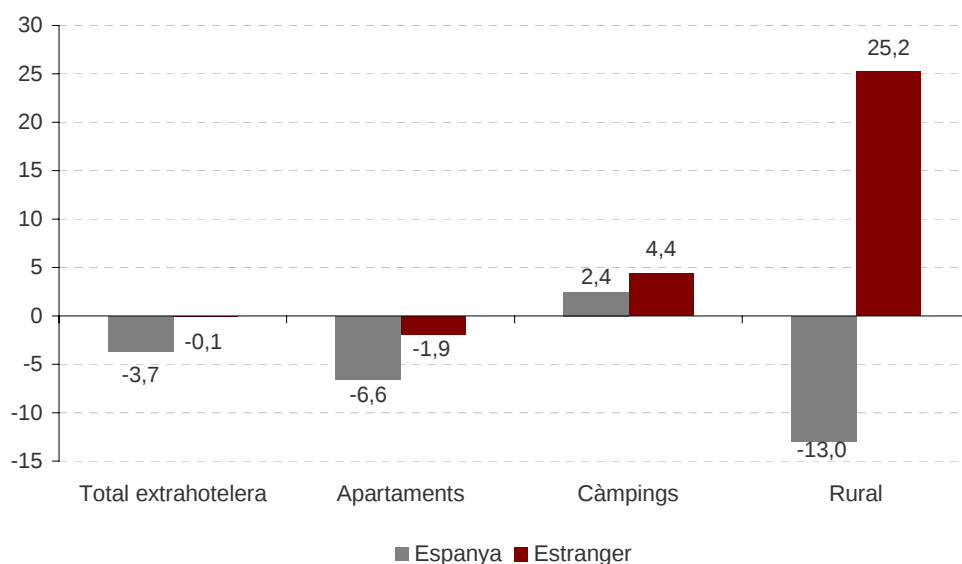
4. Turistes allotjats en establiments extrahotelers amb destinació Comunitat Valenciana

4.1 DISTRIBUCIÓ PERCENTUAL DE LES PERNOCTACIONS SEGONS MODALITAT DE ALLOTJAMENT. ANY 2012

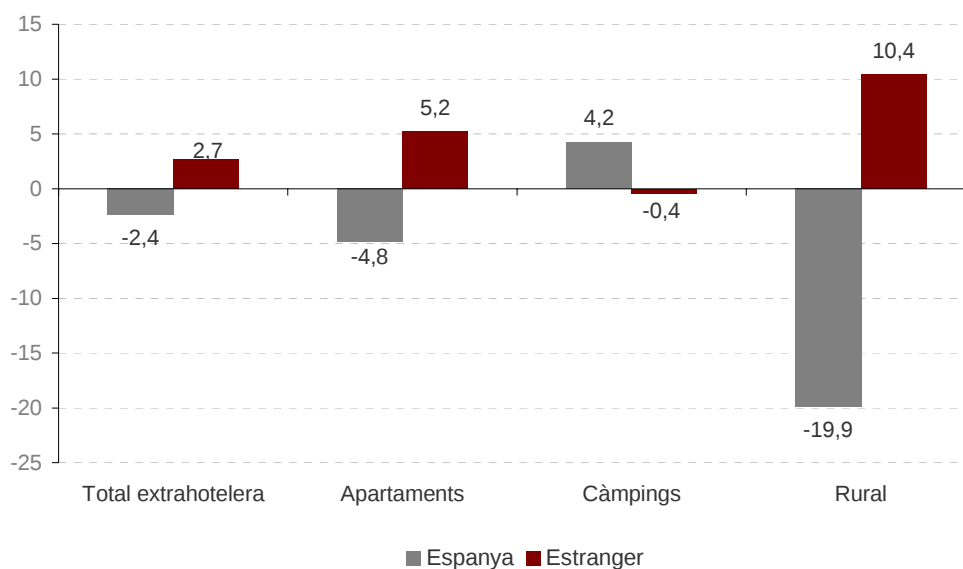
Font: INE. Enquesta d'Ocupació en Allotjaments Turístics 2012

4.2 EVOLUCIÓ 2012-11 DELS VIATGERS EN ESTABLIMENTS EXTRAHOTELERS (EN %)

Font: INE. Enquesta d'Ocupació en Allotjaments Turístics 2012

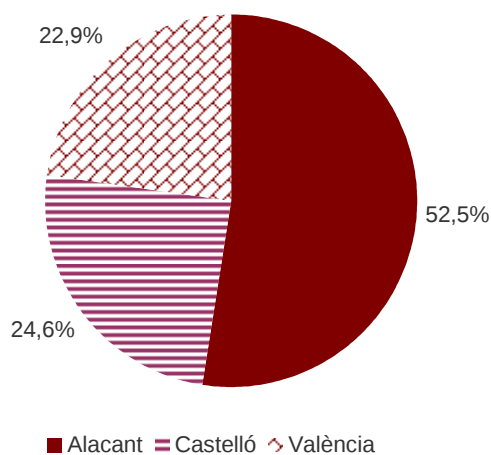
4.3 EVOLUCIÓ 2012-2011 DE LES PERNOCTACIONS EN ESTABLIMENTS EXTRAHOTELERS (EN %)

Font: INE. Enquesta d'Ocupació en Allotjaments Turístics 2012

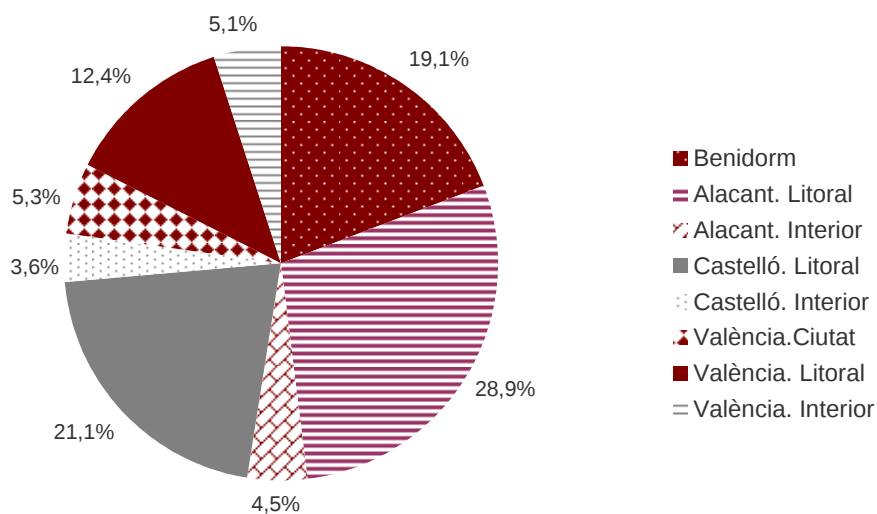
5. Oferta turística

5.1 DISTRIBUCIÓ PERCENTUAL DE L'OFERTA DE PLACES EN ALLOTJAMENT COLECTIU PER PROVÍNCIES. ANY 2012

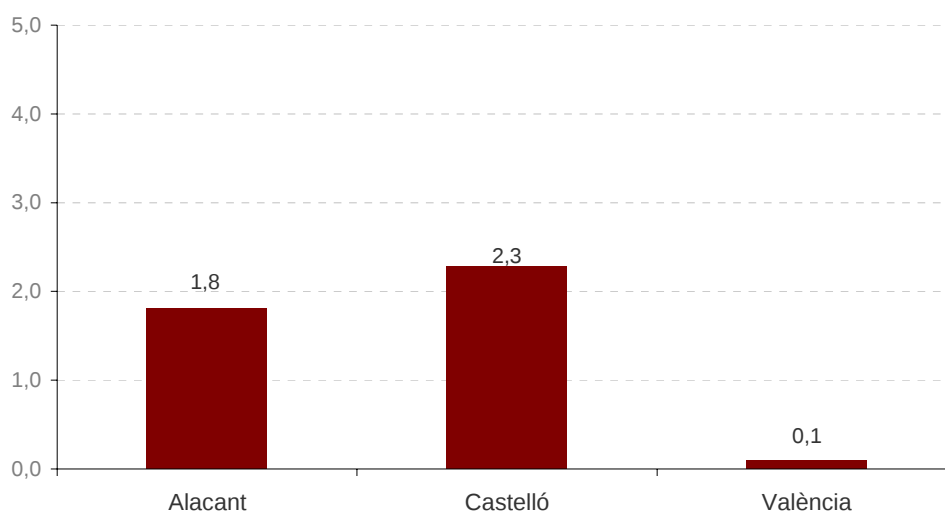
Font: INE. Enquesta d'Ocupació en Allotjaments Turístics 2012

5.2 DISTRIBUCIÓ PERCENTUAL DE L'OFERTA DE PLACES EN ALLOTJAMENT COLECTIU PER ZONES TURÍSTIQUES. ANY 2012

Font: INE. Enquesta d'Ocupació en Allotjaments Turístics 2012

5.3 EVOLUCIÓ 2012-11 DE LES PLACES EN ALLOTJAMENT COLECTIU PER PROVÍNCIES (EN %)

Font: INE. Enquesta d'Ocupació en Allotjaments Turístics 2012

QUADROS ESTADÍSTICS

QUADROS ESTADÍSTICS

1. Oferta turística

1.1. ALLOTJAMENT

1.1.1. Nombre d'establiments hotelers (hotels)

ZONES I PROVÍNCIES	ESTRELES D'OR					TOTAL
	1	2	3	4	5	
PROVÍNCIA ALACANT	48	70	132	84	9	343
Benidorm	7	26	58	35	3	129
Alacant. Litoral	25	30	60	40	5	160
Alacant. Interior	16	14	14	9	1	54
PROVÍNCIA CASTELLÓ	35	55	47	27	1	165
Castelló. Litoral	19	32	32	22	1	106
Castelló. Interior	16	23	15	5		59
PROVÍNCIA VALÈNCIA	37	50	88	58	7	240
València. Ciutat *	4	7	22	32	6	71
València. Litoral	9	14	31	11		65
València. Interior	24	29	35	15	1	104
C.VALENCIANA	120	175	267	169	17	748
Total litoral**	60	102	181	108	9	460
Total interior	56	66	64	29	2	217

Font: Agència Valenciana del Turisme. Registre d'Empreses, Establiments i Professions Turístiques. (Informació a 31 de desembre de 2012) (*) Únicament inclou el municipi de València. (**) El litoral no inclou la zona València.Ciutat

1.1.2. Nombre de places en establiments hotelers (hotels)

ZONES I PROVÍNCIES	ESTRELES D'OR					TOTAL
	1	2	3	4	5	
PROVÍNCIA ALACANT	2.334	6.875	30.375	25.775	2.583	67.942
Benidorm	407	4.314	19.782	14.299	1.024	39.826
Alacant. Litoral	1.413	2.032	9.648	10.208	1.319	24.620
Alacant. Interior	514	529	945	1.268	240	3.496
PROVÍNCIA CASTELLÓ	1.687	3.040	6.670	10.865	374	22.636
Castelló. Litoral	1.281	1.907	5.610	10.509	374	19.681
Castelló. Interior	406	1.133	1.060	356		2.955
PROVÍNCIA VALÈNCIA	1.956	3.068	12.178	14.700	1.596	33.498
València. Ciutat *	164	833	3.658	8.980	1.571	15.206
València. Litoral	319	633	4.916	3.553		9.421
València. Interior	1.473	1.602	3.604	2.167	25	8.871
C.VALENCIANA	5.977	12.983	49.223	51.340	4.553	124.076
Total litoral**	3.420	8.886	39.956	38.569	2.717	93.548
Total interior	2.393	3.264	5.609	3.791	265	15.322

Font: Agència Valenciana del Turisme. Registre d'Empreses, Establiments i Professions Turístiques. (Informació a 31 de desembre de 2012) (*) Únicament inclou el municipi de València. (**) El litoral no inclou la zona València.Ciutat

1.1.3 Nombre i places en establiments hotelers (hostals)

ZONES I PROVÍNCIES	ESTRELES DE PLATA						TOTAL	
	1		2		3			
	Nombre	Places	Nombre	Places	Nombre	Places	Nombre	Places
PROVÍNCIA ALACANT	63	2.083	20	883			83	2.966
Benidorm	3	141					3	141
Alacant. Litoral	43	1.510	14	722			57	2.232
Alacant. Interior	17	432	6	161			23	593
PROVÍNCIA CASTELLÓ	45	1.358	10	317			55	1.675
Castelló. Litoral	22	708	4	172			26	880
Castelló. Interior	23	650	6	145			29	795
PROVÍNCIA VALÈNCIA	49	1.445	14	611	1	64	64	2.120
València. Ciutat *	14	534	4	201			18	735
València. Litoral	7	172	3	102			10	274
València. Interior	28	739	7	308	1	64	36	1.111
C.VALENCIANA	157	4.886	44	1.811	1	64	202	6.761
Total litoral**	75	2.531	21	996			96	3.527
Total interior	68	1.821	19	614	1	64	88	2.499

Font: Agència Valenciana del Turisme. Registre d'Empreses, Establiments i Professions Turístiques. (Informació a 31 de desembre de 2012) (*) Únicament inclou el municipi de València. (**) El litoral no inclou la zona València.Ciutat

1.1.4. Nombre i places de càmpings

ZONES I PROVÍNCIES	GRAN CONFORT		PRIMERA		SEGONA		TOTAL	
	Nombre	Places	Nombre	Places	Nombre	Places	Nombre	Places
PROVÍNCIA ALACANT	3	2.579	7	7.703	27	17.311	37	27.593
Benidorm	1	666	1	1.430	8	9.244	10	11.340
Alacant. Litoral	2	1.913	4	1.589	15	7.359	21	10.861
Alacant. Interior			2	4684	4	708	6	5.392
PROVÍNCIA CASTELLÓ			15	9.411	26	11.056	41	20.467
Castelló. Litoral			12	8.440	20	9.585	32	18.025
Castelló. Interior			3	971	6	1.471	9	2.442
PROVÍNCIA VALÈNCIA			8	4.105	26	15.261	34	19.366
València. Ciutat					2	939	2	939
València. Litoral			4	2.736	15	11.513	19	14.249
València. Interior			4	1.369	9	2.809	13	4.178
C.VALENCIANA	3	2.579	30	21.219	79	43.628	112	67.426
Total litoral	3	2.579	21	14.195	58	37.701	82	54.475
Total interior			9	7.024	19	4.988	28	12.012

Font: Agència Valenciana del Turisme. Registre d'Empreses, Establiments i Professions Turístiques. (Informació a 31 de desembre de 2012)

1.1.5. Nombre i places d'apartaments*

ZONES I PROVÍNCIES	CATEGORIES						TOTAL	
	SUPERIOR /LUXE		PRIMERA		ESTÀNDARD /SEGONA			
	Nombre	Places	Nombre	Places	Nombre	Places	Nombre	Places
PROVÍNCIA ALACANT	223	1.000	2.368	9.674	19.363	87.886	21.954	98.560
Benidorm	1	4	886	2.888	5.401	18.497	6.288	21.389
Alacant. Litoral	220	988	1.431	6.462	12.983	64.554	14.634	72.004
Alacant. Interior	2	8	51	324	979	4.835	1.032	5.167
PROVÍNCIA CASTELLÓ	53	312	636	2.852	8.028	41.546	8.717	44.710
Castelló. Litoral	50	301	527	2.332	7.417	38.930	7.994	41.563
Castelló. Interior	3	11	109	520	611	2.616	723	3.147
PROVÍNCIA VALÈNCIA	26	169	388	2.271	5.095	25.936	5.509	28.376
València. Ciutat	2	12	49	207	765	3.243	816	3.462
València. Litoral	24	157	303	1.835	4.077	21.480	4.404	23.472
València. Interior			36	229	253	1.213	289	1.442
C.VALENCIANA	302	1.481	3.392	14.797	32.486	155.368	36.180	171.646
Total litoral	295	1.450	3.147	13.517	29.878	143.461	33.320	158.428
Total interior	5	19	196	1.073	1.843	8.664	2.044	9.756

Font: Agència Valenciana del Turisme. Registre d'Empreses, Establiments i Professions Turístiques. (Informació a 31 de desembre de 2012). (*) Reunix el nombre d'unitats d'allotjament turístic inscrits en el "Registre d'empreses explotadores i apartaments turístics", de l'Agència Valenciana del Turisme. En 2009 van entrar en vigor dos nous decrets reguladors d'esta modalitat d'allotjament (91/2009 i 92/2009) que van afectar la classificació, obrint-se un període de 3 anys per a l'adaptació a les noves categories (Superior, Primera i Estàndard) dels establiments donats d'alta amb anterioritat. Això ha comportat un increment de l'activitat d'altres i baixes, així com la distribució en blocs i conjunts d'una part de l'oferta.

1.1.6. Nombre i places de cases rurals

ZONES I PROVÍNCIES	CASES RURALS					
	ESTÀNDARD		SUPERIOR		TOTAL	
	Nre.	Places	Nre.	Places	Nre.	Places
PROVÍNCIA ALACANT	227	1.816	17	192	244	2.008
Benidorm						
Alacant. Litoral	9	89			9	89
Alacant. Interior	218	1.727	17	192	235	1.919
PROVÍNCIA CASTELLÓ	490	3.514	20	155	510	3.669
Castelló. Litoral	6	51	1	8	7	59
Castelló. Interior	484	3.463	19	147	503	3.610
PROVÍNCIA VALÈNCIA	312	2.341	7	90	319	2.431
València. Ciutat						
València. Litoral						
València. Interior	312	2.341	7	90	319	2.431
C.VALENCIANA	1.029	7.671	44	437	1.073	8.108
Total litoral	15	140	1	8	16	148
Total interior	1.014	7.531	43	429	1.057	7.960

Font: Agència Valenciana del Turisme. Registre d'Empreses, Establiments i Professions Turístiques. (Informació a 31 de desembre de 2012).

1.1.7. Nombre i places d'albergs

ZONES I PROVÍNCIES	ALBERGS					
	ESTÀNDARD		SUPERIOR		TOTAL	
	Nre.	Places	Nre.	Places	Nre.	Places
PROVÍNCIA ALACANT	13	738	1	52	14	790
Benidorm						
Alacant. Litoral	4	289	1	52	5	341
Alacant. Interior	9	449			9	449
PROVÍNCIA CASTELLÓ	16	660			16	660
Castelló. Litoral						
Castelló. Interior	16	660			16	660
PROVÍNCIA VALÈNCIA	24	1.503			24	1.503
València. Ciutat						
València. Litoral						
València. Interior	24	1.503			24	1.503
C.VALENCIANA	53	2.901	1	52	54	2.953
Total litoral	4	289	1	52	5	341
Total interior	49	2.612			49	2.612

Font: Agència Valenciana del Turisme. Registre d'Empreses, Establiments i Professions Turístiques. (Informació a 31 de desembre de 2012).

1.2. INFORMACIÓ I VIATGES

1.2.1. Agències de viatge

ZONES I PROVÍNCIES	Cases Centrals				Sucursals				TOTAL GENERAL
	Mayor / Detall	Mayo- rista	Detal- lista	Total	Mayor / Detall	Mayo- rista	Detal- lista	Total	
PROVÍNCIA ALACANT	48	2	256	306	150	2	48	200	506
Benidorm	13		25	38	20	2	2	24	62
Alacant. Litoral	24	2	138	164	89		23	112	276
Alacant. Interior	11		93	104	41		23	64	168
PROVÍNCIA CASTELLÓ	10		52	62	41		4	45	107
Castelló. Litoral	10		35	45	24		3	27	72
Castelló. Interior			17	17	17		1	18	35
PROVÍNCIA VALÈNCIA	58	2	400	460	184	5	54	243	703
València. Ciutat	37	1	147	185	97	5	31	133	318
València. Litoral	4		58	62	20		7	27	89
València. Interior	17	1	195	213	67		16	83	296
COMUNITAT VALENCIANA	116	4	708	828	375	7	106	488	1316
Total litoral	51	2	256	309	153	2	35	190	499
Total interior	28	1	305	334	125		40	165	499

Font: Agència Valenciana del Turisme. Registre d'Empreses, Establiments i Professions Turístiques. (Informació a 31 de desembre de 2012).

1.2.2. Oficines d'informació turística

ZONES I PROVÍNCIES	Red Tourist Info	Altres oficines de Turisme
PROVÍNCIA ALACANT	84	2
Benidorm	4	
Alacant. Litoral	49	
Alacant. Interior	31	2
PROVÍNCIA CASTELLÓ	56	2
Castelló. Litoral	33	
Castelló. Interior	23	2
PROVÍNCIA VALÈNCIA	70	
València. Ciutat	7	
València. Litoral	24	
València. Interior	39	
COMUNITAT VALENCIANA	210	4
Total litoral*	110	
Total interior	93	93
FORA COMUNITAT VALENCIANA	2	
Brusel·les	1	
Londres	1	
TOTAL OFICINES INFORMACIÓ	212	4

Font: Agència Valenciana del Turisme. Winsitur

(*) No inclou la ciutat de València.

1.3. EXCEL·LENCIA EN LA GESTIÓ

1.3.1. Qualitur Club. Certificacions en qualitat, medi ambient i accesibilitat

PROVÍNCIES	Qualitat		Medi Ambient			Accesibilitat	Total certificats	Total empreses certificades
	ISO 9001	Marca "Q"	ISO 14001	Reglament EMAS	Ecolabel			
Alacant	65	95	42	6	3	2	213	136
Castelló	23	39	17	2		1	82	49
València	48	84	17	4		8	161	112
TOTAL	136	218	76	12	3	11	456	297
% por models	29,82	47,81	16,67	2,63	0,66			
% por àmbits		77,63			19,96	2,41		

Font: Agència Valenciana del Turisme. www.qualitur.gva.es

SUBSECTORS TURÍSTICS	Models en qualitat		Models en medi ambient			Accesibilitat
	ISO 9001	Marca "Q"	ISO 14001	Reglament EMAS	Ecolabel	
Hotels	47	64	13	3	2	129
Apartaments turístics	4					4
Càmpings	7	7	3	1		18
Allotjaments rurals	4	11	1	1		17
Agències de viatge	12	12				24
Restaurants	25	83	4	1		113
Balnearis	5	1				6
Camps de golf	1	1	2			4
Turisme Nàutic	8	1	5	2		16
Turisme Recreatiu	1		1			2
Associacions empresarials	3					3
Autocars de turisme		4				4
Lloguer de transports	1					1
Centres de Turisme (CdT's)	1					1
Espais naturals		1				1
Platges	27	47	34	6	5	119
Palaus de Congressos	1	1	1			3
Convention Bureau	1	2				3
Oficines d'Informació Turística	10	38	2		1	51
Total	158	273	66	14	8	519

SUBSECTORS TURÍSTICS	Total certificats	Total empreses	% certificats	% empreses
Hotels	9	7	1,97	2,36
Apartaments turístics	7	4	1,54	1,35
Càmpings	8	7	1,75	2,36
Allotjaments rurals	2	2	0,44	0,67
Agències de viatge	5	4	1,10	1,35
Restaurants	22	11	4,82	3,70
Balnearis	24	13	5,26	4,38
Camps de golf	3	2	0,66	0,67
Turisme Nàutic	1	1	0,22	0,34
Turisme Recreatiu	3	2	0,66	0,67
Associacions empresarials	5	2	1,10	0,67
Autocars de turisme	1	1	0,22	0,34
Lloguer de transports	94	73	20,61	24,58
Centres de Turisme (CdT's)	46	36	10,09	12,12
Espais naturals	115	44	25,22	14,81
Platges	88	75	19,30	25,25
Palaus de Congressos	1	1	0,22	0,34
Convention Bureau	18	8	3,95	2,69
Oficines d'Informació Turística	4	4	0,88	1,35
Total	456	297	100,00	100

Font: Agència Valenciana del Turisme. www.qualitur.gva.es

1.3.2. Evolució de Qualitur Club

Províncies	Nre. de certificats en ISO 9001			Variacions	
	2010	2011	2012	var 10/11	Var 11/12
Alacant	69	67	65	-2,90	-2,99
Castelló	27	29	23	7,41	-20,69
València	61	60	48	-1,64	-20,00
TOTAL	157	156	136	-0,64	-0,64

Províncies	Nre. de certificats Q Qualitat Turística			Variacions	
	2010	2011	2012	var 10/11	Var 11/12
Alacant	112	110	95	-1,79	-13,64
Castelló	41	42	39	2,44	-7,14
València	120	109	84	-9,17	-22,94
TOTAL	273	261	218	-4,40	-16,48

Províncies	Nre. de certificats ISO 14001			Variacions	
	2010	2011	2012	var 10/11	Var 11/12
Alacant	31	30	42	-3,23	40,00
Castelló	16	20	17	25,00	-15,00
València	19	21	17	10,53	-19,05
TOTAL	66	71	76	7,58	7,58

Províncies	Nre. de certificats emas			Variacions	
	2010	2011	2012	var 10/11	Var 11/12
Alacant	6	6	6	0,00	0,00
Castelló	2	2	2	0,00	0,00
València	6	4	4	-33,33	0,00
TOTAL	14	12	12	-14,29	-14,29

Províncies	Nre. de certificats Ecolabel			Variacions	
	2010	2011	2012	var 10/11	Var 11/12
Alacant		3	3		0,00
Castelló					
València					
TOTAL		3			

Províncies	Nre. de certificats en Accesibilitat			Variacions	
	2010	2011	2012	var 10/11	Var 11/12
Alacant		1	2		100,00
Castelló		1	1		0,00
València	8	10	8	25,00	-20,00
TOTAL	8	12	11	50,00	50,00

Províncies	Nre. de certificats			Variacions	
	2010	2011	2012,00	var 10/11	Var 11/12
Alacant	218	217	213	-0,46	-1,84
Castelló	86	94	82	9,30	-12,77
València	214	204	161	-4,67	-21,08
TOTAL	518	515	456	-0,58	-11,46

Províncies	Nre. de Empreses certificats			Variacions	
	2010	2011	2012	var 10/11	Var 11/12
Alacant	130	128	136	-1,54	6,25
Castelló	48	53	49	10,42	-7,55
València	122	116	112	-4,92	-3,45
TOTAL	300	297	297	-1,00	0,00

Font: Agència Valenciana del Turisme. www.qualitur.gva.es

1.3.3. SICTED CV - Sistema Integral de Qualitat Turística en Destinacions

Empreses i entitats adherides al SICTED

Subsectors	Mancomunitat de La Safor	Benicarló	Morella	Peníscola	Elx	Orihuela	Total
Allotjament rural			1		2		3
Artesans			1		1		2
Bars i cafeteries					5		5
Cellers					1		1
Càmpings	3						3
Comerçs		3	1		2		6
Escola d'espanyol					1		1
Guies turístics							
Hotels i apartaments turístics	5		2		1		8
Museus		1			3		4
Oficina d'informació turística	5			1			6
OPCs					3		3
Altres servicis		1					1
Palau de congressos							
Platges	3			1	1	6	11
Restaurants	1	4	3		18		26
Seguretat							
Transport	1				2		3
Turisme actiu		5					5
TOTAL	18	14	8	2	40	6	88

Font: Agència Valenciana del Turisme a partir de la plataforma www.calidadendestinos.org

Empreses i entitats distingides SICTED

Subsectors	Mancomunitat de La Safor	Benicarló	Morella	Peníscola	Elx	Orihuela	Total
Allotjament rural			1				1
Artesans							
Bars i cafeteries							
Cellers							
Càmpings				1			1
Comerçs					1		1
Escola de espanyol							
Guies turístics			1				1
Hotels i apartaments turístics			1		2		3
Museus			1		2	3	6
Oficina d'informació turística			1		3	2	6
OPCs					1		1
Altres servicis							
Palau de congressos					1		1
Platges					5	5	10
Restaurants			1	7	2		10
Seguretat					1		1
Transport						2	2
Turisme actiu							
TOTAL			6	8	18	12	44

Font: Agència Valenciana del Turisme a partir de la plataforma www.calidadendestinos.org

1.4. RESTAURACIÓ

1.4.1. Nombre de restaurants

ZONES I PROVÍNCIES	CATEGORIES			TOTAL
	Primera	Segona	Tercera	
PROVÍNCIA ALACANT	39	294	6.201	6.534
Benidorm	3	13	638	654
Alacant. Litoral	29	243	4.251	4.523
Alacant. Interior	7	38	1.312	1.357
PROVÍNCIA CASTELLÓ	7	71	1.850	1.928
Castelló. Litoral	4	48	1.232	1.284
Castelló. Interior	3	23	618	644
PROVÍNCIA VALÈNCIA	51	188	5.972	6.211
València. Ciutat	24	91	2.242	2.357
València. Litoral	12	32	1.263	1.307
València. Interior	15	65	2.467	2.547
COMUNITAT VALENCIANA	97	553	14.023	14.673
Total litoral	48	336	7.384	7.768
Total interior	25	126	4.397	4.548

Font: Agència Valenciana del Turisme. Registre d'Empreses, Establiments i Professions Turístiques. (Informació a 31 de desembre de 2012).

1.5. ESPORTS I RECREACIÓ

1.5.1. Instal·lacions esportives i d'oci

ZONES I PROVÍNCIES	Ports Esportius*	Camps de golf**	Parcs aquàtics***
PROVÍNCIA ALACANT	24	22	4
Benidorm	1	3	2
Alacant. Litoral	23	13	1
Alacant. Interior		6	1
PROVÍNCIA CASTELLÓ	7	4	4
Castelló. Litoral	7	1	3
Castelló. Interior		3	1
PROVÍNCIA VALÈNCIA	9	10	1
València. Ciutat	1	1	
València. Litoral	8	1	1
València. Interior		8	
COMUNITAT VALENCIANA	40	36	9

Font: Agència Valenciana del Turisme. *Conselleria de Infraestructures, Territori i Medi Ambient. ***Real Federación española de Golf*. Se inclouen 5 camps *Pitch and Putt*. ***Agència Valenciana del Turisme. Winsitur

1.5.2 Parcs naturals

Denominació	Superfície terrestre en ha.	Termes Municipals
Parc Natural del Montgó	2.118	Dénia i Xàbia
Parc Natural del Carrascal de la Font Roja	2.298	Alcoi i Ibi
Parc Natural de Las Salinas de Santa Pola	2.470	Santa Pola i Elx
Parc Natural de las Lagunas de La Mata y Torrevieja	3.700	Torrevieja, Guardamar de Segura, Els Montesinos i Rojales
Parc Natural del Penyal de Ifach	45	Calp
Parc Natural Serra Gelada	5.564	Benidorm, L'Alfàs del Pi i Altea
Parc Natural de El Fondo	2.387	Elx i Crevillent
Parc Natural del Marjal Pego-Oliva	1.250	Oliva i Pego
Parc Natural de la Serra de Mariola	17.000	Agres, Alcoi, Alfafara, Banyeres de Mariola, Bocairent, Cocentaina i Muro d'Alcoi
Parc Natural Puebla de San Miguel	6.390	Puebla de San Miguel, Casas Altas, Ademuz y Casas Bajas
Parc Natural Serra de Espadà	31.180	Alfondegulla, Algimia d'Almonacid, Artana, Ayódar, Matet, Suera, Tales, El Vall d'Almonacid, L'Alcúdia de Veo, Aín, Almedíjar, Azuébar, Chóvar, Esllida, Les Fonts d'Ayódar, Higuera, Paviás, Torralba del Pinar i Villamalur
Parc Natural del Penyagolosa	1.094	Villahermosa del Río, Vistabella del Maestrat i Xodos
Paraje Natural del Desierto de las Palmas	3.200	Benicàssim, Cabanes, La Pobla Tornesa, Borriol i Castelló
Parc Natural de la Serra d'Irta	12.000	Alcalà de Xivert, Peníscola i Santa Magdalena de Pulpis
Parc Natural de la Tinença de Benifassà	4.965	Castell de Cabres, la Pobla de Benifassà, Rosell, Vallibona, Coratxà, Boixar, Fredes, El Ballestar i Bel
Parc Natural del Prat de Cabanes-Torreblanca	865	Cabanes i Torreblanca
Parc Natural de les Illes Columbretes	5.543	Castelló
Parc Natural de l'Albufera	21.120	València, Silla, Sueca, Cullera, Albal, Beniparrell, Catarroja, Sedaví, Sollana, Alfafar, Massanassa, Algemesí i Albalat de la Ribera
Parc Natural Chera-Sot de Chera	6.451	Chera, Sot de Chera
Parc Natural de la Serra Calderona	18.019	Albalat dels Tarongers, Algimia de Alfara, Altura, Estivella, Gátova, Gilet, Marines, Náquera, Olocau, Sagunt, Segart, Segorbe, Serra i Torres Torres
Parc Natural del Túria	4.692	Benaguasil, L'Elia, Llíria, Manises, Paterna, Pedralba, Quart de Poblet, Riba-Roja de Túria, Vilamarxant, València, Mislata, San Antonio de Benageber i Cheste
Parc Natural Hoces del Cabriel	31.446	Villargordo del Cabriel, Venta del Moro i Requena

Font: Conselleria d'Infraestructures, Territori i Medi Ambient

1.5.3. Salut i esplai

ZONES I PROVÍNCIES	Albergs i campaments juvenils		Turisme de salut	
	Nombre	Places	Termalisme	Altres instal·lacions*
PROVÍNCIA ALACANT	13	1.222		22
Benidorm				8
Alacant. Litoral	6	797		11
Alacant. Interior	7	425		3
PROVÍNCIA CASTELLÓ	7	830	2	8
Castelló. Litoral	5	728		6
Castelló. Interior	2	102	2	2
PROVÍNCIA VALÈNCIA	14	1.496	5	6
València. Ciutat	2	112	1	2
València. Litoral	1	94		3
València. Interior	11	1.290	4	1
C.VALENCIANA	34	3.548	7	36

Font: Agència Valenciana del Turisme. Winsitur

* La dada correspon a nombre d'hotels que disposen d'instal·lacions amb servicis de bellesa, relax i/o talassoteràpia

1.5.4. Banderes Blaves

MUNICIPIS I PROVÍNCIES	Platges	Ports Esportius	MUNICIPIS I PROVÍNCIES	Platges	Ports Esportius
ALACANT					
Alacant	4	1	Guardamar del Segura	3	
Altea	2	1	Pilar de la Horadada	3	
Benidorm	3		La Vila Joiosa	5	1
Benissa	1	1	L'Alfàs del Pi	1	
Calp	2	1	Orihuela	7	1
Dénia	2	1	Santa Pola	4	1
El Campello	2		Teulada	3	
Elx	5		Torreveja	4	2
Finestrat	1		Xàbia	3	1
CASTELLÓ					
Alcalà de Xivert	5		Xilxes	2	
Almenara	1		Moncofa	2	
Benicarló	2		Orpesa	4	1
Benicàssim	4		Peñíscola	1	
Burriana	1		Torreblanca	2	
Castelló de la Plana	2		Vinaròs	1	
VALÈNCIA					
Bellreguard	1		Piles	1	
Canet d'En Berenguer	1		Puçol	1	
Cullera	6		Sagunt	2	
Gandia	1		Tavernes de la Valldigna	2	
Miramar	1		València	6	
Oliva	2		Xeraco	1	
La Pobla de Farnals	1				

Font: Fundació para la Educación Ambiental (FEE)

1.6. CULTURA

1.6.1. Activitat cultural

ZONES I PROVÍNCIES	Museus i col·leccions museogràfiques	Monuments i conjunts històrics
PROVÍNCIA ALACANT	153	548
Benidorm	1	5
Alacant. Litoral	64	236
Alacant. Interior	88	307
PROVÍNCIA CASTELLÓ	74	323
Castelló. Litoral	25	104
Castelló. Interior	49	219
PROVÍNCIA VALÈNCIA	170	455
València. Ciutat	53	73
València. Litoral	26	52
València. Interior	91	330
C.VALENCIANA	394	1.326

Font: Agència Valenciana del Turisme. Winsitur

1.7. ALTRES INFORMACIONS

1.7.1. Demografia i territori

ZONES I PROVÍNCIES	Població de dret	Superfície (Km2)	Densitat (hab / km2)	Superfície forestal (ha.)
Benidorm	1.943.910	5.816	334	247.375,55
Litoral Alacant	72.991	39	1.895	
Interior Alacant	1.092.250	1.623	673	
PROVÍNCIA ALACANT	778.669	4.155	187	
Litoral Castelló	604.564	6.632	91	399.148,91
Interior Castelló	381.075	919	415	
PROVÍNCIA CASTELLÓ	223.489	5.713	39	
València ciutat	2.580.792	10.806	239	568.552,76
Litoral de València	797.028	135	5.920	
Interior de València	1.419.512	566	2.510	
PROVÍNCIA VALÈNCIA	364.252	10.106	36	
C.VALENCIANA	5.129.266	23.254	221	1.215.077,22

Fonts: Padró municipal 2012 (INE), *Instituto Geográfico Nacional* (IGN), elaboració pròpia a partir de les dades de l'INE i IGN, Conselleria d'Infraestructures, Territori i Medi Ambient.

1.7.2 Climatologia

Observatoris	Temperatura mitjana			Nombre d'hores de sol			Precipitació total en mil·límetres		
	Alacant	Castelló	València	Alacant	Castelló	València	Alacant	Castelló	València
Gener	11,5	10,1	11,0	150	129	118	46,6	43,8	58,9
Febrer	12,3	11,0	11,9	142	131	141	21,6	29,6	40,0
Març	13,0	12,2	13,1	176	n.d.	175	37,6	34,6	47,7
Abril	16,0	15,6	15,9	237	n.d.	219	18,8	27,0	30,3
Maig	18,7	18,3	18,9	315	n.d.	287	42,8	68,9	55,9
Juny	22,5	22,4	22,4	305	206	260	43,3	48,3	21,7
Juliol	26,6	26,8	26,4	341	248	306	0,0	n.d.	1,7
Agost	26,8	25,0	26,5	n.d.	n.d.	279	15,5	19,2	21,8
Setembre	23,8	23,3	23,5	273	158	245	28,8	5,8	40,4
Octubre	18,8	18,1	18,7	214	n.d.	216	19,0	86,8	79,2
Novembre	14,9	13,9	14,9	184	156	200	37,4	11,3	18,4
Desembre	11,0	10,5	11,3	152	n.d.	136	13,7	13,0	20,6

Font: Instituto Nacional de Estadística, INE (Dades de la sèrie 1997-2010)

2. Demanda Turística

2.1. VIATGERS I PERNOCTACIONS EN ESTABLIMENTS HOTELERS

2.1.1. Viatgers totals

ZONES I PROVÍNCIES	ESTRANGERS	ESPANYOLS	TOTALS
	TOTAL	TOTAL	
Benidorm	781.787	1.022.294	1.804.081
Litoral Alacant sense Benidorm	491.702	947.421	1.439.123
Litoral Alacant	1.273.489	1.969.715	3.243.204
Interior Alacant	39.970	135.112	175.082
PROVÍNCIA ALACANT	1.313.459	2.104.827	3.418.285
Litoral Castelló	172.685	650.373	823.058
Interior Castelló	10.724	100.551	111.275
PROVÍNCIA CASTELLÓ	183.409	750.924	934.333
València ciutat	736.174	826.283	1.562.457
Litoral de València	37.923	310.246	348.169
Interior de València	178.274	490.338	668.612
PROVÍNCIA VALÈNCIA	952.371	1.626.867	2.579.238
C.VALENCIANA	2.449.237	4.482.615	6.931.852
Total litoral (sense València ciutat)	1.484.097	2.930.334	4.414.431
Total interior	228.968	726.001	954.969

Font: INE Enquesta d'Ocupació Hotelera, inclou pensions.

2.1.2. Pernotacions totals

ZONES I PROVÍNCIES	ESTRANGERS	ESPANYOLS	TOTALS
	TOTAL	TOTAL	
Benidorm	5.098.800	5.372.512	10.471.312
Litoral Alacant sense Benidorm	1.675.795	2.522.934	4.198.729
Litoral Alacant	6.774.595	7.895.446	14.670.041
Interior Alacant	122.445	249.606	372.051
PROVÍNCIA ALACANT	6.897.040	8.145.052	15.042.092
Litoral Castelló	594.468	2.437.601	3.032.069
Interior Castelló	19.627	225.483	245.110
PROVÍNCIA CASTELLÓ	614.095	2.663.084	3.277.180
València ciutat	1.742.104	1.441.926	3.184.030
Litoral de València	130.532	1.225.674	1.356.206
Interior de València	353.953	936.592	1.290.545
PROVÍNCIA VALÈNCIA	2.226.589	3.604.192	5.830.781
C. VALENCIANA	9.737.726	14.412.331	24.150.057
Total litoral (sense València ciutat)	7.499.595	11.558.721	19.058.316
Total interior	496.025	1.411.681	1.907.706

Font: INE Enquesta d'Ocupació Hotelera, inclou pensions.

2.1.3. Viatgers mensuals segons procedència

ZONES I PROVÍNCIES	GENER		FEBRER		MARÇ		ABRIL	
	Espanyols	Estrangers	Espanyols	Estrangers	Espanyols	Estrangers	Espanyols	Estrangers
Benidorm	54.612	31.806	75.450	38.953	71.222	60.508	108.601	64.341
Litoral Alacant sense Benidorm	45.465	20.679	60.638	22.427	67.208	32.003	79.639	38.518
Litoral Alacant	100.077	52.485	136.088	61.380	138.430	92.511	188.240	102.859
Interior Alacant	7.731	1.838	10.250	2.400	10.298	3.642	9.972	3.263
PROVÍNCIA ALACANT	107.808	54.323	146.338	63.780	148.728	96.153	198.212	106.122
Litoral Castelló	18.202	5.143	35.308	8.908	44.297	11.025	55.578	22.125
Interior Castelló	5.007	548	5.860	596	7.769	828	9.716	928
PROVÍNCIA CASTELLÓ	23.209	5.691	41.168	9.504	52.066	11.853	65.294	23.053
València ciutat	51.627	30.563	68.366	40.673	85.884	53.530	77.390	68.852
Litoral de València	8.664	2.709	16.395	1.778	19.176	6.368	28.972	3.769
Interior de València	28.823	10.543	40.666	12.818	44.570	15.258	42.319	15.672
PROVÍNCIA VALÈNCIA	89.114	43.815	125.427	55.269	149.630	75.156	148.681	88.293
C. VALENCIANA	220.131	103.828	312.934	128.552	350.423	183.162	412.187	217.468
Total litoral (sense València ciutat)	126.943	60.337	187.791	72.066	201.903	109.904	272.790	128.753
Total interior	41.561	12.929	56.776	15.814	62.637	19.728	62.007	19.863

(Continuació)

ZONES I PROVÍNCIES	MAIG		JUNY		JULIOL		AGOST	
	Espanyols	Estrangers	Espanyols	Estrangers	Espanyols	Estrangers	Espanyols	Estrangers
Benidorm	73.045	82.500	86.468	85.043	131.397	79.057	145.808	81.736
Litoral Alacant sense Benidorm	80.978	44.327	107.840	50.177	115.414	60.539	139.240	60.632
Litoral Alacant	154.023	126.827	194.308	135.220	246.811	139.596	285.048	142.368
Interior Alacant	10.344	3.820	12.921	3.507	13.562	3.966	15.173	4.442
PROVÍNCIA ALACANT	164.367	130.647	207.229	138.727	260.373	143.562	300.221	146.810
Litoral Castelló	53.037	16.161	80.563	16.916	89.379	23.644	116.092	20.019
Interior Castelló	6.895	794	8.349	791	10.814	1.268	14.072	1.203
PROVÍNCIA CASTELLÓ	59.932	16.955	88.912	17.707	100.193	24.912	130.164	21.222
València ciutat	72.093	66.266	75.079	73.402	79.030	78.573	70.530	92.502
Litoral de València	26.643	3.116	46.909	3.307	45.409	3.642	48.615	4.196
Interior de València	43.994	13.834	50.475	19.646	46.925	19.065	46.355	21.840
PROVÍNCIA VALÈNCIA	142.730	83.216	172.463	96.355	171.364	101.280	165.500	118.538
C. VALENCIANA	367.029	230.818	468.604	252.789	531.930	269.754	595.885	286.570
Total litoral (sense València ciutat)	233.703	146.104	321.780	155.443	381.599	166.882	449.755	166.583
Total interior	61.233	18.448	71.745	23.944	71.301	24.299	75.600	27.485

(Continuació)

ZONES I PROVÍNCIES	SETEMBRE		OCTUBRE		NOVEMBRE		DESEMBRE	
	Espanyols	Estrangers	Espanyols	Estrangers	Espanyols	Estrangers	Espanyols	Estrangers
Benidorm	95.084	84.369	62.599	81.949	60.323	56.276	57.685	35.249
Litoral Alacant sense Benidorm	87.744	56.987	60.955	48.582	46.575	30.730	55.725	26.101
Litoral Alacant	182.828	141.356	123.554	130.531	106.898	87.006	113.410	61.350
Interior Alacant	12.330	4.476	11.164	4.037	10.603	2.316	10.764	2.263
PROVÍNCIA ALACANT	195.158	145.832	134.718	134.568	117.501	89.322	124.174	63.613
Litoral Castelló	79.500	20.151	39.573	16.158	19.041	7.270	19.803	5.165
Interior Castelló	9.667	1.154	9.092	788	6.496	868	6.814	958
PROVÍNCIA CASTELLÓ	89.167	21.305	48.665	16.946	25.537	8.138	26.617	6.123
València ciutat	66.205	79.378	63.647	72.703	63.619	47.220	52.813	32.512
Litoral de València	35.004	4.628	15.032	1.901	8.776	1.353	10.651	1.156
Interior de València	40.665	14.961	38.756	10.190	37.886	14.675	28.904	9.772
PROVÍNCIA VALÈNCIA	141.874	98.967	117.435	84.794	110.281	63.248	92.368	43.440
C. VALENCIANA	426.198	266.104	300.818	236.308	253.318	160.709	243.158	113.175
Total litoral (sense València ciutat)	297.332	166.135	178.159	148.590	134.715	95.629	143.864	67.671
Total interior	62.662	20.591	59.012	15.015	54.985	17.859	46.482	12.993

Font: Elaboració pròpia basada en l'INE

2.1.4. Pernotacions mensuals segons procedència

ZONES I PROVÍNCIES	GENER		FEBRER		MARÇ		ABRIL	
	Espanyols	Estrangers	Espanyols	Estrangers	Espanyols	Estrangers	Espanyols	Estrangers
Benidorm	316.111	232.537	334.794	248.606	383.926	357.466	501.873	377.468
Litoral Alacant sense Benidorm	103.153	74.698	132.595	75.320	169.792	113.658	221.518	126.970
Litoral Alacant	419.264	307.235	467.389	323.926	553.718	471.124	723.391	504.438
Interior Alacant	13.869	5.125	18.383	6.457	19.144	9.920	18.345	10.889
PROVÍNCIA ALACANT	433.133	312.360	485.772	330.383	572.862	481.044	741.736	515.327
Litoral Castelló	55.268	11.318	101.454	23.693	139.006	33.501	177.266	72.749
Interior Castelló	6.919	814	8.193	1.312	16.909	2.685	20.673	1.592
PROVÍNCIA CASTELLÓ	62.187	12.132	109.647	25.005	155.915	36.186	197.939	74.341
València ciutat	84.541	73.018	107.861	94.846	145.881	120.914	144.022	157.507
Litoral de València	34.122	7.052	65.365	7.025	84.832	24.694	105.349	12.425
Interior de València	46.647	16.450	70.979	24.568	84.308	28.181	87.629	22.444
PROVÍNCIA VALÈNCIA	165.310	96.520	244.205	126.439	315.021	173.789	337.000	192.376
C.VALENCIANA	660.631	421.012	839.624	481.827	1.043.798	691.019	1.276.675	782.045
Total litoral (sense València ciutat)	508.654	325.605	634.208	354.644	777.556	529.319	1.006.006	589.612
Total interior	67.435	22.389	97.555	32.337	120.361	40.786	126.647	34.925

(Continuació)

ZONES I PROVÍNCIES	MAIG		JUNY		JULIOL		AGOST	
	Espanyols	Estrangers	Espanyols	Estrangers	Espanyols	Estrangers	Espanyols	Estrangers
Benidorm	406.551	496.264	484.612	533.251	682.644	568.294	731.905	572.429
Litoral Alacant sense Benidorm	182.164	156.367	251.038	182.117	365.487	201.462	519.856	210.702
Litoral Alacant	588.715	652.631	735.650	715.368	1.048.131	769.756	1.251.761	783.131
Interior Alacant	17.329	10.336	23.190	11.897	26.625	12.048	33.404	14.418
PROVÍNCIA ALACANT	606.044	662.967	758.840	727.265	1.074.756	781.804	1.285.165	797.549
Litoral Castelló	151.352	61.104	294.238	63.260	442.454	84.327	543.989	76.504
Interior Castelló	15.543	1.521	18.344	1.192	30.582	2.311	38.865	2.041
PROVÍNCIA CASTELLÓ	166.895	62.625	312.582	64.452	473.036	86.638	582.854	78.545
València ciutat	120.687	152.443	127.072	164.008	143.408	186.956	149.811	251.254
Litoral de València	90.026	10.481	158.913	9.678	211.661	14.081	222.894	16.022
Interior de València	74.468	25.702	95.306	34.652	104.717	35.717	103.859	47.599
PROVÍNCIA VALÈNCIA	285.181	188.626	381.291	208.338	459.786	236.754	476.564	314.875
C.VALENCIANA	1.058.120	914.218	1.452.714	1.000.056	2.007.578	1.105.196	2.344.583	1.190.969
Total litoral (sense València ciutat)	830.093	724.216	1.188.801	788.306	1.702.246	868.164	2.018.644	875.657
Total interior	107.340	37.559	136.840	47.741	161.924	50.076	176.128	64.058

(Continuació)

ZONES I PROVÍNCIES	SETEMBRE		OCTUBRE		NOVEMBRE		DESEMBRE	
	Espanyols	Estrangers	Espanyols	Estrangers	Espanyols	Estrangers	Espanyols	Estrangers
Benidorm	557.327	550.604	403.371	535.729	294.508	368.775	274.890	257.377
Litoral Alacant sense Benidorm	241.551	195.688	132.619	165.596	88.446	97.966	114.715	75.251
Litoral Alacant	798.878	746.292	535.990	701.325	382.954	466.741	389.605	332.628
Interior Alacant	22.650	15.004	17.521	13.354	20.500	6.874	18.646	6.123
PROVÍNCIA ALACANT	821.528	761.296	553.511	714.679	403.454	473.615	408.251	338.751
Litoral Castelló	325.119	75.297	113.443	56.828	41.635	21.732	52.377	14.155
Interior Castelló	23.455	1.692	20.483	1.412	15.566	1.236	9.951	1.819
PROVÍNCIA CASTELLÓ	348.574	76.989	133.926	58.240	57.201	22.968	62.328	15.974
València ciutat	111.147	189.484	109.396	164.333	106.707	112.835	91.393	74.506
Litoral de València	159.024	14.153	43.460	7.799	17.763	3.934	32.265	3.188
Interior de València	83.618	35.980	70.349	24.950	67.142	37.758	47.570	19.952
PROVÍNCIA VALÈNCIA	353.789	239.617	223.205	197.082	191.612	154.527	171.228	97.646
C.VALENCIANA	1.523.891	1.077.901	910.642	970.001	652.268	651.110	641.807	452.372
Total litoral (sense València ciutat)	1.283.021	835.742	692.893	765.952	442.352	492.407	474.247	349.971
Total interior	129.723	52.676	108.353	39.716	103.208	45.868	76.167	27.894

Font: Elaboració pròpia basada en l'INE

2.1.5. Pernotacions totals de viatgers espanyols segons CCAA d'origen

ZONES I PROVÍNCIES	Andalusia	Aragó	Astúries	Balears	Canàries	Cantàbria
PROVÍNCIA ALACANT	518.298	195.764	248.643	41.234	48.861	118.664
PROVÍNCIA CASTELLÓ	94.973	176.140	25.955	12.497	8.437	16.256
PROVÍNCIA VALÈNCIA	275.774	105.276	44.798	63.013	43.580	29.499
C.VALENCIANA	889.045	477.180	319.396	116.744	100.879	164.419

(Continuació)

ZONES I PROVÍNCIES	Castella i Lleó	Castella- La Manxa	Catalunya	Comunitat Valenciana	Extremadura	Galícia
PROVÍNCIA ALACANT	595.089	631.139	510.755	2.068.180	109.072	217.724
PROVÍNCIA CASTELLÓ	166.195	120.185	432.034	575.726	24.625	42.220
PROVÍNCIA VALÈNCIA	179.783	246.424	428.591	672.294	55.616	77.385
C.VALENCIANA	941.067	997.749	1.371.379	3.316.200	189.313	337.328

(Continuació)

ZONES I PROVÍNCIES	Madrid	Múrcia	Navarra	País Basc	La Rioja	Ceuta i Melilla
PROVÍNCIA ALACANT	1.902.069	200.870	137.014	518.194	75.325	94.488
PROVÍNCIA CASTELLÓ	681.418	27.014	68.618	152.741	36.876	3.181
PROVÍNCIA VALÈNCIA	1.105.118	95.368	34.636	115.947	23.580	23.580
C.VALENCIANA	3.688.605	323.252	240.269	786.882	135.781	121.249

Font: INE Enquesta d'Ocupació Hotelera, inclou pensions.

2.1.6. Pernotacions totals de viatgers estrangers, segons països d'origen

	PROVÍNCIA DE ALACANT	PROVÍNCIA DE CASTELLÓ	PROVÍNCIA DE VALÈNCIA	COMUNITAT VALENCIANA
Total Estrangers	6.897.040	614.095	2.226.589	9.737.726
Regne Unit	4.211.688	45.482	184.554	4.441.724
Itàlia	118.997	24.788	506.154	649.936
França	264.454	161.872	200.703	627.029
Bèlgica	404.083	20.790	69.609	494.483
Holanda	380.184	37.712	142.033	559.932
Alemanya	171.666	61.405	185.291	418.360
Portugal	253.378	25.738	61.166	340.283
Rússia	165.996	15.978	48.172	230.150
Irlanda	123.916	7.065	25.070	156.049
Noruega	118.027	2.287	20.400	140.715
Suïssa i Liechtenstein	54.165	17.856	55.310	127.331
Suècia	80.403	4.597	24.178	109.179
Àustria	9.293	41.478	26.719	78.640
Polònia	24.893	5.535	21.952	53.896
Japó	3.674	1.361	44.055	49.777
Dinamarca	21.766	1.413	13.672	37.586
Finlàndia	20.513	2.735	8.142	31.391
R. Txeca	30.934	3.403	7.820	42.953
Grècia	3.998	1.096	7.010	13.087
Luxemburg	933	247	3.476	6.409
Estats Units	34.668	12.465	95.519	142.650
Resta Unió Europea	87.771	16.154	79.849	183.771
Resta Europa	82.689	16.995	70.026	169.711
Amèrica	66.489	17.429	136.416	220.338
Àfrica	85.612	11.054	32.182	128.848
Resta del Món	70.427	56.726	156.357	283.509
Resta (províncies)	6.423	434	754	7.611

Font: INE Enquesta d'Ocupació Hotelera, inclou pensions.

2.2. GRAU D'OCUPACIÓ EN ESTABLIMENTS HOTELERS

2.2.1. Grau mitjà d'ocupació per places en totes las categories

ZONES I PROVÍNCIES	GRAU MITJÀ D'OCUPACIÓ PER PLACES	GRAU MITJÀ D'OCUPACIÓ PER HABITACIONS
Benidorm	73,65	73,44
Litoral Alacant sense Benidorm	43,43	47,14
Litoral Alacant	61,20	62,40
Interior Alacant	20,46	22,75
PROVÍNCIA ALACANT	58,78	59,72
Litoral Castelló	52,28	53,13
Interior Castelló	24,27	24,20
PROVÍNCIA CASTELLÓ	47,95	48,27
València ciutat	49,13	56,62
Litoral de València	52,30	52,24
Interior de València	26,84	32,31
PROVÍNCIA VALÈNCIA	43,98	48,88
C.VALENCIANA	52,83	54,89

Font: INE

2.2.2. Grau mitjà d'ocupació per places segons categories

PROVÍNCIES	ESTRELES OR					ESTRELES PLATA		TOTAL
	Cinc	Quatre	Tres	Dos	Una	Tres i dos	Una	
PROVÍNCIA ALACANT	39,30	60,25	69,25	49,98	34,04	37,07	20,93	58,78
PROVÍNCIA CASTELLÓ	(--)	63,83	42,00	29,69	19,30	19,98	17,06	47,95
PROVÍNCIA VALÈNCIA	(--)	46,23	51,35	29,77	28,20	30,34	30,67	43,98
C.VALENCIANA	43,76	56,50	61,90	39,10	28,67	31,64	23,86	52,83

PUNTS TURÍSTICS	ESTRELES OR		Resta de categories	TOTAL
	Cinc i quatre	Tres		
Benidorm	71,07	77,45	72,97	73,65
València	47,44	57,76	47,84	49,13

RESTA ZONES	ESTRELES OR			ESTRELES PLATA	TOTAL
	Cinc i quatre	Tres	Dos i una		
Litoral Alacant sense Benidorm	45,26	52,69	29,65	26,37	43,43
Litoral Alacant	60,08	70,45	48,00	26,53	61,20
Interior València	34,76	29,02	27,07	12,51	26,84
	Cinc i quatre	Tres	Resta de categories		TOTAL
Litoral Castelló	64,78	43,17	26,51		52,28
	Cinc, quatre i tres	Resta de categories			TOTAL
Litoral de València	56,38	22,34			52,30
Interior Alacant	24,89	15,13			20,46
Interior Castelló	34,92	18,26			24,27

Font: INE

2.2.3. Grau mitjà d'ocupació per habitacions segons categoriess

PROVÍNCIES	ESTRELES D'OR					ESTRELES DE PLATA		TOTAL
	Cinc	Quatre	Tres	Dos	Una	Tres i dos	Una	
PROVÍNCIA ALACANT	39,73	62,01	68,46	49,72	37,99	43,51	26,51	59,72
PROVÍNCIA CASTELLÓ		62,97	44,89	31,75	20,95	22,03	18,3	48,27
PROVÍNCIA VALÈNCIA		54,24	51,47	37,52	34,71	35,06	34,68	48,88
C.VALENCIANA	48,12	59,58	62,05	43,00	33,09	36,69	28,21	54,89

PUNTOS	ESTRELES D'OR		Resta de categories	TOTAL
	Cinc i quatre	Tres		
Benidorm	70,81	76,58	70,28	73,44
València	56,99	60,42	52,86	56,62

RESTO ZONAS	ESTRELES D'OR			ESTRELES DE PLATA	TOTAL
	Cinc i quatre	Tres	Dos i una		
Litoral Alacant sense Benidorm	50,08	52,94	35,23	34,14	47,14
Litoral Alacant	61,87	69,7	51,49	34,44	62,40
Interior València	42,36	31,89	35,49	16,42	32,31
	Cinc i quatre	Tres	Resta de categories		TOTAL
Litoral Castelló	63,85	47,47	29,1		53,13
	Cinc i quatre i tres	Resta de categories			TOTAL
Litoral de València	56,47	23,32			52,24
Interior Alacant	27,44	17,46			22,75
Interior Castelló	35,01	18,23			24,20

Font: INE

2.2.4. Grau d'ocupació mensual per places en establiments hotelers

ZONES I PROVÍNCIES	Gener	Febrer	Març	Abril	Maig	Juny
Benidorm	54,3	58,5	65,4	74,4	74,1	83,6
Litoral Alacant sense Benidorm	27,0	32,7	36,1	42,6	39,3	50,0
Litoral Alacant	43,4	47,2	53,0	61,4	59,7	69,6
Interior Alacant	12,6	17,5	18,5	19,8	19,1	23,2
PROVÍNCIA ALACANT	41,3	45,4	51,0	59,0	57,3	67,1
Litoral Castelló	32,1	38,8	40,3	45,1	41,6	56,0
Interior Castelló	13,4	14,8	24,5	27,4	19,2	21,2
PROVÍNCIA CASTELLÓ	27,8	35,0	37,6	42,7	38,4	51,5
València ciutat	30,1	39,8	48,5	56,1	49,8	54,7
Litoral de València	27,6	42,6	52,5	49,7	40,9	64,2
Interior de València	18,5	27,8	30,6	28,6	23,4	29,5
PROVÍNCIA VALÈNCIA	26,4	37,1	44,5	47,6	41,0	51,2
C.VALENCIANA	35,3	41,5	47,2	53,0	49,7	59,8

(Continuació)

ZONES I PROVÍNCIES	Juliol	Agost	Setembre	Octubre	Novembre	Desembre
Benidorm	90,5	93,7	87,3	74,9	60,7	54,3
Litoral Alacant sense Benidorm	63,2	75,0	52,4	36,5	26,5	26,8
Litoral Alacant	78,8	85,9	72,4	59,8	47,8	42,7
Interior Alacant	25,5	30,0	23,9	20,9	18,1	16,2
PROVÍNCIA ALACANT	76,0	82,9	69,7	57,5	45,9	40,8
Litoral Castelló	71,8	80,9	62,4	39,1	25,7	28,2
Interior Castelló	30,1	36,5	26,3	24,2	23,7	17,5
PROVÍNCIA CASTELLÓ	66,4	74,5	57,4	36,6	24,9	26,0
València ciutat	59,5	71,0	56,7	50,0	41,6	30,6
Litoral de València	74,9	78,9	61,2	32,0	19,2	26,5
Interior de València	28,5	33,3	28,9	24,3	30,1	17,5
PROVÍNCIA VALÈNCIA	56,4	63,9	50,7	39,4	35,5	26,2
C.VALENCIANA	68,7	76,0	62,2	49,5	40,6	34,7

Font: INE

2.2.5. Grau d'ocupació mensual per habitacions en hotels

ZONES I PROVÍNCIES	Gener	Febrer	Març	Abril	Maig	Juny
Benidorm	55,2	60,0	66,8	73,3	75,5	81,7
Litoral Alacant sense Benidorm	29,7	36,9	42,3	47,1	46,1	50,6
Litoral Alacant	44,9	49,7	56,4	62,2	62,9	68,5
Interior Alacant	13,4	20,4	23,8	21,6	23,1	25,6
PROVÍNCIA ALACANT	42,6	47,6	54,3	59,6	60,3	65,9
Litoral Castelló	35,4	48,1	42,6	47,3	45,8	58,5
Interior Castelló	16,7	16,2	25,4	26,6	19,3	21,2
PROVÍNCIA CASTELLÓ	31,0	42,4	39,4	44,3	41,8	53,3
València ciutat	36,2	46,9	53,0	61,2	59,6	65,4
Litoral de València	35,0	45,8	48,2	49,8	34,3	63,2
Interior de València	23,2	35,9	35,9	32,9	30,0	34,4
PROVÍNCIA VALÈNCIA	32,2	43,8	46,9	50,6	46,1	56,4
C.VALENCIANA	38,2	45,8	50,1	54,6	53,4	61,0

(Continuació)

ZONES I PROVÍNCIES	Juliol	Agost	Setembre	Octubre	Novembre	Desembre
Benidorm	87,8	86,3	85,9	75,8	60,8	62,3
Litoral Alacant sense Benidorm	62,7	77,0	58,6	41,4	30,6	30,3
Litoral Alacant	77,0	82,4	74,0	61,9	49,3	48,5
Interior Alacant	26,5	29,5	25,9	23,4	22,5	17,2
PROVÍNCIA ALACANT	73,8	78,9	71,1	59,4	47,3	46,0
Litoral Castelló	69,3	75,6	62,8	41,0	24,4	29,7
Interior Castelló	29,2	35,8	27,9	25,8	20,3	14,3
PROVÍNCIA CASTELLÓ	63,2	69,2	57,7	38,3	23,3	26,4
València ciutat	65,4	74,5	66,5	62,9	51,6	35,0
Litoral de València	74,4	76,4	62,1	38,1	21,0	27,6
Interior de València	31,0	35,9	34,3	31,3	38,8	23,2
PROVÍNCIA VALÈNCIA	59,1	65,4	56,6	49,1	43,4	30,4
C.VALENCIANA	67,7	73,4	64,7	53,6	43,8	39,1

Font: INE

2.2.6. Grau d'ocupació per places en cap de setmana

ZONES I PROVÍNCIES	Gener	Febrer	Març	Abril	Maig	Juny
Benidorm	58,3	68,9	72,3	85,0	81,4	86,3
Litoral Alacant sense Benidorm	28,1	41,4	42,9	51,6	51,0	61,7
Litoral Alacant	46,4	56,6	59,9	71,0	68,6	75,9
Interior Alacant	12,2	28,4	22,9	24,7	22,5	33,0
PROVÍNCIA ALACANT	44,2	54,8	57,7	68,3	65,9	73,6
Litoral Castelló	31,6	46,2	45,5	52,7	49,8	66,4
Interior Castelló	21,3	22,6	30,0	37,2	22,8	28,2
PROVÍNCIA CASTELLÓ	29,1	42,6	42,8	50,4	46,0	61,5
València ciutat	34,2	45,9	57,2	67,3	59,3	66,5
Litoral de València	36,2	53,7	51,6	55,4	43,9	82,3
Interior de València	17,4	27,9	29,8	31,8	27,8	38,3
PROVÍNCIA VALÈNCIA	29,6	42,8	48,1	54,8	48,0	63,6
C.VALENCIANA	38,2	49,6	52,8	61,4	57,6	68,6

(Continuació)

ZONES I PROVÍNCIES	Juliol	Agost	Setembre	Octubre	Novembre	Desembre
Benidorm	94,4	91,6	87,7	80,6	63,9	62,8
Litoral Alacant sense Benidorm	73,0	80,4	61,3	45,2	30,2	31,0
Litoral Alacant	85,3	86,9	76,3	66,3	51,1	49,3
Interior Alacant	37,6	38,4	27,2	27,3	24,4	20,2
PROVÍNCIA ALACANT	82,6	84,2	73,6	64,0	49,3	47,2
Litoral Castelló	77,9	79,1	64,0	46,8	32,3	37,1
Interior Castelló	38,4	43,9	35,9	36,6	29,5	19,6
PROVÍNCIA CASTELLÓ	72,3	74,0	60,0	44,8	31,4	33,7
València ciutat	73,5	74,7	63,2	61,3	59,3	40,3
Litoral de València	86,6	85,6	66,3	56,8	37,7	28,6
Interior de València	32,7	37,3	31,4	29,1	39,4	20,5
PROVÍNCIA VALÈNCIA	67,2	69,4	55,6	51,6	49,5	32,4
C.VALENCIANA	76,4	78,2	66,1	57,9	47,6	41,1

Font: INE

2.2.7. Places obertes en establiments hotelers

ZONES I PROVÍNCIES	Gener	Febrer	Març	Abril	Maig	Juny
Benidorm	32.465	34.281	36.315	38.332	38.602	38.963
Litoral Alacant sense Benidorm	21.378	23.323	25.417	26.776	27.427	28.280
Litoral Alacant	53.843	57.604	61.732	65.108	66.029	67.243
Interior Alacant	4.127	4.290	4.325	4.298	4.346	4.283
PROVÍNCIA ALACANT	57.970	61.894	66.057	69.406	70.375	71.526
Litoral Castelló	6.688	11.083	13.784	18.274	16.366	20.359
Interior Castelló	1.921	2.117	2.649	2.754	2.788	3.048
PROVÍNCIA CASTELLÓ	8.609	13.200	16.433	21.028	19.154	23.407
València ciutat	16.778	17.471	17.542	17.542	17.541	17.537
Litoral de València	4.799	5.810	6.587	7.759	7.846	8.438
Interior de València	10.253	10.995	10.958	11.213	11.615	11.852
PROVÍNCIA VALÈNCIA	31.830	34.276	35.087	36.514	37.002	37.827
C.VALENCIANA	98.409	109.370	117.577	126.948	126.531	132.760

(Continuació)

ZONES I PROVÍNCIES	Juliol	Agost	Setembre	Octubre	Novembre	Desembre
Benidorm	40.200	40.584	40.710	39.869	36.247	31.423
Litoral Alacant sense Benidorm	28.087	28.188	28.254	26.134	22.745	22.869
Litoral Alacant	68.287	68.772	68.964	66.003	58.992	54.292
Interior Alacant	4.355	4.471	4.430	4.379	4.472	4.507
PROVÍNCIA ALACANT	72.642	73.243	73.394	70.382	63.464	58.799
Litoral Castelló	21.631	21.951	20.805	13.933	8.164	7.600
Interior Castelló	3.401	3.691	3.256	2.869	2.511	2.087
PROVÍNCIA CASTELLÓ	25.032	25.642	24.061	16.802	10.675	9.687
València ciutat	17.539	17.539	17.539	17.529	17.500	17.340
Litoral de València	8.954	8.974	8.854	5.103	3.749	4.289
Interior de València	12.006	11.753	11.850	11.543	11.100	11.236
PROVÍNCIA VALÈNCIA	38.499	38.266	38.243	34.175	32.349	32.865
C.VALENCIANA	136.173	137.151	135.698	121.359	106.488	101.351

Font: INE

SÈRIES ESTADÍSTIQUES

SÈRIES ESTADÍSTIQUES

1. Evolució de la demanda turística

1.1. TURISTES ESTRANGERS SEGONS DESTINACIÓ

Any	Comunitat Valenciana	Espanya
1997	3.635.988	37.131.482
1998	3.903.300	41.892.264
1999	4.129.170	45.440.366
2000	4.235.614	46.402.926
2001	4.388.403	48.565.344
2002	4.702.418	50.330.623
2003	4.823.298	50.853.815
2004	4.880.765	52.429.832
2005	5.401.709	55.913.778
2006	5.577.615	58.004.462
2007	5.713.180	58.665.504
2008	5.713.312	57.192.014
2009	5.096.340	52.177.640
2010	5.021.392	52.676.973
2011	5.336.047	56.183.753
2012	5.346.719	57.700.714

Font: IET. Frontur. Dades provisionals 2012.

1.2. PERNOCTACIONS ESTRANGERS SEGONS DESTINACIÓ

Any	Comunitat Valenciana	Espanya
2004	66.764.973	503.656.935
2005	65.453.128	522.134.666
2006	68.307.409	533.238.082
2007	71.276.288	542.993.204
2008	72.944.393	542.275.940
2009	61.927.691	505.070.906
2010	62.768.527	502.024.297
2011	63.099.219	514.463.907
2012	63.414.715	512.920.515

Font: IET. Egatur. Dades provisionals 2012

1.3. GASTO TOTAL DELS ESTRANGERS SEGONS DESTINACIÓ

Any	Comunitat Valenciana	Espanya
2004	4.025	43.758
2005	4.112	46.006
2006	4.334	48.243
2007	4.747	51.298
2008	4.778	51.694
2009	4.071	47.962
2010	4.203	48.930
2011	4.424	52.610
2012	4.840	55.594

Font: IET. Egatur. Dades provisionals 2012
Xifres en milions d'euros

1.4. PERNOCTACIONS DELS ESTRANGERS EN LA COMUNITAT VALENCIANA SEGONS TIPUS D'ALLOTJAMENT

Any	Vivenda pròpia	Vivenda familiars i amics	Vivenda llogada
2004	20.624.463	12.691.642	11.363.222
2005	18.012.144	14.873.475	10.949.707
2006	17.930.575	15.573.005	13.292.945
2007	22.546.816	16.691.507	12.361.781
2008	23.199.493	16.529.694	13.716.160
2009	18.286.615	15.408.018	10.351.913
2010	18.567.408	16.008.874	10.921.734
2011	18.126.777	14.943.151	13.657.883
2012	18.568.103	15.371.833	13.127.752

Font: IET. Egatur. Dades provisionals 2012

1.5. VIATGES DELS RESIDENTS A ESPANYA SEGONS DESTINACIÓ

Any	Comunitat Valenciana	Espanya
2004	17.257.708	154.522.273
2005	18.137.851	159.312.464
2006	17.666.267	157.241.402
2007	16.146.968	148.907.607
2008	17.793.958	159.926.770
2009	17.776.164	154.969.040
2010	15.554.144	145.515.929
2011	15.569.698	147.407.636
2012	16.870.879	146.554.158

Font: IET. Familitur¹.

**1.6. PERNOCTACIONS DELS RESIDENTS A ESPANYA
SEGONS DESTINACIÓ**

Any	Comunitat Valenciana	Espanya
2005	88.319.527	680.350.399
2006	92.735.504	648.373.931
2007	87.727.787	654.857.670
2008	89.570.070	676.467.973
2009	89.928.350	675.791.505
2010	84.172.936	636.120.802
2011	85.351.357	649.479.339
2012	90.507.483	642.336.777

Font: IET. Familitur. (Veure nota al peu nombre 1)

**1.7. VIATGES CAP DE SETMANA DELS RESIDENTS A ESPANYA
SEGONS DESTINACIÓ**

Any	Comunitat Valenciana	Espanya
2005	8.117.679	71.767.871
2006	7.939.090	77.365.765
2007	7.184.877	71.253.870
2008	9.383.449	80.944.396
2009	9.308.381	81.349.118
2010	7.604.948	78.339.201
2011	7.392.009	77.320.791
2012	8.537.274	79.033.548

Font: IET. Familitur. (Veure nota al peu nombre 1)

¹ Per ruptura metodològica s'ha reestimat la sèrie fins al 2008. En 2011 es va procedir a revisar a la baixa 2010 i 2009 afectant els viatges recurrents per motius de treball.

**1.8. PERNOCTACIONS CAP DE SETMANA DELS
RESIDENTS A ESPANYA SEGONS DESTINACIÓ**

Any	Comunitat Valenciana	Espanya
2005	14.717.390	128.212.681
2006	15.350.238	147.059.945
2007	14.720.878	139.559.888
2008	17.915.309	156.167.515
2009	17.754.071	155.074.342
2010	14.771.387	149.646.740
2011	14.697.530	150.245.327
2012	16.892.748	154.481.374

Font: IET. Familitur. (Veure nota al peu nombre 1)

**1.9. VIATGES VACACIONS D'ESTIU DELS
RESIDENTS A ESPANYA SEGONS DESTINACIÓ**

Any	Comunitat Valenciana	Espanya
2005	3.212.593	18.775.975
2006	3.161.191	17.067.361
2007	3.069.517	17.630.584
2008	2.879.207	16.960.622
2009	3.115.302	17.452.480
2010	3.127.763	17.522.290
2011	3.271.640	17.942.825
2012	3.081.475	16.032.547

Font: IET. Familitur. (Veure nota al peu nombre 1)

**1.10. PERNOCTACIONS VACACIONS ESTIU DELS
RESIDENTS A ESPANYA SEGONS DESTINACIONS**

Any	Comunitat Valenciana	Espanya
2005	44.582.282	235.399.999
2006	46.811.396	239.637.199
2007	46.717.773	257.609.989
2008	45.830.135	251.942.569
2009	45.738.475	251.942.569
2010	45.372.567	244.132.350
2011	44.555.861	245.841.276
2012	45.793.414	235.362.023

Font: IET. Familitur. (Veure nota al peu nombre 1)

**1.11. PERNOCTACIONS DELS ESPANYOLS A LA COMUNITAT VALENCIANA
SEGONS TIPUS D'ALLOTJAMENT**

Any	Vivenda pròpia	Vivenda familiars i amics	Vivenda llogada
2004	33.348.150	26.601.633	10.341.038
2005	25.778.120	28.836.171	14.601.545
2006	22.839.415	29.585.911	17.799.284
2007	26.196.809	24.319.619	14.720.008
2008	30.728.856	27.505.489	13.041.927
2009	30.821.043	27.395.467	12.272.453
2010	28.474.114	25.720.038	12.845.398
2011	27.267.348	26.576.360	12.471.018
2012	31.751.797	28.960.727	12.689.528

Font: IET. Familitur. (Veure nota al peu nombre 1)

1.12. VIATGES DELS VALENCIANS SEGONS DESTINACIÓ

Any	Total destinacions	Intern	Emissor	Destinació CV
2005	17.050.258	15.778.482	1.271.776	9.491.944
2006	14.867.825	13.889.829	977.996	8.324.435
2007	14.986.767	14.058.650	928.118	7.983.133
2008	18.044.068	17.221.756	822.312	10.162.528
2009	17.719.275	16.696.318	1.022.957	10.548.704
2010	14.919.629	13.826.089	1.093.541	8.512.804
2011	13.964.773	12.793.591	1.171.182	7.653.011
2012	15.038.235	13.950.853	1.087.382	9.109.613

Font: IET. Familitur. (Veure nota al peu nombre 1)

1.13. PERNOCTACIONS DELS VALENCIANS SEGONS DESTINACIÓ

Any	Total destinacions	Intern	Emissor	Destinació CV
2005	78.531.052	62.145.892	16.385.160	34.348.502
2006	66.123.146	55.374.481	10.748.665	31.738.016
2007	70.487.274	59.061.443	11.425.831	32.563.205
2008	80.707.928	71.258.766	9.449.162	39.596.857
2009	79.739.433	68.939.041	10.800.392	39.200.888
2010	71.207.314	59.683.295	11.524.019	33.555.960
2011	70.780.070	57.227.824	13.552.246	32.146.610
2012	72.578.279	60.156.159	12.422.120	34.903.432

Font: IET. Familitur. (Veure nota al peu nombre 1)

2. Evolució de l'activitat en allotjaments turístics col·lectius

2.1. Establiments hotelers

2.1.1. VIATGERS EN ESTABLIMENTS HOTELERS A LA COMUNITAT VALENCIANA

Any	Total viatgers	Residents a Espanya	Residents en l'estranger
1999	5.028.772	3.252.923	1.774.162
2000	5.141.154	3.400.694	1.739.257
2001	5.518.069	3.747.819	1.769.638
2002	5.551.826	3.727.364	1.823.545
2003	6.457.226	4.373.196	2.083.228
2004	6.703.485	4.722.180	1.981.736
2005	7.269.754	4.997.243	2.272.119
2006	7.685.130	5.293.639	2.391.491
2007	7.781.380	5.328.966	2.452.414
2008	7.281.597	4.829.380	2.452.220
2009	6.906.485	4.798.597	2.107.888
2010	6.965.894	4.766.231	2.199.663
2011	6.943.657	4.665.503	2.277.724
2012	6.931.853	4.482.615	2.449.237

Font: INE. Sèries enllaçades. 2012 provisionals

2.1.2. VIATGERS EN ESTABLIMENTS HOTELERS A ESPANYA

Any	Total viatgers	Residents a Espanya	Residents en l'estranger
1999	64.204.139	34.340.336	29.966.760
2000	64.964.190	34.711.190	30.358.430
2001	65.645.562	35.531.422	30.204.645
2002	65.606.671	35.926.595	29.755.902
2003	68.524.420	38.113.691	30.469.219
2004	73.236.412	42.357.539	30.884.355
2005	77.398.148	44.938.152	32.459.689
2006	89.893.568	51.353.528	38.569.186
2007	84.423.433	48.640.688	35.782.745
2008	83.161.233	47.295.602	35.867.699
2009	77.140.317	45.138.082	32.002.235
2010	81.888.872	46.233.330	35.655.542
2011	85.367.951	45.824.758	39.541.629
2012	83.182.531	43.047.778	40.134.753

Font: INE. Sèries enllaçades. 2012 provisionals

2.1.3. PERNOCTACIONS EN ESTABLIMENTS HOTELERS A LA COMUNITAT VALENCIANA

Any	Total pernoctacions	Residents a Espanya	Residents en l'estranger
1999	19.066.949	10.193.214	8.857.852
2000	20.009.761	10.919.341	9.076.318
2001	20.446.412	11.871.303	8.568.944
2002	20.429.691	11.708.894	8.712.873
2003	21.530.948	12.950.764	8.578.889
2004	21.581.670	13.256.323	8.327.226
2005	23.254.273	14.071.392	9.198.001
2006	25.052.423	15.418.995	9.633.425
2007	25.736.732	16.140.466	9.596.264
2008	24.531.982	14.780.637	9.751.345
2009	23.419.504	15.005.451	8.414.053
2010	23.867.706	15.262.345	8.605.361
2011	24.432.327	15.297.243	9.135.084
2012	24.150.056	14.412.331	9.737.726

Font: INE. Sèries enllaçades. 2012 provisionals

2.1.4. PERNOCTACIONS EN ESTABLIMENTS HOTELERS A ESPANYA

Any	Total pernoctacions	Residents a Espanya	Residents en l'estranger
1999	235.618.061	82.752.111	153.091.173
2000	232.147.183	84.659.212	147.673.265
2001	233.719.062	86.566.990	147.322.990
2002	227.457.309	88.046.734	139.532.419
2003	233.186.929	92.693.880	140.589.511
2004	239.867.173	101.576.011	138.317.461
2005	251.048.156	108.512.433	142.537.463
2006	267.027.858	115.088.253	151.939.606
2007	271.689.482	116.596.705	155.092.776
2008	269.712.903	113.434.531	156.254.202
2009	250.984.811	109.756.873	141.227.938
2010	267.163.480	113.236.290	153.927.190
2011	286.764.521	111.529.648	175.245.272
2012	281.373.348	102.150.005	179.223.340

Font: INE. Sèries enllaçades. 2012 provisionals

2.2. Apartaments

2.2.1. VIATGERS EN APARTAMENTS TURÍSTICS A LA COMUNITAT VALENCIANA

Any	Total viatgers	Residents a Espanya	Residents en l'estranger
2000	745.585	334.772	410.813
2001	786.999	360.136	426.866
2002	792.422	340.496	451.927
2003	730.131	338.533	391.596
2004	860.648	381.808	478.840
2005	812.200	384.760	427.439
2006	882.658	425.704	456.956
2007	869.220	448.068	421.150
2008	832.028	406.242	425.784
2009	786.508	408.940	377.568
2010	860.441	445.012	415.428
2011	1.034.940	532.425	502.487
2012	990.024	497.232	492.789

Font: INE. 2012 provisionals

2.2.2. VIATGERS EN APARTAMENTS TURÍSTICS A ESPANYA

Any	Total viatgers	Residents a Espanya	Residents en l'estranger
2000	9.495.878	1.650.680	7.845.199
2001	8.979.008	1.691.555	7.287.452
2002	8.872.506	1.747.553	7.124.952
2003	8.866.115	1.978.575	6.887.541
2004	8.475.219	2.124.490	6.350.730
2005	8.386.828	2.288.083	6.098.745
2006	8.940.262	2.603.263	6.336.997
2007	8.611.540	2.734.187	5.877.354
2008	8.272.159	2.627.253	5.644.906
2009	7.640.328	2.649.002	4.991.326
2010	8.149.318	2.872.326	5.276.993
2011	8.851.328	3.017.179	5.833.744
2012	8.845.132	2.957.137	5.887.998

Font: INE. 2012 provisionals

2.2.3. PERNOCTACIONS EN APARTAMENTS TURÍSTICS A LA COMUNITAT VALENCIANA

Any	Total pernoctacions	Residents a Espanya	Residents en l'estranger
2000	8.057.089	3.301.465	4.755.624
2001	8.013.628	3.340.587	4.673.041
2002	8.013.187	3.358.530	4.654.657
2003	7.691.684	3.272.901	4.418.783
2004	8.716.276	3.527.172	5.189.104
2005	8.191.383	3.573.724	4.617.659
2006	8.437.084	3.758.041	4.679.043
2007	8.327.676	3.924.569	4.403.107
2008	7.748.841	3.512.962	4.235.879
2009	6.781.790	3.195.851	3.585.939
2010	6.740.007	3.151.541	3.588.465
2011	7.441.040	3.428.135	4.012.640
2012	7.484.942	3.263.242	4.221.699

Font: INE. 2012 provisionals

2.2.4. PERNOCTACIONS EN APARTAMENTS TURÍSTICS A ESPANYA

Any	Total pernoctacions	Residents a Espanya	Residents en l'estranger
2000	89.394.561	11.446.069	77.948.492
2001	85.646.254	11.344.197	74.302.057
2002	80.953.867	11.759.435	69.194.431
2003	78.788.630	12.816.026	65.972.604
2004	73.660.708	13.916.455	59.744.253
2005	70.266.523	14.854.939	55.411.585
2006	72.514.309	16.134.371	56.379.938
2007	70.667.472	16.556.709	54.110.764
2008	68.349.031	15.848.529	52.500.501
2009	59.129.927	14.882.553	44.247.374
2010	59.291.296	15.246.342	44.044.956
2011	63.750.425	15.664.608	48.086.701
2012	63.068.295	14.707.500	48.360.795

Font: INE. 2012 provisionals

2.3. Càmpings

2.3.1. VIATGERS EN CÀMPINGS A LA COMUNITAT VALENCIANA

Any	Total viatgers	Residents a Espanya	Residents en l'estranger
1999	532.310	373.273	159.037
2000	590.305	423.995	166.310
2001	606.848	440.659	166.189
2002	602.771	410.192	192.579
2003	635.321	444.085	191.236
2004	636.133	448.101	188.032
2005	623.170	431.555	191.616
2006	614.281	428.689	185.592
2007	630.761	445.868	184.893
2008	608.332	417.718	190.615
2009	583.993	415.442	168.551
2010	593.864	423.393	170.474
2011	606.309	430.170	176.148
2012	624.559	440.623	183.934

Font: INE. 2012 provisionals

2.3.2. VIATGERS EN CÀMPINGS A ESPANYA

Any	Total viatgers	Residents a Espanya	Residents en l'estranger
1999	5.198.839	3.485.480	1.713.359
2000	5.580.117	3.736.230	1.843.887
2001	6.058.349	4.104.445	1.953.904
2002	6.020.079	3.857.891	2.162.187
2003	7.032.588	4.669.808	2.362.780
2004	6.673.924	4.513.264	2.160.660
2005	6.556.150	4.491.350	2.064.800
2006	6.619.748	4.499.374	2.120.373
2007	6.457.106	4.346.149	2.110.957
2008	6.260.899	4.198.574	2.062.327
2009	6.179.614	4.234.421	1.945.193
2010	6.115.063	4.151.590	1.963.471
2011	6.149.279	4.210.046	1.939.233
2012	5.913.447	4.011.831	1.901.614

Font: INE. 2012 provisionals

2.3.3. PERNOCTACIONS EN CÀMPINGS A LA COMUNITAT VALENCIANA

Any	Total pernoctacions	Residents a Espanya	Residents en l'estranger
1999	3.908.067	1.935.211	1.972.856
2000	4.428.232	2.191.209	2.237.023
2001	4.971.561	2.414.337	2.557.223
2002	4.854.518	2.224.568	2.629.950
2003	4.999.237	2.156.645	2.842.592
2004	5.114.645	2.168.372	2.946.273
2005	5.207.618	2.230.386	2.977.232
2006	5.179.075	2.173.519	3.005.556
2007	5.306.656	2.184.981	3.121.675
2008	5.456.587	2.133.341	3.323.246
2009	5.253.583	2.050.690	3.202.893
2010	5.527.661	2.151.163	3.376.497
2011	5.523.231	2.121.082	3.402.387
2012	5.597.795	2.210.380	3.387.416

Font: INE. Sèries enllaçades. 2012 provisionals

2.3.4. PERNOCTACIONS EN CÀMPINGS A ESPANYA

Any	Total pernoctacions	Residents a Espanya	Residents en l'estranger
1999	25.762.552	14.374.145	11.388.407
2000	28.059.845	15.873.381	12.186.464
2001	30.600.742	16.881.229	13.719.513
2002	31.272.685	16.277.082	14.995.603
2003	31.115.203	16.852.264	14.262.939
2004	30.418.990	16.685.367	13.733.623
2005	31.182.401	17.055.156	14.127.245
2006	31.922.173	17.478.871	14.443.301
2007	31.334.732	16.840.814	14.493.917
2008	31.070.450	16.529.996	14.540.454
2009	30.519.283	16.700.510	13.818.774
2010	30.809.193	16.689.047	14.120.144
2011	31.669.967	17.141.763	14.528.203
2012	31.335.564	16.617.109	14.718.455

Font: INE. Sèries enllaçades. 2012 provisionals

2.4. Allotjaments rurals

2.4.1. VIATGERS EN ALLOTJAMENTS RURALS A LA COMUNITAT VALENCIANA

Any	Total viatgers	Residents a Espanya	Residents en l'estranger
2001	56.318		
2002	61.170		
2003	78.342		
2004	115.049		
2005	116.418	109.389	7.029
2006	134.305	126.343	7.962
2007	137.901	131.724	6.176
2008	120.277	113.047	7.230
2009	119.001	113.592	5.410
2010	117.608	112.561	5.048
2011	119.356	113.409	5.948
2012	106.137	98.690	7.447

Font: INE. Sèries enllaçades. 2012 provisionals

**2.4.2. PERNOCTACIONS EN ALLOTJAMENTS RURALS
A LA COMUNITAT VALENCIANA**

Any	Total pernoctacions	Residents a Espanya	Residents a l'estranger
2001	164.846		
2002	193.394		
2003	236.737		
2004	371.773		
2005	387.940	345.955	41.985
2006	404.740	361.908	42.832
2007	416.110	378.385	37.725
2008	367.900	328.624	39.276
2009	366.498	330.651	35.847
2010	355.682	316.168	39.514
2011	341.845	310.699	31.143
2012	285.268	250.694	34.574

Font: INE. Sèries enllaçades. 2012 provisionals

**2.4.3. VIATGERS Y PERNOCTACIONS EN
ALLOTJAMENTS RURALS A ESPANYA**

Any	Total viatgers	Total pernoctacions
2001	1.210.891	3.660.815
2002	1.370.369	4.104.680
2003	1.467.539	4.476.140
2004	1.754.360	5.492.516
2005	1.982.902	6.306.329
2006	2.425.429	7.438.383
2007	2.645.237	7.938.623
2008	2.630.188	7.880.937
2009	2.714.265	7.920.437
2010	2.647.372	7.615.987
2011	2.715.986	7.696.369
2012	2.662.671	7.504.079

Font: INE. Sèries enllaçades. 2012 provisionals

3. Evolució de l'activitat en establiments hotelers segons zones turístiques

3.1. PERNOCTACIONS TOTALES EN ESTABLIMENTS HOTELERS SEGONS ZONES TURÍSTIQUES

Any	Benidorm	Litoral Alacant sense Benidorm	Litoral Alacant amb Benidorm	Interior Alacant	PROVÍNCIA ALACANT	Litoral Castelló	Interior Castelló	PROVÍNCIA CASTELLÓ
1999	10.297.263	3.335.067	13.607.884	270.062	13.875.966	1.963.223	281.420	2.238.621
2000	10.443.115	3.595.126	14.011.888	385.307	14.394.371	1.996.826	314.618	2.304.712
2001	10.136.107	3.809.302	13.917.487	387.066	14.301.715	2.094.729	350.403	2.437.633
2002	9.964.703	3.498.587	13.437.646	397.592	13.832.323	2.374.927	372.886	2.739.833
2003	10.121.319	3.699.218	13.793.422	356.041	14.146.853	2.703.934	302.846	3.000.300
2004	10.040.181	3.597.920	13.611.728	325.592	13.934.934	2.838.283	359.927	3.190.507
2005	10.641.148	3.864.603	14.477.424	411.129	14.885.539	2.953.475	351.650	3.297.600
2006	11.028.429	4.454.265	15.482.694	392.212	15.874.906	3.209.607	406.609	3.616.216
2007	10.914.250	4.633.779	15.548.029	379.585	15.927.614	3.126.394	394.962	3.521.356
2008	10.530.670	4.172.030	14.702.700	271.071	14.973.769	2.758.158	352.313	3.110.471
2009	9.845.452	3.986.851	13.832.303	278.275	14.110.578	3.120.342	311.004	3.431.345
2010	10.246.433	3.989.752	14.236.185	262.626	14.498.811	3.066.591	299.124	3.365.715
2011	10.495.787	4.402.602	14.898.389	322.992	15.221.381	3.089.214	283.162	3.372.376
2012	10.471.312	4.198.729	14.670.041	372.051	15.042.092	3.032.069	245.110	3.277.180

(Continuació)

Any	València ciutat	Litoral de València	Interior de València	PROVÍNCIA VALÈNCIA	COMUNITAT VALENCIANA	Litoral	Interior
1999	1.419.624	939.793	573.062	2.948.060	19.136.027	16.629.437	1.124.544
2000	1.599.004	1.024.162	672.751	3.314.209	20.082.253	17.152.899	1.372.676
2001	1.749.559	1.209.129	741.857	3.720.716	20.520.488	17.337.914	1.479.326
2002	1.864.218	1.134.127	850.515	3.871.986	20.503.704	17.067.839	1.620.993
2003	2.147.181	1.222.859	1.010.888	4.408.415	21.608.948	17.848.828	1.669.775
2004	2.230.424	1.170.479	1.050.866	4.480.342	21.659.854	17.752.085	1.736.385
2005	2.563.640	1.371.171	1.142.686	5.108.567	23.338.510	18.937.265	1.905.465
2006	2.783.357	1.454.101	1.323.840	5.561.298	25.052.420	20.146.402	2.122.661
2007	3.207.891	1.572.008	1.507.861	6.287.760	25.736.730	20.246.431	2.282.408
2008	3.244.085	1.561.712	1.641.946	6.447.743	24.531.983	19.022.570	2.265.330
2009	3.038.559	1.561.974	1.277.053	5.877.585	23.419.508	18.514.619	1.866.332
2010	3.249.960	1.480.252	1.272.971	6.003.183	23.867.706	18.783.028	1.834.721
2011	3.319.785	1.400.510	1.118.271	5.838.566	24.432.327	19.388.113	1.724.425
2012	3.184.030	1.356.206	1.290.545	5.830.781	24.150.057	19.058.316	1.907.706

Font: Elaboració pròpia a partir de l'INE. Dades 2012 provisionals. Dades anteriors a 2006 enllaçades amb coeficients provincials. Les zones "interior d'Alacant" e "interior de Castelló" s'estimen com a diferència entre el total provincial i el litoral.

3.2. PERNOCTACIONS ESPANYOLS EN ESTABLIMENTS HOTELERS SEGONS ZONES TURÍSTIQUES

Any	Benidorm	Litoral Alacant sense Benidorm	Litoral Alacant amb Benidorm	Interior Alacant	PROVÍNCIA ALACANT	Litoral Castelló	Interior Castelló	PROVÍNCIA CASTELLÓ
1999	n.d	n.d	5.825.773	255.378	6.079.092	1.526.553	272.084	1.792.988
2000	n.d	n.d	6.254.792	311.378	6.563.660	1.535.012	305.790	1.834.453
2001	n.d	n.d	6.721.974	302.522	7.022.057	1.650.234	332.924	1.976.246
2002	n.d	n.d	6.225.238	309.914	6.532.654	1.892.572	360.512	2.245.600
2003	4.453.015	2.259.149	6.693.955	279.189	6.970.894	2.257.539	272.057	2.523.948
2004	4.388.124	2.433.837	6.802.345	263.247	7.063.470	2.337.096	325.993	2.656.322
2005	4.368.802	2.791.202	7.137.507	298.371	7.433.473	2.456.803	327.346	2.777.354
2006	5.127.088	2.885.494	8.012.582	295.729	8.308.311	2.699.118	373.929	3.073.047
2007	5.298.640	3.166.153	8.464.793	284.869	8.749.662	2.599.782	366.168	2.965.950
2008	4.961.659	2.640.430	7.602.089	227.188	7.829.277	2.260.173	326.918	2.587.091
2009	5.070.408	2.534.495	7.604.903	226.648	7.831.551	2.684.432	289.190	2.973.622
2010	5.357.492	2.697.104	8.054.596	214.108	8.268.704	2.619.870	280.871	2.900.741
2011	5.560.613	2.697.261	8.257.874	250.059	8.507.933	2.602.624	264.538	2.867.162
2012	5.372.512	2.522.934	7.895.446	249.606	8.145.052	2.437.601	225.483	2.663.084

(Continuació)

Any	València ciutat	Litoral de València	Interior de València	PROVÍNCIA VALÈNCIA	COMUNITAT VALENCIANA	Litoral	Interior
1999	n.d	818.118	n.d	2.286.461	10.183.326	8.227.737	n.d
2000	n.d	902.515	n.d	2.486.516	10.908.750	8.750.965	n.d
2001	n.d	1.038.307	n.d	2.840.324	11.859.789	9.471.681	n.d
2002	n.d	987.859	n.d	2.897.968	11.697.538	9.169.319	n.d
2003	1.453.626	1.103.400	846.218	3.427.073	12.938.202	10.126.925	1.397.464
2004	1.544.256	1.054.640	882.252	3.505.993	13.243.468	10.270.015	1.471.492
2005	1.679.693	1.197.032	913.981	3.816.444	14.042.024	10.868.638	1.539.698
2006	1.645.438	1.301.007	1.091.193	4.037.638	15.418.996	12.012.707	1.760.851
2007	1.783.418	1.443.653	1.197.785	4.424.856	16.140.468	12.508.228	1.848.822
2008	1.680.802	1.402.769	1.280.698	4.364.269	14.780.637	11.265.031	1.834.804
2009	1.709.440	1.456.686	1.034.155	4.200.281	15.005.453	11.746.021	1.549.993
2010	1.714.619	1.382.821	995.461	4.092.901	15.262.345	12.057.287	1.490.440
2011	1.625.897	1.282.798	1.013.451	3.922.146	15.297.243	12.143.296	1.528.048
2012	1.441.926	1.225.674	936.592	3.604.192	14.412.331	11.558.721	1.411.681

Font: Elaboració pròpia a partir de l'INE. Dades 2012 provisionals. Dades anteriors a 2006 enllaçades amb coeficients provincials. Les zones "interior d'Alacant" e "interior de Castelló" s'estimen com a diferència entre el total provincial i el litoral.

3.3. PERNOCTACIONS ESTRANGERS EN ESTABLIMENTS HOTELERS SEGONS ZONES TURÍSTIQUES

Any	Benidorm	Litoral Alacant sense Benidorm	Litoral Alacant amb Benidorm	Interior Alacant	PROVÍNCIA ALACANT	Litoral Castelló	Interior Castelló	PROVÍNCIA CASTELLÓ
1999	n.d	n.d	7.783.388	14.683	7.797.973	436.076	9.336	445.179
2000	n.d	n.d	7.758.040	73.928	7.831.478	461.135	8.827	469.742
2001	n.d	n.d	7.205.645	74.542	7.279.693	443.954	17.477	460.995
2002	n.d	n.d	7.212.981	87.679	7.300.079	481.832	12.375	493.898
2003	5.669.078	1.440.070	7.099.614	76.852	7.175.958	446.242	30.789	476.262
2004	5.652.867	1.164.084	6.809.244	62.345	6.871.177	500.885	33.934	533.972
2005	6.152.079	1.195.747	7.339.910	112.758	7.451.922	496.465	24.304	520.162
2006	5.901.341	1.568.771	7.470.112	96.483	7.566.595	510.489	32.680	543.169
2007	5.615.610	1.467.626	7.083.236	94.716	7.177.952	526.611	28.795	555.406
2008	5.569.011	1.531.600	7.100.611	43.883	7.144.494	497.985	25.392	523.377
2009	4.775.044	1.452.356	6.227.400	51.627	6.279.027	435.910	21.814	457.724
2010	4.888.941	1.292.648	6.181.589	48.518	6.230.107	446.721	18.253	464.974
2011	4.935.174	1.705.341	6.640.515	72.933	6.713.448	486.590	18.624	505.214
2012	5.098.800	1.675.795	6.774.595	122.445	6.897.040	594.468	19.627	614.095

(Continuació)

Any	València ciutat	Litoral de València	Interior de València	PROVÍNCIA VALÈNCIA	COMUNITAT VALENCIANA	Litoral	Interior
1999	n.d	122.168	n.d	662.244	8.952.701	8.401.702	n.d
2000	n.d	122.221	n.d	828.148	9.173.503	8.401.937	n.d
2001	n.d	171.411	n.d	881.060	8.660.699	7.876.238	n.d
2002	n.d	146.865	n.d	974.527	8.806.166	7.898.519	n.d
2003	693.343	120.226	164.671	982.332	8.670.746	7.721.903	272.312
2004	686.058	116.567	168.614	975.430	8.416.386	7.482.070	264.893
2005	936.718	174.868	176.793	1.292.772	9.296.486	8.068.626	313.855
2006	1.137.919	153.093	232.648	1.523.660	9.633.424	8.133.694	361.811
2007	1.424.473	128.355	310.076	1.862.904	9.596.262	7.738.202	433.587
2008	1.563.283	158.943	361.248	2.083.474	9.751.345	7.757.539	430.523
2009	1.329.119	105.288	242.898	1.677.305	8.414.055	6.768.598	316.339
2010	1.535.341	97.431	277.510	1.910.282	8.605.361	6.725.741	344.281
2011	1.693.888	117.712	104.820	1.916.420	9.135.084	7.244.817	196.377
2012	1.742.104	130.532	353.953	2.226.589	9.737.726	7.499.595	496.025

Font: Elaboració pròpia a partir de l'INE. Dades 2012 provisionals. Dades anteriors a 2006 enllaçades amb coeficients provincials. Les zones "interior d'Alacant" e "interior de Castelló" s'estimen com a diferència entre el total provincial i el litoral.

3.4. GRAU D'OCUPACIÓ MITJÀ PER PLACES EN ESTABLIMENTS HOTELERS SEGONS ZONES TURÍSTIQUES

Any	Benidorm	Litoral Alacant sense Benidorm	Litoral Alacant amb Benidorm	Interior Alacant	PROVÍNCIA ALACANT	Litoral Castelló	Interior Castelló	PROVÍNCIA CASTELLÓ
1999	86,15	n.d.	77,91	n.d.	73,49	59,70	n.d.	47,59
2000	86,40	n.d.	78,52	n.d.	74,55	57,99	n.d.	47,72
2001	85,88	n.d.	78,21	n.d.	74,09	56,08	n.d.	47,60
2002	81,65	n.d.	70,73	n.d.	69,07	51,60	n.d.	49,24
2003	78,46	n.d.	66,96	n.d.	65,23	56,31	n.d.	52,45
2004	75,07	n.d.	63,39	n.d.	61,53	54,28	n.d.	51,12
2005	77,98	n.d.	66,31	n.d.	64,55	53,68	n.d.	50,26
2006	79,74	n.d.	68,37	n.d.	66,32	57,94	n.d.	54,35
2007	81,76	n.d.	68,19	n.d.	66,19	54,63	n.d.	51,89
2008	76,56	n.d.	62,79	n.d.	60,44	49,34	n.d.	46,46
2009	69,97	40,01	57,99	19,25	55,70	51,95	28,66	48,17
2010	72,40	42,34	59,89	17,66	57,11	50,61	27,81	46,97
2011	75,50	45,50	63,07	20,64	60,46	53,30	26,61	49,14
2012	73,65	43,43	61,20	20,46	58,78	52,28	24,27	47,95

(Continuació)

Any	València ciutat	Litoral de València	Interior de València	PROVÍNCIA VALÈNCIA	COMUNITAT VALÈNCIANA
1999	43,48	54,9	n.d.	43,53	62,71
2000	48,50	55,9	n.d.	46,70	63,95
2001	50,23	59,8	n.d.	49,11	63,78
2002	47,08	49,6	n.d.	45,96	59,96
2003	52,24	50,3	n.d.	48,82	59,05
2004	50,29	47,1	n.d.	45,32	55,59
2005	51,78	50,4	n.d.	46,69	57,23
2006	53,49	49,9	n.d.	48,36	59,46
2007	55,00	53,2	n.d.	50,30	59,35
2008	50,60	50,2	n.d.	47,80	54,54
2009	47,00	50,0	32,0	43,00	50,74
2010	51,77	49,3	31,7	44,78	51,92
2011	53,23	48,5	26,0	43,80	53,83
2012	49,13	52,3	26,8	43,98	52,83

Font: Elaboració pròpia a partir de l'INE. Dades 2012 provisionals.

Nota: Poden consultar-se sèries de les zones d'interior de la Comunitat Valenciana de la font Enquesta Turística en [El Turisme en la Comunitat Valenciana 2009](#), encara que haurà de tindre's en compte les diferències metodològiques.

3.5. NOMBRE DE PLACES OBERTES EN ESTABLIMENTS HOTELERS SEGONS ZONES TURÍSTIQUES

Any	Benidorm	Litoral Alacant sense Benidorm	Litoral Alacant amb Benidorm	Interior Alacant	PROVÍNCIA ALACANT	Litoral Castelló	Interior Castelló	PROVÍNCIA CASTELLÓ
1999	31.643	15.803	47.720	2.425	50.187	10.271	2.297	12.527
2000	31.872	16.372	48.528	2.586	51.158	10.587	2.359	12.904
2001	31.162	17.158	48.618	2.603	51.266	11.272	2.494	13.722
2002	32.427	17.974	50.712	2.745	53.505	11.769	3.161	14.873
2003	34.107	20.339	54.798	2.908	57.756	12.336	2.512	14.803
2004	35.550	21.313	57.232	3.128	60.414	13.702	2.787	16.439
2005	35.953	21.537	57.863	3.273	61.192	14.356	2.911	17.216
2006	37.047	23.476	60.929	3.498	64.488	14.027	2.993	16.967
2007	35.904	25.178	61.519	3.430	65.009	14.486	2.865	17.299
2008	36.201	25.751	61.952	3.684	65.636	14.458	2.970	17.428
2009	37.061	26.143	63.204	4.019	67.223	15.509	2.986	18.495
2010	37.487	25.542	63.028	4.377	67.406	15.649	2.951	18.600
2011	36.710	25.703	62.413	4.195	66.608	15.020	2.843	17.863
2012	37.333	25.740	63.072	4.357	67.429	15.053	2.758	17.811

(Continuació)

Any	València ciutat	Litoral de València	Interior de València	PROVÍNCIA VALÈNCIA	COMUNITAT VALÈNCIANA
1999	8.907	5.064	4.467	18.437	80.529
2000	8.966	5.485	4.805	19.256	82.685
2001	9.502	5.882	5.194	20.577	84.946
2002	10.800	6.188	5.962	22.948	90.690
2003	11.189	6.503	6.815	24.506	96.356
2004	12.039	6.659	8.101	26.797	102.925
2005	13.480	7.271	8.948	29.697	107.382
2006	14.157	7.785	9.240	31.180	111.851
2007	15.851	8.068	9.905	33.822	115.344
2008	17.378	8.276	10.837	36.491	119.555
2009	17.595	8.223	11.149	36.968	122.686
2010	17.021	7.883	11.264	36.169	122.175
2011	16.863	7.570	11.390	35.824	120.294
2012	17.450	6.764	11.365	35.578	120.818

Font: Elaboració pròpia a partir de IINE. Dades 2012 provisionals.

4. Evolució provincial de l'activitat en allotjaments turístics col·lectius

4.1. Establiments hotelers

4.1.1. VIATGERS EN ESTABLIMIENTS HOTELERS

Província d'Alacant	Total viatgers	Viatgers espanyols	Viatgers estrangers
1999	2.945.246	1.696.503	1.247.293
2000	2.915.103	1.778.325	1.136.248
2001	3.087.898	1.931.921	1.155.856
2002	3.004.325	1.843.228	1.160.647
2003	3.528.267	2.118.498	1.408.818
2004	3.567.089	2.281.831	1.285.574
2005	3.757.859	2.319.393	1.438.028
2006	3.868.795	2.424.526	1.444.269
2007	3.812.822	2.436.011	1.376.810
2008	3.485.496	2.160.389	1.325.107
2009	3.360.937	2.191.104	1.169.833
2010	3.416.387	2.207.314	1.209.073
2011	3.431.077	2.146.047	1.285.030
2012	3.418.285	2.104.827	1.313.459

Font: INE. Sèries enllaçades. 2012 provisionals

Província de Castelló	Total viatgers	Viatgers espanyols	Viatgers estrangers
1999	670.294	518.935	151.102
2000	691.543	530.946	160.300
2001	736.192	569.499	166.408
2002	783.246	612.033	170.953
2003	856.826	696.416	160.318
2004	939.052	764.190	174.768
2005	1.016.310	841.295	175.015
2006	1.073.601	883.140	190.461
2007	1.061.238	868.955	192.284
2008	941.843	759.281	182.560
2009	1.026.514	854.462	172.052
2010	973.018	813.522	159.496
2011	950.660	791.792	158.868
2012	934.333	750.924	183.409

Font: INE. Sèries enllaçades. 2012 provisionals

Província de València	Total viatgers	Viatgers espanyols	Viatgers estrangers
1999	1.409.737	1.036.436	373.296
2000	1.532.512	1.090.941	441.227
2001	1.693.044	1.247.388	445.675
2002	1.762.838	1.271.789	490.814
2003	2.073.067	1.560.115	513.285
2004	2.197.270	1.677.494	520.354
2005	2.497.892	1.837.815	660.081
2006	2.710.952	1.941.030	769.922
2007	2.907.320	2.024.002	883.320
2008	2.854.262	1.909.706	944.554
2009	2.551.843	1.771.880	779.963
2010	2.576.487	1.745.393	831.094
2011	2.561.759	1.727.836	833.923
2012	2.579.238	1.626.867	952.371

Font: INE. Sèries enllaçades. 2012 provisionals

4.1.2. PERNOCTACIONS EN ESTABLIMENTS HOTELERS

Província d'Alacant	Total pernoctacions	Pernoctacions espanyols	Pernoctacions estrangers
1999	13.842.552	6.102.869	7.729.368
2000	14.359.709	6.589.332	7.762.578
2001	14.267.276	7.049.522	7.215.648
2002	13.799.015	6.558.205	7.235.854
2003	14.112.787	6.998.159	7.112.825
2004	13.901.378	7.091.097	6.810.725
2005	14.849.695	7.462.547	7.386.361
2006	15.874.906	8.308.311	7.566.595
2007	15.927.614	8.749.662	7.177.952
2008	14.973.769	7.829.277	7.144.494
2009	14.110.578	7.831.551	6.279.027
2010	14.498.811	8.268.704	6.230.107
2011	15.221.381	8.507.933	6.713.448
2012	15.042.092	8.145.052	6.897.040

Font: INE. Sèries enllaçades. 2012 provisionals

Província de Castelló	Total pernoctacions	Pernoctacions espanyols	Pernoctacions estrangers
1999	2.238.614	1.793.039	445.177
2000	2.304.704	1.834.505	469.740
2001	2.437.625	1.976.302	460.993
2002	2.739.825	2.245.663	493.895
2003	3.000.290	2.524.019	476.260
2004	3.190.497	2.656.396	533.969
2005	3.297.590	2.777.432	520.160
2006	3.616.216	3.073.047	543.169
2007	3.521.356	2.965.950	555.406
2008	3.110.471	2.587.091	523.377
2009	3.431.346	2.973.622	457.724
2010	3.365.715	2.900.741	464.974
2011	3.372.376	2.867.162	505.214
2012	3.277.180	2.663.084	614.095

Font: INE. Sèries enllaçades. 2012 provisionals

Província de València	Total pernoctacions	Pernoctacions espanyols	Pernoctacions estrangers
1999	2.948.153	2.286.073	662.325
2000	3.314.314	2.486.094	828.250
2001	3.720.834	2.839.842	881.169
2002	3.872.108	2.897.476	974.647
2003	4.408.554	3.426.492	982.453
2004	4.480.484	3.505.398	975.550
2005	5.108.729	3.815.796	1.292.932
2006	5.561.298	4.037.638	1.523.660
2007	6.287.760	4.424.856	1.862.904
2008	6.447.743	4.364.269	2.083.474
2009	5.877.586	4.200.281	1.677.305
2010	6.003.183	4.092.901	1.910.282
2011	5.838.566	3.922.146	1.916.420
2012	5.830.781	3.604.192	2.226.589

Font: INE. Sèries enllaçades. 2012 provisionals

4.2. Apartaments turístics

4.2.1. VIATGERS EN APARTAMENTS TURÍSTICS

Província d'Alacant	Total viatgers	Viatgers espanyols	Viatgers estrangers
2003	449.480	127.536	321.943
2004	606.776	181.621	425.155
2005	557.141	191.077	366.064
2006	590.819	197.892	392.927
2007	572.859	212.754	360.105
2008	565.042	203.623	361.419
2009	534.734	215.617	319.117
2010	583.751	246.669	337.082
2011	722.971	320.704	402.281
2012	677.930	290.654	387.276

Font: INE. 2012 provisionals

Província de Castelló	Total viatgers	Viatgers espanyols	Viatgers estrangers
2003	176.258	125.379	50.879
2004	150.589	114.662	35.927
2005	159.190	116.478	42.712
2006	188.958	145.814	43.144
2007	175.144	137.250	37.894
2008	150.121	108.690	41.431
2009	133.582	99.298	34.284
2010	136.068	100.251	35.817
2011	132.407	97.603	34.811
2012	131.997	95.056	36.941

Font: INE. 2012 provisionals

Província de València	Total viatgers	Viatgers espanyols	Viatgers estrangers
2003	104.393	85.619	18.774
2004	103.284	85.527	17.757
2005	95.867	77.205	18.662
2006	102.883	81.998	20.885
2007	121.214	98.063	23.151
2008	116.863	93.929	22.934
2009	118.192	94.024	24.167
2010	140.621	98.092	42.529
2011	179.524	114.125	65.397
2012	180.098	111.523	68.575

Font: INE. 2012 provisionals

4.2.2. PERNOCTACIONS EN APARTAMENTS TURÍSTICS

Província d'Alacant	Total pernoctacions	Pernoctacions espanyols	Pernoctacions estrangers
2003	4.881.029	1.218.907	3.662.122
2004	6.027.497	1.495.768	4.531.729
2005	5.497.236	1.556.236	3.941.000
2006	5.439.374	1.493.795	3.945.579
2007	5.329.059	1.647.049	3.682.010
2008	5.165.235	1.602.703	3.562.532
2009	4.460.339	1.485.792	2.974.547
2010	4.532.547	1.566.781	2.965.766
2011	5.183.925	1.857.303	3.326.686
2012	5.170.447	1.689.403	3.481.044

Font: INE. Sèries enlazgades. 2012 provisionals

Província de Castelló	Total pernoctacions	Pernoctacions espanyols	Pernoctacions estrangers
2003	1.563.502	1.035.923	527.580
2004	1.432.120	1.008.357	423.763
2005	1.492.319	1.039.531	452.788
2006	1.774.098	1.290.022	484.076
2007	1.754.634	1.297.136	457.498
2008	1.421.322	991.468	429.854
2009	1.220.597	848.365	372.232
2010	1.136.480	770.050	366.430
2011	1.074.571	748.521	326.040
2012	1.166.447	804.510	361.937

Font: INE. Sèries enllaçades. 2012 provisionals

Província de València	Total pernoctacions	Pernoctacions espanyols	Pernoctacions estrangers
2003	1.247.155	1.018.073	229.082
2004	1.256.661	1.023.049	233.612
2005	1.226.821	977.608	249.213
2006	1.223.614	974.225	249.389
2007	1.243.985	980.383	263.602
2008	1.162.287	918.792	243.495
2009	1.100.854	861.694	239.160
2010	1.070.986	814.715	256.271
2011	1.182.462	822.292	360.099
2012	1.148.052	769.336	378.716

Font: INE. Sèries enllaçades. 2012 provisionals

4.3. Càmpings

4.3.1. VIATGERS EN CÀMPINGS

Província d'Alacant	Total viatgers	Viatgers espanyols	Viatgers estrangers
2003	224.180	131.242	92.938
2004	215.157	125.582	89.575
2005	220.710	127.891	92.819
2006	200.553	120.888	79.665
2007	202.021	124.942	77.079
2008	188.287	112.327	75.960
2009	191.951	118.715	73.236
2010	191.856	122.706	69.150
2011	191.894	118.562	73.331
2012	214.211	135.255	78.956

Font: INE. Sèries enllaçades. 2012 provisionals

Província de Castelló	Total viatgers	Viatgers espanyols	Viatgers estrangers
2003	186.790	131.083	55.707
2004	191.461	130.745	60.716
2005	186.631	133.147	53.484
2006	202.388	144.494	57.894
2007	203.954	143.576	60.378
2008	210.045	148.222	61.823
2009	185.640	133.841	51.799
2010	185.603	131.109	54.494
2011	191.799	129.725	62.063
2012	187.925	120.891	67.034

Font: INE. Sèries enllaçades. 2012 provisionals

Província de València	Total viatgers	Viatgers espanyols	Viatgers estrangers
2003	224.352	181.762	42.591
2004	229.515	191.774	37.741
2005	215.786	170.290	45.496
2006	211.339	163.306	48.033
2007	224.786	177.350	47.436
2008	210.002	157.171	52.831
2009	206.402	162.887	43.515
2010	216.407	169.577	46.830
2011	222.624	181.859	40.754
2012	222.424	184.478	37.946

Font: INE. Sèries enllaçades. 2012 provisionals

4.3.2. PERNOCTACIONS EN CÀMPINGS

Província d'Alacant	Total pernoctacions	Pernoctacions espanyols	Pernoctacions estrangers
2003	2.749.855	759.157	1.990.698
2004	2.752.069	708.862	2.043.206
2005	2.711.385	679.447	2.031.938
2006	2.630.750	663.022	1.967.728
2007	2.671.756	634.983	2.036.773
2008	2.822.819	595.482	2.227.337
2009	2.728.788	571.609	2.157.179
2010	2.939.109	654.877	2.284.232
2011	2.929.991	654.548	2.275.676
2012	3.046.312	815.239	2.231.073

Font: INE. Sèries enllaçades. 2012 provisionals

Província de Castelló	Total pernoctacions	Pernoctacions espanyols	Pernoctacions estrangers
2003	1.243.073	692.731	550.342
2004	1.345.999	738.032	607.967
2005	1.347.084	741.150	605.934
2006	1.380.987	732.198	648.789
2007	1.415.793	725.339	690.454
2008	1.428.916	745.259	683.657
2009	1.376.042	724.760	651.282
2010	1.505.501	731.361	774.139
2011	1.442.621	696.455	746.102
2012	1.490.083	693.321	796.762

Font: INE. Sèries enllaçades. 2012 provisionals

Província de València	Total pernoctacions	Pernoctacions espanyols	Pernoctacions estrangers
2003	1.006.309	704.757	301.552
2004	1.016.576	721.477	295.099
2005	1.149.404	809.261	340.143
2006	1.167.336	778.298	389.038
2007	1.219.108	824.659	394.449
2008	1.204.854	792.602	412.252
2009	1.148.753	754.321	394.432
2010	1.161.489	772.577	388.912
2011	1.150.814	770.129	380.626
2012	1.061.396	701.819	359.577

Font: INE. Sèries enllaçades. 2012 provisionals

4.4. Allotjaments rurals

4.4.1. VIATGERS EN ALLOTJAMENTS RURALS

Província d'Alacant	Total viatgers	Viatgers espanyols	Viatgers estrangers
2004	24.051	19.630	4.421
2005	25.553	21.582	3.971
2006	35.028	30.810	4.218
2007	28.344	25.891	2.453
2008	26.925	23.071	3.854
2009	29.162	25.773	3.389
2010	25.720	22.577	3.143
2011	24.511	21.230	3.280
2012	21.258	18.462	2.796

Font: INE. Sèries enllaçades. 2012 provisionals

Província de Castelló	Total viatgers	Viatgers espanyols	Viatgers estrangers
2004	45.804	45.320	484
2005	45.047	44.040	1.007
2006	47.073	45.839	1.234
2007	51.656	50.908	748
2008	40.988	39.715	1.273
2009	47.070	46.174	896
2010	45.447	44.795	652
2011	43.383	42.618	765
2012	36.845	35.377	1468

Font: INE. Sèries enllaçades. 2012 provisionals

Província de València	Total viatgers	Viatgers espanyols	Viatgers estrangers
2004	45.194	43.591	1.602
2005	45.822	43.769	2.053
2006	52.203	49.694	2.509
2007	57.902	54.927	2.975
2008	52.365	50.261	2.104
2009	42.987	41.859	1.128
2010	46.445	45.190	1.255
2011	51.465	49.562	1.901
2012	48.037	44.854	3.183

Font: INE. Sèries enllaçades. 2012 provisionals

4.4.2. PERNOCTACIONS EN ALLOTJAMENTS RURALES

Província d'Alacant	Total pernoctacions	Pernoctacions espanyols	Pernoctacions estrangers
2004	74.188	50.760	23.427
2005	100.017	76.617	23.400
2006	99.928	78.038	21.890
2007	80.821	69.890	10.931
2008	85.844	68.181	17.663
2009	82.251	64.229	18.022
2010	80.878	61.026	19.852
2011	73.701	54.233	19.468
2012	61.297	48.045	13.252

Font: INE. Sèries enllaçades. 2012 provisionals

Província de Castelló	Total pernoctacions	Pernoctacions espanyols	Pernoctacions estrangers
2004	154.923	150.167	4.756
2005	143.103	134.664	8.439
2006	150.438	143.890	6.548
2007	178.899	166.916	11.983
2008	133.220	121.799	11.421
2009	151.752	140.549	11.203
2010	144.472	131.647	12.825
2011	125.252	120.494	4.751
2012	98.473	91.985	6.488

Font: INE. Sèries enllaçades. 2012 provisionals

Província de València	Total pernoctacions	Pernoctacions espanyols	Pernoctacions estrangers
2004	142.663	135.965	6.698
2005	144.819	134.674	10.145
2006	154.372	139.981	14.391
2007	156.386	141.576	14.810
2008	148.838	138.645	10.193
2009	133.087	126.461	6.626
2010	130.334	123.497	6.837
2011	145.202	138.109	7.102
2012	125.498	110.667	14.831

Font: INE. Sèries enllaçades. 2012 provisionals

5. Ingressos per habitació disponible (RevPAR)

	Comunitat Valenciana	Alacant	Castelló	València
2010	32,65	33,74	30,84	31,52
2011	34,57	36,95	31,33	31,74
2012	34,09	36,07	31,98	31,39

Font: INE. EOH. 2012 provisionals

	Ciutat de València	Benidorm
2010	41,5	40,34
2011	43,1	44,13
2012	39,5	43,61

Font: INE. EOH. 2012 provisionals

6. Ocupació turística

6.1. AFILIATS A LA SEURETAT SOCIAL EN HOSTALERIA I AGÈNCIES DE VIATGE A LA COMUNITAT VALENCIANA PER BRANCA D'ACTIVITAT

	Hostaleria i agències de viatges	Servicis d'allotjament	Servicis de menjars i begudes	Agències de viatges / Operadors Turístics
1999	88.247	12.850	72.466	2.931
2000	92.649	13.586	75.926	3.137
2001	99.171	15.131	80.623	3.417
2002	105.136	16.267	85.357	3.512
2003	110.583	17.377	89.499	3.707
2004	115.607	18.137	93.594	3.876
2005	123.266	18.767	100.327	4.172
2006	131.176	19.943	106.787	4.446
2007	138.532	22.082	111.829	4.621
2008	138.934	21.369	112.964	4.601
2009	131.158	19.892	107.140	4.126
2010	131.009	19.813	107.478	3.718
2011	132.339	19.757	109.007	3.575
2012	131.869	19.244	109.190	3.435

Font: Ministeri d'Ocupació i Seguretat Social

6.2. AFILIATS A LA SEURETAT SOCIAL PER PROVÍNCIES EN HOSTALERIA I AGÈNCIES DE VIATGES

	Alacant	Castelló	Valencia	Comunitat Valenciana
2010	55.872	16.735	58.401	131.008
2011	56.954	16.614	58.773	132.340
2012	57.503	16.451	57.916	131.868

Font: Elaboració pròpia amb dades del Ministeri d'Ocupació i Seguretat Social

6.3. PERSONAL EMPLEAT

Comunitat Valenciana	Hotels	Càmpings	Apartaments turístics	Allotjament Rural	Total allotjaments
2006	15.684	727	2.007	1.309	19.727
2007	17.007	666	1.704	1.350	20.727
2008	16.975	827	1.753	1.279	20.834
2009	15.517	799	1.581	1.366	19.264
2010	14.853	792	1.755	1.447	18.846
2011	15.763	783	1.904	1.462	19.912
2012	14.883	816	1.889	1.426	19.013

Font: INE

Alacant	Hotels	Càmpings	Apartaments Turístics	Allotjament Rural	Total allotjaments
2006	8.973	352	1.472	253	11.050
2007	9.498	331	1.371	241	11.441
2008	9.283	359	1.272	246	11.160
2009	8.431	347	1.153	266	10.197
2010	8.131	345	1.269	292	10.037
2011	8.343	344	1.402	307	10.396
2012	7.982	383	1.383	273	10.000

Font: INE

Castelló	Hotels	Càmpings	Apartaments Turístics	Allotjament Rural	Total allotjaments
2006	2.120	203	257	533	3.112
2007	2.200	209	207	579	3.194
2008	2.216	226	200	583	3.225
2009	2.179	221	208	648	3.256
2010	2.180	219	256	727	3.382
2011	2.081	219	207	735	3.241
2012	1.917	218	213	696	3.045

Font: INE

València	Hotels	Càmpings	Apartaments Turístics	Allotjament Rural	Total allotjaments
2006	4.591	227	279	523	5.620
2007	5.310	247	307	531	6.393
2008	5.477	243	280	450	6.450
2009	4.907	232	220	453	5.812
2010	4.543	227	230	428	5.428
2011	5.339	220	296	421	6.276
2012	4.983	216	292	457	5.948

Font: INE

6.4. INDÚSTRIA TURÍSTICA A LA COMUNITAT VALENCIANA: ACTIUS, OCUPATS I DESOCUPATS

	Actius	Ocupats	Desocupats
2009	276.743	228.510	48.233
2010	276.767	225.015	51.752
2011	277.628	223.610	54.018
2012	254.066	200.751	53.315

Font: IET, amb dades de l'EPA

6.5. OCUPATS: ASALARIATS I AUTÒNOMS EN LA INDÚSTRIA TURÍSTICA

	Asalariats	Asalariats amb contracte temporal	Autònoms
2009	179.330	71.556	49.180
2010	168.239	65.494	56.776
2011	174.019	71.692	49.590
2012	155.848	68.971	43.904

Font: IET, amb dades de l'EPA

7. Turisme de creuers en els principals ports de la Comunitat Valenciana

7.1. CREUERS

Any	Port d'Alacant	Port de València	Port de Castelló
2001	55	21	(n.d.)
2002	41	59	(n.d.)
2003	59	67	(n.d.)
2004	43	101	(n.d.)
2005	37	107	(n.d.)
2006	51	82	(n.d.)
2007	71	155	(n.d.)
2008	60	164	(n.d.)
2009	61	143	(n.d.)
2010	47	157	2
2011	57	208	2
2012	43	204	2

Font: Ministeri de Foment

7.2. PASSATGERS

Any	Port de Alacant	Port de València	Port de Castelló
2001	34.353	10.804	(n.d.)
2002	25.999	48.404	(n.d.)
2003	44.615	57.283	(n.d.)
2004	48.222	105.461	(n.d.)
2005	36.253	104.502	(n.d.)
2006	51.527	88.170	(n.d.)
2007	72.063	179.209	(n.d.)
2008	82.487	199.335	(n.d.)
2009	96.615	184.909	(n.d.)
2010	75.795	253.743	849
2011	108.435	378.463	586
2012	78.825	480.233	1255

Font: Ministeri de Foment

8. Turisme de reunions

8.1. REUNIONS CELEBRADES A LA COMUNITAT VALENCIANA

Any	Alacant	Castelló	València	Total
2004	402	15	661	1.078
2005	390	30	689	1.109
2006	452	46	705	1.203
2007	401	26	729	1.156
2008	427	57	791	1.275
2009	467	81	708	1.256
2010 *	308	50	724	1.082
2011 * ²	357	114	732	1.203
2012	350	90	740	1.180

Fonts: Turismo Valencia, Alicante Convention Bureau, Centre de Congressos Ciutat d'Elx, Grupo Intur, Ajuntament de Benidorm.

Alacant: inclou les reunions celebrades a Alacant ciutat i Elx (palau de congressos).

Castelló: inclou les reunions celebrades en la ciutat de Castelló i Peñíscola.

València: inclou les reunions celebrades en la ciutat de València.

* En 2010 no es disposen dades procedents de les reunions celebrades a Benidorm.

*² Les dades de 2011 de Benidorm corresponen a estimacions realitzades per l'Ajuntament de Benidorm.

8.2. ASISTENTES A REUNIONES CELEBRADAS EN LA COMUNITAT VALENCIANA

Any	Alacant	Castelló	València	Total
2004	53.634	4.830	147.862	206.326
2005	56.056	14.615	150.376	221.047
2006	56.341	16.683	177.955	250.979
2007	57.524	6.050	179.916	243.490
2008	56.094	17.144	200.342	273.580
2009	69.402	38.030	160.727	268.159
2010 *	42.453	36.980	174.143	253.576
2011 * ²	49.119	50.052	178.856	278.027
2012	48.758	35.380	181.544	265.682

Fonts: Turismo Valencia, Alicante Convention Bureau, Centre de Congressos Ciutat d'Elx, Grupo Intur, Ajuntament de Benidorm.

Alacant: inclou les reunions celebrades a Alacant ciutat i Elx (palau de congressos).

Castelló: inclou les reunions celebrades en la ciutat de Castelló i Peñíscola.

València: inclou les reunions celebrades en la ciutat de València.

* En 2010 no es disposen dades procedents de les reunions celebrades a Benidorm.

*² Les dades de 2011 de Benidorm corresponen a estimacions realitzades per l'Ajuntament de Benidorm.

FONTS ESTADÍSTIQUES

Per a l'anàlisi del moviment de turistes en tot tipus d'allotjament s'han utilitzat les operacions estadístiques que realitza l'[Institut d'Estudis Turístics](#) del Ministeri d'Indústria, Energia i Turisme dirigides a la demanda: [Frontur](#), que analitza els fluxos turístics internacionals cap a Espanya; [Egatur](#), que arreplega informació de gasto i comportament dels visitants residents en l'estranger que accedixen a Espanya per carretera o aeroport i [Familitur](#), que investiga el comportament turístic dels residents a Espanya. L'Agència Valenciana del Turisme té un conveni de col·laboració amb Turespaña, en el marc del dit conveni s'ha treballat en l'ampliació de mostra de les estadístiques de demanda de l'IET per a la Comunitat Valenciana, la qual cosa ha permés la desagregació territorial de resultats, especialment en l'àmbit provincial.

Per a l'anàlisi de l'evolució del turisme en allotjaments turístics, s'han utilitzat les [Enquestes d'Ocupació en Allotjaments Turístics](#) que realitza l'[Institut Nacional d'Estadística](#). L'Agència Valenciana del Turisme realitza anualment diverses peticions d'informació contínua a l'INE amb l'objecte d'obtindre una major desagregació territorial de resultats.

L'apartat sobre l'evolució de l'oferta turística en la Comunitat Valenciana es basa en el Registre General d'Empreses, Establiments i Professions Turístiques de la Comunitat Valenciana de la Conselleria d'Economia, Indústria, Turisme i Ocupació. A este respecte hi ha una publicació específica denominada [Oferta Turística Municipal i Comarcal de la Comunitat Valenciana 2011](#).

La base de dades [Winsitur](#), propietat de la Conselleria d'Economia, Indústria, Turisme i Ocupació, ha sigut utilitzada per a determinades parts dedicades a l'oferta complementària. Les dades referides a l'excel·lència turística han sigut extretes de la base de dades [Qualitur](#), propietat així mateix de la Conselleria. La resta de fonts queden degudament ressenyades en el text.